

Tu
chcę
żyć.
KRAKÓW
2030

Tu chcę żyć. Kraków 2030

STRATEGIA
ROZWOJU
KRAKOWA

Niniejsza publikacja powstała na podstawie treści załącznika do Uchwały nr XCIV/2449/18 Rady Miasta Krakowa z dnia 7 lutego 2018 r. w sprawie przyjęcia dokumentu „Strategia Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030.”

Kraków dla Pokoleń

Rok 2030 wytycza horyzont, który pozwala nam wznieść się ponad bieżące zadania i zaprojektować przyszłość Krakowa tak, by w pełni odpowiadała jego metropolitalnym ambicjom i naszym aspiracjom.

Strategia Rozwoju Krakowa 2030 to rodzaj umowy społecznej między nami, krakowianami.

Przygotowując ją, wyszliśmy poza standardowe konsultacje społeczne. Liczne spotkania, debaty, „burze mózgów” umożliwiły wszystkim chętnym włączenie się w prace nad tym projektem i zaprezentowanie własnych pomysłów na ulepszenie miasta.

Zaprojektować wspólną przestrzeń tak, aby służyła ona wszystkim bez wyjątku, to nie lada sztuka. Przedkładając dokument będący efektem naszej współpracy, mam pewność, że sprostaliśmy temu wyzwaniu.

Kraków przyszłości to silna europejska metropolia. To miasto inteligentne, otwarte na potrzeby mieszkańców, kreujące wspólną przestrzeń, w której każdy może znaleźć inspirację do działania i wszechstronnego rozwoju.

Taką wizję przyszłości Krakowa opracowaliśmy wspólnie – urzędnicy, mieszkańcy, środowiska akademickie, biznesowe i twórcze – i wiem, że wszyscy wspólnie będziemy ją realizować.

...W naszym Krakowie, mieście, w którym chcemy żyć.

A handwritten signature in blue ink, which appears to read "J. Majchrowski". The signature is written in a cursive style.

Jacek Majchrowski

Prezydent Miasta Krakowa

Kraków 2030. Tylko konkrety.

Każdy z nas ma swoją opowieść o Krakowie przyszłości. Dla jednych będzie to długa lista marzeń do realizacji idealnego miejsca do życia; dla innych wyzwanie do aktywnego działania już tu i teraz.

Gdzieś pośrodku tego myślenia jest wspólna nam wszystkim troska o ten piękny kawałek ziemi, który pośród innych metropolii, właśnie nam został dany do przeżywania życia. To wyjątkowe zadanie i jeszcze większa odpowiedzialność.

Z taką właśnie świadomością przygotowaliśmy wizję rozwoju Krakowa do roku 2030.

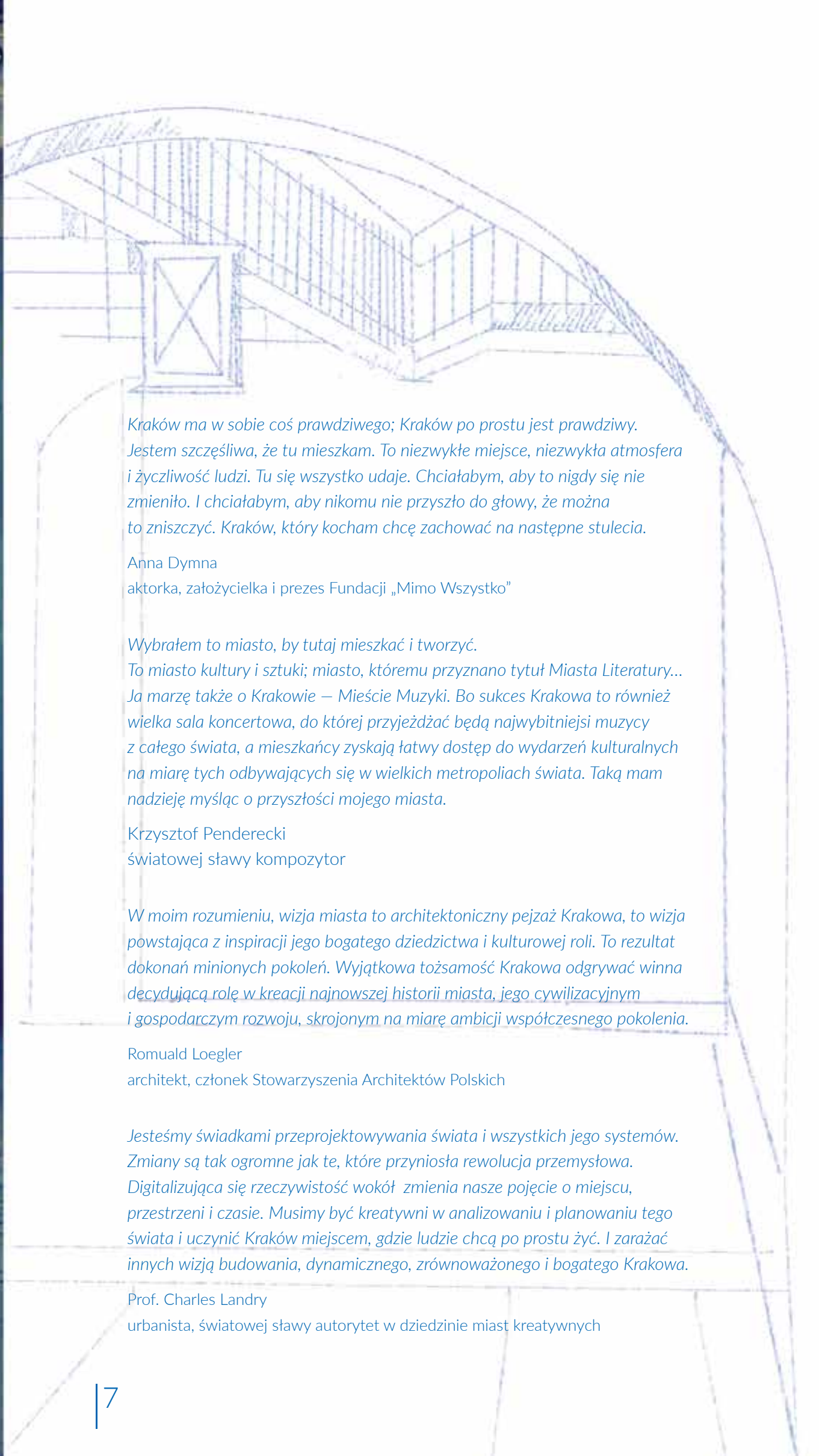
Nasz wspólnie wypracowany pomysł na wyjątkowe miasto, to strategia łącząca nowoczesność w myśleniu i kreatywność w działaniu. Dobrze wiemy, że w Krakowie nie możemy zwalniać tempa, bądź zatrzymywać się w pół drogi – Kraków wymaga od nas twórczego napięcia, odwagi i aktywności!

Będąc bezpośrednio odpowiedzialną za rozwój naszego miasta odczuwam wielką radość z tej śmiałej wizji, na którą się zdobywamy. Zapraszam do wspólnej pracy każdego, komu Kraków nie jest obojętny!

Elżbieta Koterba
Zastępca Prezydenta ds. Rozwoju Miasta Krakowa

Tu chcę żyć.
Kraków
2030.

Kraków ma w sobie coś prawdziwego; Kraków po prostu jest prawdziwy. Jestem szczęśliwa, że tu mieszkam. To niezwykle miejsce, niezwykła atmosfera i życzliwość ludzi. Tu się wszystko udaje. Chciałabym, aby to nigdy się nie zmieniło. I chciałabym, aby nikomu nie przyszło do głowy, że można to zniszczyć. Kraków, który kocham chcę zachować na następne stulecia.

Anna Dymna
aktorka, założycielka i prezes Fundacji „Mimo Wszystko”

Wybrałem to miasto, by tutaj mieszkać i tworzyć. To miasto kultury i sztuki; miasto, któremu przyznano tytuł Miasta Literatury... Ja marzę także o Krakowie – Mieście Muzyki. Bo sukces Krakowa to również wielka sala koncertowa, do której przyjeżdżać będą najwybitniejsi muzycy z całego świata, a mieszkańcy zyskają łatwy dostęp do wydarzeń kulturalnych na miarę tych odbywających się w wielkich metropoliach świata. Taką mam nadzieję myśląc o przyszłości mojego miasta.

Krzysztof Penderecki
światowej sławy kompozytor

W moim rozumieniu, wizja miasta to architektoniczny pejzaż Krakowa, to wizja powstająca z inspiracji jego bogatego dziedzictwa i kulturowej roli. To rezultat dokonań minionych pokoleń. Wyjątkowa tożsamość Krakowa odgrywać winna decydującą rolę w kreacji najnowszej historii miasta, jego cywilizacyjnym i gospodarczym rozwoju, skrojonym na miarę ambicji współczesnego pokolenia.

Romuald Loegler
architekt, członek Stowarzyszenia Architektów Polskich

Jesteśmy świadkami przeprojektowywania świata i wszystkich jego systemów. Zmiany są tak ogromne jak te, które przyniosła rewolucja przemysłowa. Digitalizująca się rzeczywistość wokół zmienia nasze pojęcie o miejscu, przestrzeni i czasie. Musimy być kreatywni w analizowaniu i planowaniu tego świata i uczynić Kraków miejscem, gdzie ludzie chcą po prostu żyć. I zarażać innych wizją budowania, dynamicznego, zrównoważonego i bogatego Krakowa.

Prof. Charles Landry
urbanista, światowej sławy autorytet w dziedzinie miast kreatywnych

Dlaczego
pisaliśmy
Strategię?

Kraków, podobnie jak inne duże miasta Europy i świata pod koniec drugiej dekady XXI wieku, stoi wobec istotnych wyzwań rozwojowych. Najważniejsze z nich dla naszego Miasta to:

poprawa jakości środowiska przyrodniczego, w tym przede wszystkim powietrza; dostosowanie do polityki klimatycznej, szczególnie w zakresie ograniczania emisji zanieczyszczeń i poprawa efektywności energetycznej; budowanie „odporności” Miasta na negatywne skutki zmian klimatycznych;

zdolność przyciągania najlepszych kadr, w tym studentów, dla dalszego rozwoju nowoczesnej gospodarki, zachęcenie ich do związania się z Miastem;

procesy demograficzne, w tym starzenie się społeczeństwa; potrzeba dostosowania usług publicznych do potrzeb osób starszych;

poprawa ładu przestrzennego, podniesienie jakości i estetyki przestrzeni publicznych, poddawanych silnej presji procesów inwestycyjnych; potrzeba równoważenia rozwoju Miasta, tak by było spójne i funkcjonujące jako jeden organizm;

niekontrolowana suburbanizacja w Krakowskim Obszarze Metropolitalnym;

wycofywanie się części społeczeństwa w prywatność, niechęć do uczestniczenia w tworzeniu wspólnoty, postaw obywatelskich i lokalnych więzi społecznych;

oczekiwania ludzi młodych związane z nowym miejskim stylem życia, obejmującym dostępność atrakcyjnych przestrzeni dla wspólnej pracy i spędzania wolnego czasu, będących w zasięgu spaceru lub dojazdu rowerem;

zbyt wysoki udział samochodów indywidualnych w systemie transportowym Miasta i Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego; potrzeba radykalnego zwiększenia mobilności przestrzennej m.in. poprzez rozwój transportu zbiorowego;

negatywne skutki globalizacji w postaci m.in. gwałtownych wahań koniunktury oraz zwiększonej mobilności rynku pracy;

niepewność wynikająca z procesów ekonomicznych i politycznych, toczących się w Unii Europejskiej i na jej zewnętrznych granicach;

przygotowanie mentalne i instytucjonalne na **przybycie znaczących liczebnie grup ludzi**, niosących ze sobą nowe kultury i nowe style życia;

zapewnienie dla polityki rozwoju nowych źródeł finansowania wobec spodziewanego radykalnego ograniczenia bezzwrotnych funduszy zagranicznych;

ograniczenie negatywnego wpływu masowego ruchu turystycznego na funkcjonowanie Miasta i jakość życia mieszkańców;

uczynienie Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego **bardziej zintegrowanym, zwartym terytorium**, co pozwoli na jego lepsze powiązanie i wykorzystanie potencjałów, a w konsekwencji zwiększenie konkurencyjności Krakowa i całego obszaru.

Tak zdefiniowane wyzwania stojące przed Miastem, znajdują w Strategii Rozwoju Krakowa propozycje rozwiązań i konkretnie zaplanowane obszary działań. Podzielone na 6 tematycznych obszarów, przywołują nie tylko wizję przyszłości, ale przede wszystkim stają się realnym kształtem zmian rozwojowych Krakowa, nowoczesnego miasta z tradycjami, miasta, w którym chce się żyć.

KRAKÓW 2030

Chcemy, aby Kraków był jednym z dwóch najważniejszych miast Polski

Chcemy, aby Kraków był silną europejską metropolią

Chcemy, aby Kraków był miastem inteligentnym (smart city)

KRAKÓW PRZYSZŁOŚCI TO...

1. Otwarta i harmonijna metropolia o znaczeniu międzynarodowym w sferach: innowacji, nauki, gospodarki i kultury
2. Miasto rozwijające gospodarkę opartą na wiedzy
3. Kreatywna i korzystająca z potencjału kulturowego nowoczesna metropolia
4. Miasto przyjazne do życia
5. Silna wspólnota samorządowa mieszkańców Krakowa
6. Nowocześnie zarządzana metropolia

Najważniejsze zasoby Krakowa

Nie musimy się przekonywać do uznania tezy, bo wiemy doskonale. Kraków jest wyjątkowy. Jednak wyjątkowość Krakowa to nie tylko przekazywany przez kolejne pokolenia dar; to również rozwijające się przez lata zasoby dla kreowania rozwoju i podnoszenia jakości życia. To unikalne walory miasta pozwalające skutecznie stawiać czoło narastającym problemom globalnym.

LUDZIE

Kraków dysponuje wysokiej jakości kapitałem ludzkim. W czasach negatywnych trendów demograficznych Kraków jest miastem świadomego wyboru miejsca zamieszkania, pracy, nauki, spędzania wolnego czasu. Kraków jest atrakcyjny dla ludzi wykształconych i kreatywnych.

KULTURA

Budowany od wieków zasób materialny i duchowy, tożsamość i tradycja narodowa. Z kultury wynika kreatywność, skłonność do innowacji i eksperymentów. Kultura uwrażliwia na codzienność i otwiera na rozwój.

NAJWAŻNIEJSZE ZASOBY KRAKOWA

OŚRODEK AKADEMICKI

Od ponad 650 lat Kraków to Uniwersytet. Ośrodek akademicki jest nienaruszalnie i trwale zespolony z miastem; buduje unikalny zasób wiedzy. Jest kluczem do konkurencyjności i innowacyjności tak Miasta, jak i całego regionu.

GOSPODARKA OPARTA NA WIEDZY

Zupełnie nowy proces w życiu gospodarczym miasta, który włącza Kraków w obieg nowoczesnej ekonomii świata.

WAŻNY OŚRODEK RELIGIJNY

Na przestrzeni wieków Kraków był miejscem życia i działalności wielu świętych. Odbywają się w nim ważne wydarzenia religijne, ma znaczący potencjał jako cel światowej turystyki religijnej.

Dziedziny, w których chcemy by Kraków był liderem

Przedsiębiorczość oparta na kreatywności (firmy technologiczne, startupy).

Najbardziej zaawansowane usługi dla biznesu, wymagające wysoko wykwalifikowanych kadr.

Przemysł czasu wolnego (w tym turystyka).

Ośrodek naukowy i dydaktyczny, dysponujący konkurencyjną, w skali międzynarodowej, infrastrukturą badawczą i laboratoryjną.

Jakość życia, w tym oferta spędzania czasu wolnego (*genius loci* Krakowa).

Pełnienie funkcji symbolicznych, depozyt dziedzictwa i tożsamości narodowej, wizerunek najbardziej rozpoznawalnego na świecie polskiego miasta.

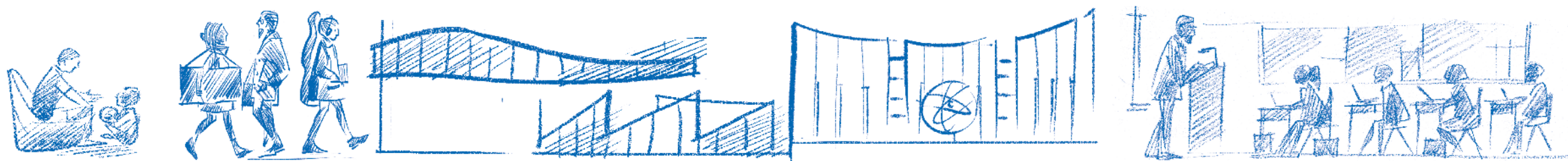

Kreowanie współczesnej kultury artystycznej, rozwijającej się w lokalnym środowisku twórców i artystów.

Do jakich wartości i zasad chcemy się odwoływać?

Jako wspólnota samorządowa jesteśmy zgodni w potrzebie odwoływania się do zestawu norm, którymi trzeba się kierować w zarządzaniu miastem, realizacji polityk publicznych, czy codziennych kontaktach z mieszkańcami. Wartości i zasady, odwołując się do postawy obywatelskiej, wzmacniają nasze poczucie wspólnotowości.

NAJWAŻNIEJSZE

WARTOŚCI

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Odpowiedzialność za czyny, słowa. Szanowanie zobowiązań, wiarygodność. Odpowiedzialność zawiera w sobie także solidarność z innymi osobami. To również sprawność struktur samorządowych, rozumiana jako skuteczność działania, odpowiedzialność za wysoką jakość życia oraz przestrzeń publiczną.

OTWARTOŚĆ

Gotowość na przyjęcie nowego lub innego – człowieka, idei, pomysłu. Gotowość na kompromis dotyczący wizji i priorytetów rozwoju Krakowa. Otwartość na nowe propozycje rozwiązywania spraw społecznych. Otwartość na przyjeżdżających do Krakowa, także otwartość na otaczające nas gminy.

DIALOG SPOŁECZNY

Rozumiany jako zachęta i inspiracja kierowana do mieszkańców do angażowania się w rozwój Miasta i współdecydowania o nim. Uwzględnia interesy różnych grup, buduje efektywne mechanizmy porozumiewania się.

BUDOWANIE KONKURENCYJNOŚCI

Całość polityki rozwoju Miasta powinna być ukierunkowana na trwałe wzmacnianie jego konkurencyjności, w oparciu o własne zasoby rozwojowe. W warunkach globalnej konkurencyjności i mobilności kapitału oznacza to przede wszystkim inwestowanie w kapitał ludzki i społeczny, także aktywne zaangażowanie przedsiębiorców i inwestorów, gdyż od nich zależy w największym stopniu wzrost gospodarczy oraz inwestycje.

ELASTYCZNE REAGOWANIE

Sposób działania administracji samorządowej, który powoduje, że jest otwarta i zachęcająca mieszkańców do podejmowania nowych aktywności i wspólnego szukania rozwiązań. Jest gwarancją przetrwania kryzysów i właściwego reagowania na pojawiające się wyzwania i problemy.

RÓWNE SZANSE

Oznacza równy dostęp dla mieszkańców, grup społecznych i środowisk do szans i możliwości jakie stwarzają zasoby i potencjał rozwojowy Miasta.

Czym dla nas w przyszłości ma stać się Kraków?

Jakie są nasze aspiracje?

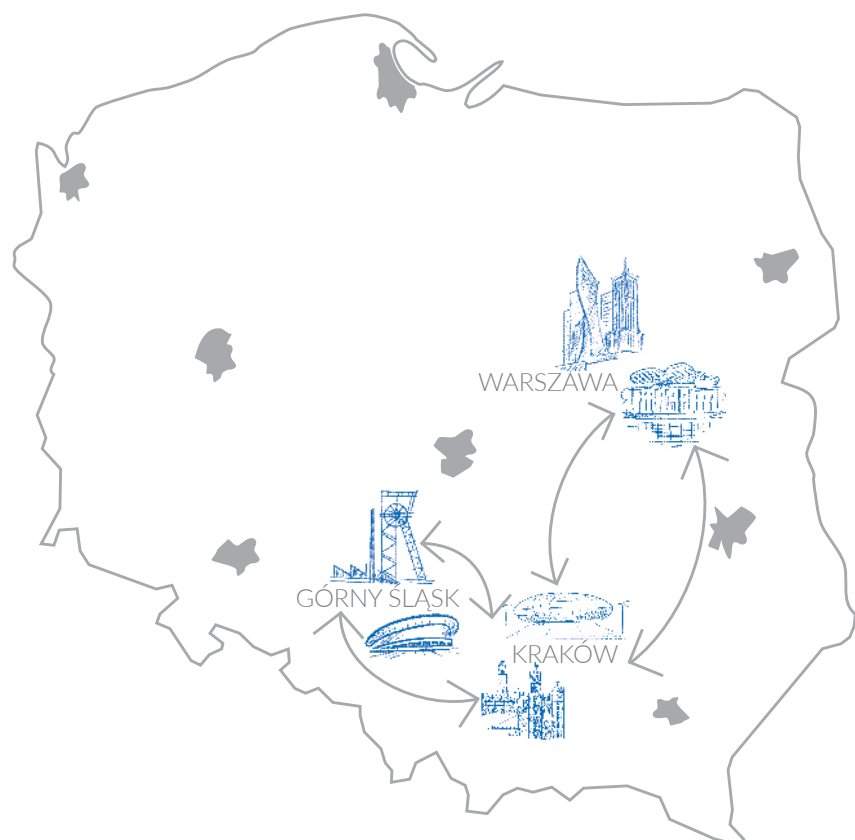
Zdefiniowanie wyzwań i określenie planu na rozwój Krakowa nie odbywa się w abstrakcyjnej próżni; istotnym wyznacznikiem stopnia podejmowanych aktywności są nasze aspiracje, nasz sposób myślenia o Krakowie przyszłości.

Nasze aspiracje, Kraków to:

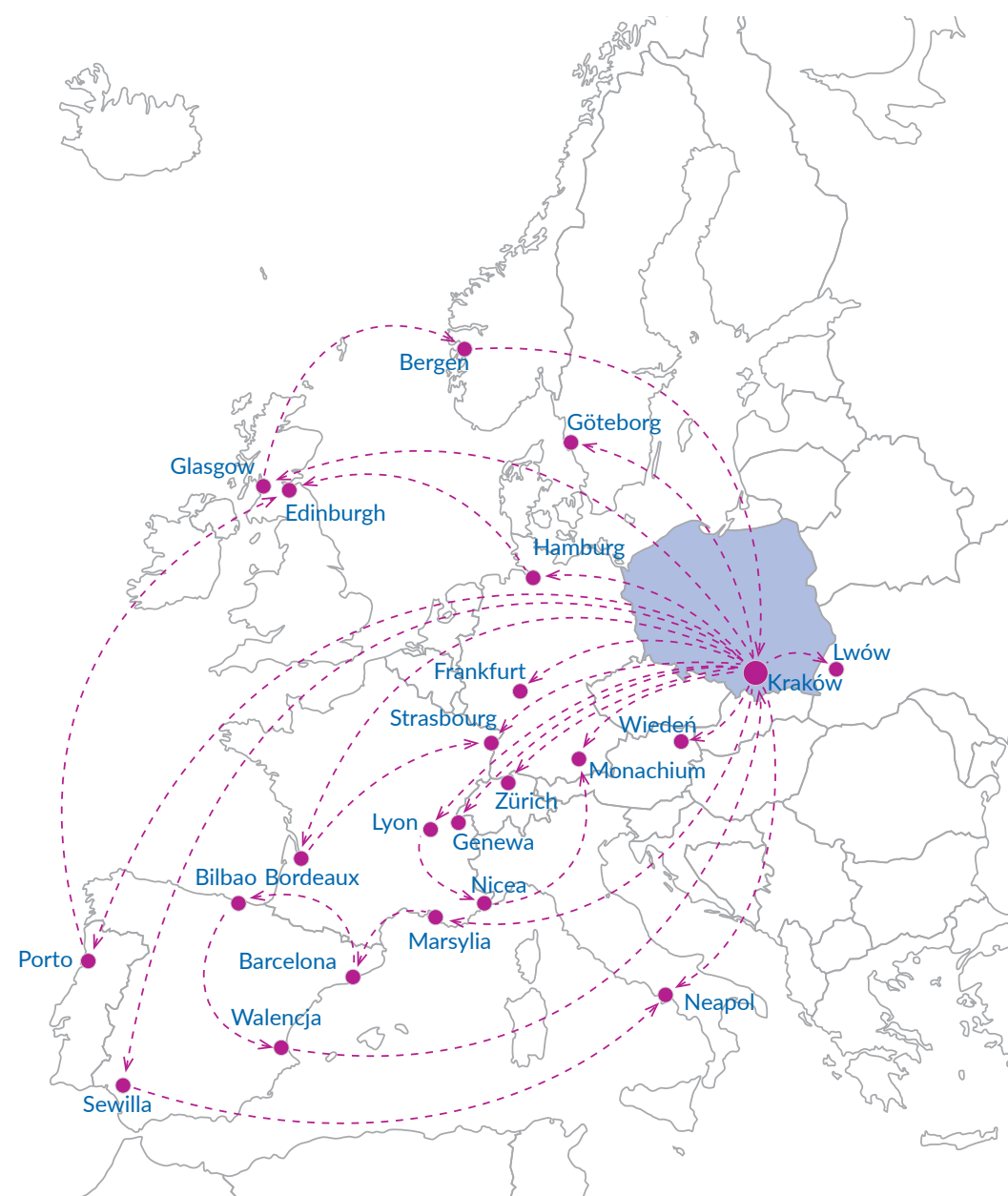
- jedno z dwu najważniejszych miast Polski
- silna europejska metropolia
- miasto inteligentne (smart city)
- **Kraków – jedno z dwu najważniejszych miast Polski**

Kraków ze względu na siłę demograficzną, ekonomiczną, społeczną i kulturową jest drugim miastem Polski. Dysponuje wyjątkowymi funkcjami metropolitalnymi, oddziałując w różny sposób na region, kraj, ale również Europę i świat. To miasto - „lokomotywa” rozwoju Małopolski, zapewnia większościowy wkład w takie dziedziny jak nauka, badania, nowoczesne technologie czy innowacje regionu.

rys. 1| Kraków - współpraca metropolitalna

rys. 2 | Kraków w sieci współpracy metropolii Europy

→ Kraków – silna europejska metropolia

W klasyfikacjach ośrodków miejskich Europy wyróżnia się obszary metropolitalne, które decydują o jej rozwoju społecznym, gospodarczym oraz kulturowym. Kraków znajduje się w grupie takich miast jak m.in.: Barcelona, Edynburg, Glasgow, Nicea, Strasbourg czy Zurych. Zajmują one bardzo wysoką pozycję w skali globalnej oraz posiadają bogactwo aktywności, zapewniające wysoką jakość życia. We współczesnym świecie rośnie znaczenie powiązań funkcjonalnych dla pobudzania rozwoju, tworzących swoistą przestrzeń przepływów. Stąd tak duży nacisk chcemy położyć na budowanie sieci współpracy Krakowa z innymi metropoliami, tworzącymi innowacje i rozwój, wzmacniając międzynarodową pozycję Krakowa.

Szczególne znaczenie ma zacieśnianie współpracy z Warszawą – najsilniejszym ośrodkiem gospodarczym oraz z Górnym Śląskiem, z którym już obecnie Kraków tworzy funkcjonalny obszar gospodarczy, zamieszkiwany przez 6 mln ludzi. Kraków silnie i pozytywnie oddziałuje na swoje najbliższe otoczenie – Krakowski Obszar Metropolitalny, integrując przylegające do niego obszary.

→ **Kraków – miasto inteligentne (smart city)****KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY
SMART PEOPLE**

inicjatorami zmian w mieście powinni być mieszkańcy, którzy dzięki wysokim kwalifikacjom i kompetencjom, kreatywności i umiejętności współdziałania, przy wsparciu technologii informacyjno-komunikacyjnych są w stanie dążyć do ciągłej poprawy jakości życia w mieście.

**GOSPODARKA
SMART ECONOMY**

inteligentna gospodarka powinna opierać się na nowoczesnych usługach, przemyśle i sektorze badawczo-rozwojowym, dysponować rozwiniętymi przestrzeniami biznesowymi generującymi rozwój branż kreatywnych, wykazywać się innowacyjnością, elastycznością rynku pracy oraz efektywną współpracą nauki i biznesu.

**MOBILNOŚĆ
SMART MOBILITY**

miasto powinno posiadać zintegrowany i bezpieczny system transportowy wykorzystujący rozwiązania sektora technologii informacyjno-komunikacyjnych. Dzięki nowoczesnej infrastrukturze miasto powinno tworzyć efektywną sieć powiązań o dużej szybkości, łączących wszystkie jego zasoby.

**ŚRODOWISKO NATURALNE
SMART ENVIRONMENT**

miasto inteligentne optymalizuje zużycie energii, prowadzi działania na rzecz ochrony oraz adaptacji do zmian klimatu, działania zmniejszające emisję zanieczyszczeń do środowiska, a gospodarka zasobami miasta oparta jest na zasadzie zrównoważonego rozwoju, z wykorzystaniem infrastruktury opartej o nowoczesne technologie.

**ZARZĄDZANIE
SMART GOVERNANCE**

przez inteligentne zarządzanie rozumie się zarządzanie publiczne, w którym istotną rolę odgrywają kompetencje, partycypacja społeczna w podejmowaniu decyzji, transparentność działania oraz wysoka jakość i dostępność usług publicznych. Wymaga to stworzenia zintegrowanego systemu zarządzania miastem, uwzględniającego uczestnictwo wszystkich użytkowników miasta w realizacji celów smart city oraz efektywnej współpracy sektora publicznego i prywatnego.

**JAKOŚĆ ŻYCIA
SMART LIVING**

miasto inteligentne daje swoim mieszkańcom przyjazne miejsce do życia, w szczególności przez zapewnienie szerokiego dostępu do usług publicznych (w tym usług świadczonych *on-line*), wysokiej jakości edukacji, ochrony zdrowia i opieki nad ludźmi starszymi, nowoczesnej infrastruktury technicznej i społecznej, przez dążenie do uzyskania wysokiego poziomu bezpieczeństwa, zapewnienie atrakcyjnej oferty kulturalnej i zagospodarowania czasu wolnego, a także dbałość o stan środowiska naturalnego oraz tereny zielone.

Taki mamy
plan!

Zachęcając wszystkich do podróży w przyszłość Krakowa pragniemy zaakcentować:

CEL: Strategia to wybór, zatem nie może być prostą sumą oczekiwań różnych środowisk. Koncentrujemy się na polityce rozwoju miasta oraz jakości życia mieszkańców.

KOMPLETNOŚĆ: Strategia obejmuje zagadnienia kluczowe dla rozwoju miasta i życia mieszkańców – również te, które nie leżą w bezpośredniej gestii kompetencji samorządu lokalnego.

ZASIĘG: Strategia pokazuje konieczność myślenia o rozwoju miasta w kontekście szerszym niż jego granice administracyjne. Tu obszar rozwoju tworzy Kraków wraz z otaczającym go obszarem metropolitalnym.

FINANSE: Strategia jest planem na przyszłość finansowaną przede wszystkim przez środki pochodzące z własnych zasobów, co pozwala uniezależnić realizację od ewentualnych możliwości zewnętrznego finansowania.

MIERZALNOŚĆ: Strategia ma zapewniać możliwość pomiaru realizacji jej celów oraz pokazywać kontekst/tło możliwości finansowania.

SKUTECZNOŚĆ: Strategia bez sprawnego mechanizmu zapewniającego wdrożenie będzie bezwartościowa.

W
I
Z
J
A

*KRAKÓW
nowoczesna
metropolia
tętniąca kulturą,
otwarta, bogata,
bezpieczna
i przyjazna,
dumna
z historycznego
dziedzictwa,
współtworzona
przez mieszkańców.*

M
I
S
J
A

*Misją Krakowa jest tworzenie
inteligentnej metropolii,
zapewniającej wysoką jakość
życia, budowanie kreatywnej
gospodarki, kształtowanie
środowiska przestrzennego,
poszanowanie środowiska
przyrodniczego oraz rozwój
potencjału kulturowego,
poprzez współpracę
podmiotów różnych sektorów
oraz partnerskie współdziałanie
mieszkańców.*

Strategię
tworzymy
razem

czyli ...
jak to się robi
w Krakowie?

Strategia Rozwoju Krakowa powstała w wyniku wspólnego działania wielu grup i środowisk zaangażowanych od początku w prace planistyczne; jest zatem wspólnym pomysłem na przyszłość Krakowa. Od początku prac nad Strategią uwaga skupiona była na prowadzeniu otwartych dyskusji i inicjowaniu różnorodnych form zaangażowania mieszkańców.

IIIIII KROK 1

Inauguracja prac **1 lipca 2013 roku**; po przyjęciu założeń dla nowej Strategii – **wrzesień 2013 r.** – trwały prace analityczno-planistyczne, w wyniku których zostały zdefiniowane: wizja rozwoju Krakowa i misja samorządu.

Pod kierunkiem ekspertów pracowały zespoły obszarowe:

- Kraków – miasto aktywnych obywateli,**
- Kraków – nowoczesny ośrodek gospodarki,**
- Kraków – miejsce zamieszkania i rekreacji,**
- Kraków metropolitalny,**
- Kultura i dziedzictwo kulturowe.**

Praca w zespołach prowadzona była warsztatowo z wykorzystaniem metody *world cafe*; w efekcie powstała diagnoza oraz analiza SWOT.

IIIIII KROK 2

Kolejny etap obejmował prace nad planem strategicznym SRK 2030. Prace w zespołach, pod przewodnictwem ekspertów obszarowych, doprowadziły do powstania uspołecznionej konstrukcji planu operacyjnego Strategii. Dzięki pracom warsztatowym zdefiniowane zostały: cele strategiczne, cele operacyjne, działania kluczowe oraz wstępne propozycje wskaźników monitorowania SRK 2030.

Bo przecież w Krakowie nic o nas bez nas!

IIIIII KROK 3

Prowadzone było badanie ankietowe: techniką wywiadu ulicznego, na stronie internetowej oraz w szkołach, bibliotekach i siedzibach dzielnic pozyskano głos mieszkańców na temat oczekiwań co do przyszłości Krakowa. Zgromadzony materiał badawczy stał się kanwą do cyklu otwartych debat z udziałem przedstawicieli samorządu, instytucji naukowych, społecznych i gospodarczych.

IIIIII KROK 4

Powstała zintegrowana koncepcja komunikacji o Strategii i ruszyła wielopłaszczyznowa kampania informacyjna „Tu chcę żyć. Kraków 2030.” (czerwiec 2016). W jej ramach prowadzone były warsztaty i konsultacje na rzecz budowy platformy komunikacyjnej dla Strategii (poszukiwanie odpowiedzi na pytania: z kim należy współpracować, z jakimi środowiskami można zrealizować wybrane cele SRK 2030). Prace przebiegały w grupach obejmujących zagadnienia dotyczące gospodarki, administracji, nauki, kultury, społeczeństwa obywatelskiego oraz rozwoju metropolitalnego.

IIIIII KROK 5

W ramach procesu komunikacji przygotowana została „wizytówka Strategii” – publikacja pokazująca zasięg działań Strategii do roku 2030.

Po raz pierwszy w Polsce zorganizowany został miejski *hackathon* „KraHack”, angażujący potencjał i kreatywność przede wszystkim młodych krakowian. Przez 3 dni blisko 150 osób, przez 24 godziny pracowało nad rozwiązaniami służącymi lepszemu życiu w mieście. W przeprowadzonym konkursie zwyciężyły:

KRKbot – wykorzystanie nowych technologii informatycznych w celu innowacyjnego komunikowania się administracji z mieszkańcami,

Kraków-Zdrój – zagospodarowanie przestrzeni służącej rekreacji wokół istniejących źródeł artezyjskich, zlokalizowanych w centrum miasta oraz w Nowej Hucie,

Project: Cracow – uatrakcyjnienie przestrzeni miejskiej za pomocą zwracających uwagę tablic na środkach komunikacji publicznej.

W lutym 2017 r. odbyła się konferencja prasowa z udziałem Prezydenta Miasta Krakowa, Zastępcy Prezydenta ds. Rozwoju Miasta Krakowa oraz Ambasadorów SRK 2030.

IIIIII KROK 6

IIIIII KROK 7

#Patchwork2030

to kolejne wydarzenie czerpiące z wiedzy i różnorodności mieszkańców Krakowa, wpływających na kształt dokumentu. Dwudniowe wydarzenie, moderowane przez ambasadorów, ogniskuje prace koncepcyjne wybranych środowisk i wyodrębnionych grup społecznych: kobiet, ekspatów, seniorów, przedstawicieli kultury, branży outsourcingowej. Każda z grup reprezentuje środowisko, z którym miasto komunikowało się, wykorzystując formuły warsztatów i debat. Dodatkowym atutem jest innowacyjna platforma współpracy samorządowej, stworzona przez bezpośrednie zaangażowanie Marszałka Województwa Małopolskiego i Prezydenta Krakowa.

#patchwork2030

IIIIII KROK 8

Konfrontacja krakowskich pomysłów z rozwiązaniami innych regionów to cel ogólnopolskiej konferencji „Finansowanie strategii rozwoju polskich metropolii”. Innowacyjnym rozwiązaniem dla całego procesu komunikacji o Strategii i prowadzeniu prac w szerokim ujęciu konsultacji społecznych stał się Europejski Kongres Samorządów, gdzie tematyka SRK 2030 była prezentowana w trakcie dedykowanych paneli i warsztatów dyskusyjnych. Równoległe do wszystkich aktywności, informacje od mieszkańców gromadzone były za pomocą ankiety online, dostępnej na nowej stronie internetowej poświęconej SRK 2030: www.srk2030.pl oraz fanpageu Strategii na Facebooku. Aktywności w mediach społecznościowych pozwoliły na pozyskanie 34 tysięcy odbiorców komunikatu na temat KraHack i aż 8,7 tysięcy wyświetleń materiału wideo poświęconego wydarzeniu. Intensywnie prowadzona kampania komunikacyjna, w tym kampania outdoorowa, wydatnie wpłynęła na widoczność procesu budowania Strategii wśród krakowian.

TAK POWSTAŁA STRATEGIA, czyli...

ETAP 1 — WIZJA I MISJA

- 1.07.2013 — inauguracja prac nad Strategią. Władze miasta przedstawiają kontekst aktualizacji Strategii; formułowane są zasady obowiązujące w procesie planowania strategicznego.
- 18.07.2013 — Warsztaty dotyczące wizji rozwoju Krakowa i misji samorządu Miasta Krakowa.
- 16.09.2013 — Warsztaty dotyczące wizji rozwoju Krakowa i misji samorządu Miasta Krakowa – ciąg dalszy.
- 1.10.2013 — Spotkanie dotyczące wizji rozwoju Krakowa i misji samorządu Miasta Krakowa.

ETAP 2 — PRACE DIAGNOSTYCZNE

- 4.10.2013 – 24.04.2014 — Warsztatowe prace diagnostyczne (Diagnoza, Analiza SWOT) w zespołach obszarowych.
- 19.09.2013 – 18.10.2013 — Badanie opinii mieszkańców.

ETAP 3 — PRACE PLANISTYCZNE

- 12.05.2014 – 3.06.2014 — Warsztatowe prace nad planem strategicznym, w zespołach obszarowych (cele strategiczne i operacyjne, działania kluczowe, polityki, programy, projekty oraz propozycje wskaźników).
- Czerwiec – Lipiec 2015 — Zakończenie prac nad pierwszą wersją dokumentu.
Wraz z przyjęciem krajowej polityki miejskiej oraz ustawy o rewitalizacji koniecznym stało się dokonanie ponownej pogłębionej analizy projektu SRK 2030.

ETAP 4 — PRACE PLANISTYCZNE, UZGODNIENIA I KONSULTACJE

- Weryfikacja i uszczegółowienie działań kluczowych, projektów strategicznych, opracowanie ram finansowych, systemu wdrażania i wskaźników.
- 22.02.2016 — Ogólnopolska konferencja „Nowa polityka miejska – implikacje dla Strategii Rozwoju Krakowa 2030”.

...NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA SRK 2030

- 5-6.04.2016 — II Europejski Kongres Samorządów, panele dyskusyjne: „Rewitalizacja jako instrument strategicznego zarządzania miastem. Implikacje dla strategii rozwoju miasta” oraz „Człowiek w przestrzeni miasta – rewitalizacja jako proces o wymiarze społecznym. Implikacje dla strategii rozwoju miasta”.
- 15.06.2016 — Prezydent Miasta Krakowa inauguruje proces konsultacji społecznych.
- 28.06.2016 — Warsztaty „Współpraca dla Strategii Rozwoju Krakowa 2030 – część I”.
- 26.09.2016 — Warsztaty „Współpraca dla Strategii Rozwoju Krakowa 2030 – część II”.
- 20.02.2017–31.03.2017 — Ankieta internetowa „SRK2030 Skonsultujemy to z Tobą!”.
- 20.02.2017 — Początek kampanii promującej hasło „Tu chcę żyć. Kraków 2030.” z udziałem Ambasadorów kampanii promującej SRK2030, którymi byli Zofia Gołubiew, Andrew Hallam, Julien Hallier, Bartosz Szydłowski i Ewa Wachowicz.
- 18-20.03.2017 — „KraHack” – pierwszy w Polsce miejski *hackathon*.
- 27-28.03.2017 — III Europejski Kongres Samorządów, panele dyskusyjne dedykowane SRK 2030: „Polskie metropolie w sieci współpracy” oraz „Metropolie jako bieguny wzrostu i innowacji”.
- 28.03.2017 — Walne Zebranie członków Stowarzyszenia Metropolia Krakowska – uzgodnienia dotyczące obszaru metropolitalnego.
- 5-6.04.2017 — #patchwork „Tu chcę żyć. Kraków 2030.”. Cykl paneli dyskusyjnych z debatą podsumowującą z udziałem Prezydenta Miasta Krakowa oraz Marszałka Województwa Małopolskiego.
- 11.04.2017 — Ogólnopolska Konferencja „Finansowanie strategii rozwoju polskich metropolii”.
- 7-27.08.2017 — Konsultacje społeczne projektu SRK 2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.
- 4.09.2017 — Zaopiniowanie projektu SRK 2030 przez Krakowską Radę Działalności Pożytku Publicznego oraz Komisję Dialogu Obywatelskiego.

A co Ty
wiesz
o Krakowie?

MOCNE STRONY:

Marka Krakowa.
Potencjał kulturowy sprzyjający rozwojowi nowych form przedsiębiorczości.
Duży ośrodek akademicki zapewniający wysoko wykwalifikowaną kadrę i specjalistów w każdej dziedzinie.
Rozwój gospodarki opartej na specjalistycznych usługach i technologiach informacyjnych.
Rozwój sektorów czasu wolnego (kultura, sztuka, media, turystyka, sport i rekreacja).
Rezerwy przestrzenne dla inwestycji.
Tradycje przemysłowe Krakowa.
Rozwój znaczenia gospodarczego gmin w Krakowskim Obszarze Metropolitalnym.
Działalność znaczących w skali kraju i aktywnych instytucji nauki (Narodowe Centrum Nauki, wiodące jednostki naukowe).

SZANSE:

Wzrost powiązań i współpracy Krakowa z innymi metropoliami Polski i Europy.
Umiejscowienie rynku usług dla biznesu i technologii informacyjnych.
Rozwój sektorów kreatywnych, w tym przedsiębiorstw start-upowych.
Rozwój społeczeństwa informacyjnego.
Wzrost znaczenia turystyki kulturowej na świecie.

SŁABE STRONY:

Poziom i efektywność transferu technologii i innowacji pomiędzy środowiskami nauki i biznesu.
Stan umiejscowienia badań naukowych.
Niewykorzystany potencjał otoczenia lotniska.

ZAGROŻENIA:

Brak wystarczającej liczby wysoko wykwalifikowanych kadr na rynku pracy.
Niska pozycja firm z kapitałem polskim (w tym rodzinnych) w globalnych łańcuchach wartości.
Brak siedzib central dużych przedsiębiorstw oraz instytucji finansowych.
Odptyw z Krakowa osób o wysokich kwalifikacjach.
Słabe zakorzenienie lokalne biznesu międzynarodowego.

MOCNE STRONY:

Korzystna sytuacja demograficzna.
Atrakcyjność Krakowa przyciągająca potencjalnych nowych mieszkańców metropolii.
Wysoki poziom wykształcenia.
Wzrost aktywności mieszkańców w podejmowaniu decyzji dotyczących Miasta.
Cenne zaplecze intelektualne dla przemysłów kreatywnych.
Wielokulturowość Krakowa; kreatywne połączenie tradycji, historii i silnych korzeni z przenikającymi się kulturami i nowoczesnością.
Bogata oferta edukacyjna i artystyczna krakowskich instytucji kultury (muzea, teatry, centra i ośrodki kultury, orkiestry), działających na rzecz wzmacniania tożsamości lokalnej społeczności.
Bogate i różnorodne audytorium, przygotowane do odbioru różnorodnej oferty kulturalnej.
Rosnące znaczenie krakowskich organizacji pozarządowych i ruchów obywatelskich.

SZANSE:

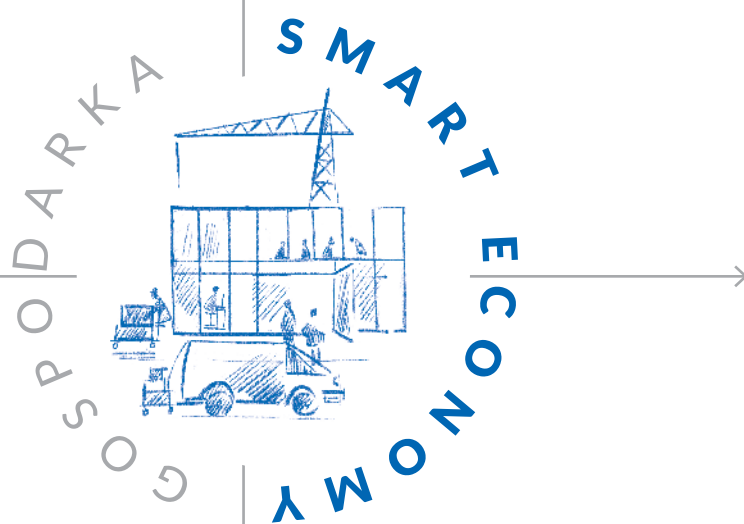
Wzrost świadomości samorządowej i obywatelskiej mieszkańców.
Rozwój aktywizmu miejskiego, ruchy obywatelskie.
Upowszechnianie instrumentów demokracji bezpośredniej (np. budżetów partycypacyjnych).
Kształtowanie się nowej kultury miejskiej i związanych z nią stylów życia (w tym „powroty do centrum miasta”).
Rosnący poziom wykształcenia.
Wsparcie aktywizacji wybranych grup społecznych (np.: osób 50+, rodzin z dziećmi).

SŁABE STRONY:

Jakość dialogu społecznego.
Współpraca na poziomie lokalnym, w tym sąsiedzka.
Niedostateczne dostosowanie systemu kształcenia do oczekiwań rynku pracy.
System „kształcenia przez całe życie”.
Współpraca pomiędzy uczelniami wyższymi Krakowa.

ZAGROŻENIA:

Niski poziom zaufania społecznego.
Niewystarczający poziom świadomości i edukacji obywatelskiej.
Niekorzystne trendy demograficzne.
Polaryzacja społeczeństwa.

MOCNE STRONY:

Genius loci („duch miejsca”).
Atrakcyjność miejsca zamieszkania, co wyraża stabilna liczba mieszkańców i poczucie silnej więzi z miastem.
Bogate tradycje kulturowe i związana z nimi silna tożsamość kulturowa mieszkańców.
Wysoka jakość i unikatowość przestrzeni miejskich, atrakcyjne kulturowo i krajobrazowo środowisko KOM.
Łatwy dostęp do terenów zielonych.
Rozbudowana, nowoczesna i powszechnie dostępna infrastruktura społeczna o znaczeniu metropolitalnym.
Historyczne, narodowe i kulturowe dziedzictwo Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego.
Duże możliwości zagospodarowania czasu wolnego w oparciu o ofertę kulturalną i rekreacyjną.
Wzrost liczby budowanych mieszkań.
Działania na rzecz poprawy dostępności przestrzeni publicznej oraz miejskiej komunikacji zbiorowej dla osób o ograniczonej mobilności.

SZANSE:

Wzrost świadomości obywatelskiej i rozwój dialogu społecznego.
Zwiększanie udziału różnych podmiotów w realizowaniu usług publicznych (partnerstwa).
Wzrost znaczenia procesów rewitalizacji tkanki miejskiej.
Rozwój e-usług publicznych i e-biznesu.

SŁABE STRONY:

Brak wystarczającej integracji systemu transportowego w skali Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego, w tym wykorzystania istniejącej sieci kolejowej.
Nierówności w dostępie do usług publicznych w obrębie KOM.
Niewystarczający poziom rozwoju usług zdrowia i pomocy społecznej dla osób starszych w stosunku do rosnących potrzeb związanych ze starzeniem się społeczeństwa.
Nierównomierny dostęp mieszkańców do terenów zielonych i rekreacyjnych w bezpośrednim pobliżu miejsca zamieszkania.
Brak obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla ok. 50% powierzchni miasta.

ZAGROŻENIA:

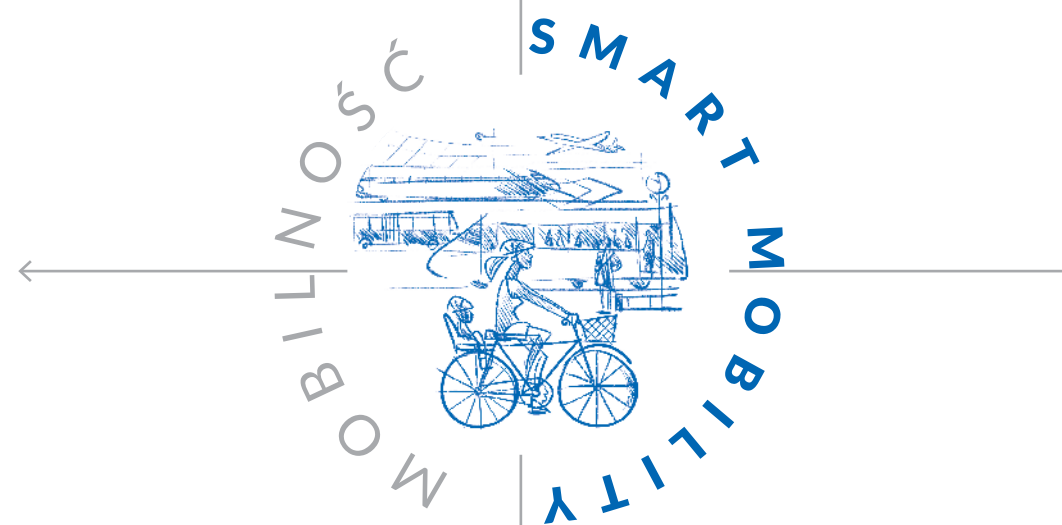
Negatywny wpływ przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na powstającą zabudowę mieszkaniową.
Brak wystarczających prawnych narzędzi dla przeciwdziałania procesowi suburbanizacji.
Relatywnie niski poziom płac.
Negatywne konsekwencje masowego ruchu turystycznego, szczególnie w obszarach atrakcyjnych turystycznie.
Rosnące rozwarstwienie społeczne.
Odpływ mieszkańców z centrum miasta.

MOCNE STRONY:

Dynamiczny rozwój portu lotniczego.
Naturalna lokalizacja na przecięciu szlaku transportowego wschód-zachód.
Rozwinięty system udostępniania rowerów miejskich.

SZANSE:

Modernizacja, rozbudowa oraz integracja systemów transportowych, w szczególności w zakresie rozwoju podsystemów transportu zbiorowego.
Budowa Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej.
Podjęte decyzje dotyczące budowy północnej i wschodniej obwodnicy drogowej Krakowa oraz drogi tranzytowej w kierunku Warszawy.
Funkcjonowanie Polski w strefie Schengen.
Dynamiczny rozwój technologii informacyjnych.

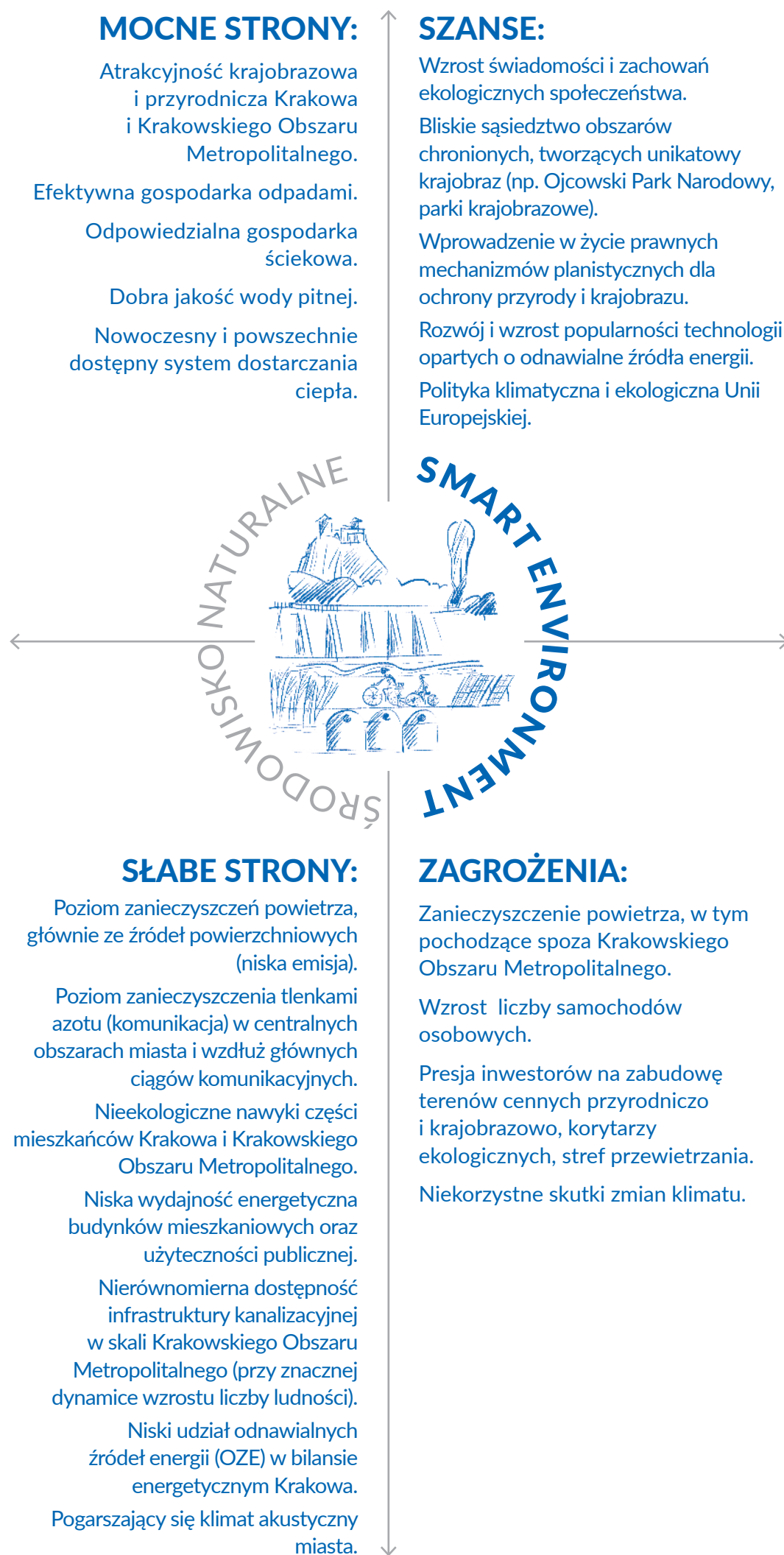

SŁABE STRONY:

Niedostateczna integracja systemów transportowych w Krakowskim Obszarze Metropolitalnym, w tym niewystarczająca ilość parkingów w systemie „Parkuj i Jedź” oraz niedostatecznie rozbudowana sieć transportu zbiorowego.
Niedostateczny rozwój układów komunikacji kolejowej oraz kołowej, zwłaszcza w części północnej miasta.
Brak dobrze rozwiniętej i spójnej sieci dróg dla rowerów w Krakowie i Krakowskim Obszarze Metropolitalnym.
Nieodpowiedni stan infrastruktury drogowej oraz jej przepustowości.

ZAGROŻENIA:

Postępujący proces niekontrolowanej suburbanizacji w skali Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego.
Niewystarczające otwarcie komunikacyjne Krakowa w kierunku południowym, szczególnie kolejowe.
Brak wystarczających narzędzi prawnych dla ograniczania możliwości wjazdu do centrum miasta samochodów osobowych.
Przyrost liczby pojazdów poruszających się każdego dnia po mieście.

WYDZIAŁ FIZYKI ASTRONOMII I INFORMATYKI STOSOWANEJ

Plan na Kraków

Kraków przyszłości

inteligentna
i nowoczesna
metropolia

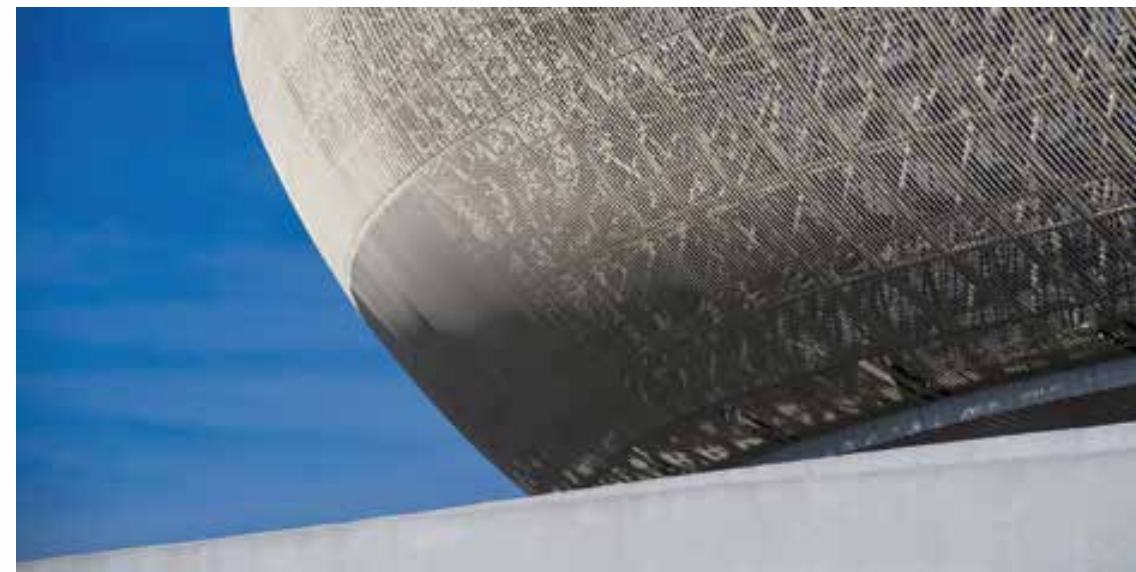

„Kraków nasz widzimy metropolitalny”. Oczywiście nie chodzi o liczbę mieszkańców, ale o funkcje, które – poprzez jakość życia, ład przestrzenny, dobrą dostępność – pozwolą wygrywać rywalizację o mieszkańców, turystów czy inwestycje. Kraków ma warunki do bycia w europejskiej czołówce; posiada bogatą paletę światowych i europejskich funkcji w sferach takich jak: nauka, edukacja, kultura, turystyka, czy biznes międzynarodowy. To wszystko pozwala na tworzenie miejsc pracy trwałych i wysokiej jakości.

prof. Jacek Szlachta
wiceprzewodniczący Komitetu Przestrzennego
Zagospodarowania Kraju PAN

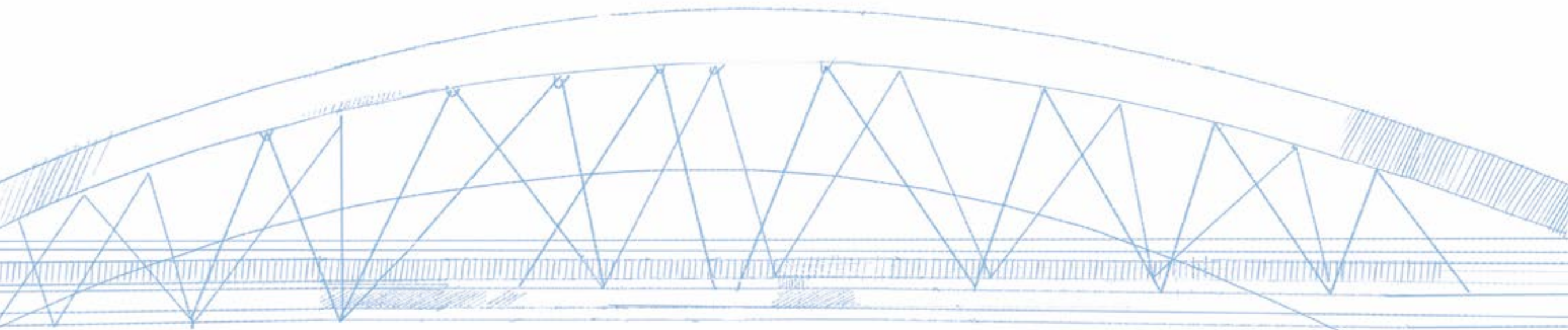
Kraków staje się globalnym zagłębiem nowych technologii, a zauważalny wszędzie rozwój firm, uniwersytetów, kultury i sztuki korzystnie wzajemnie się napędzają. Podróżując po świecie obserwuję jak dobrze postrzegany jest dziś Kraków – mamy wizytówkę pięknego, pełnego zabytków i kościołów miasta nauki i sztuki. Wierzę, że Kraków ma szansę stać się także jednym z najważniejszych punktów na mapie gospodarczej świata.

prof. Janusz Filipiak
założyciel i prezes zarządu firmy informatycznej Comarch,
prezes MKS Cracovia

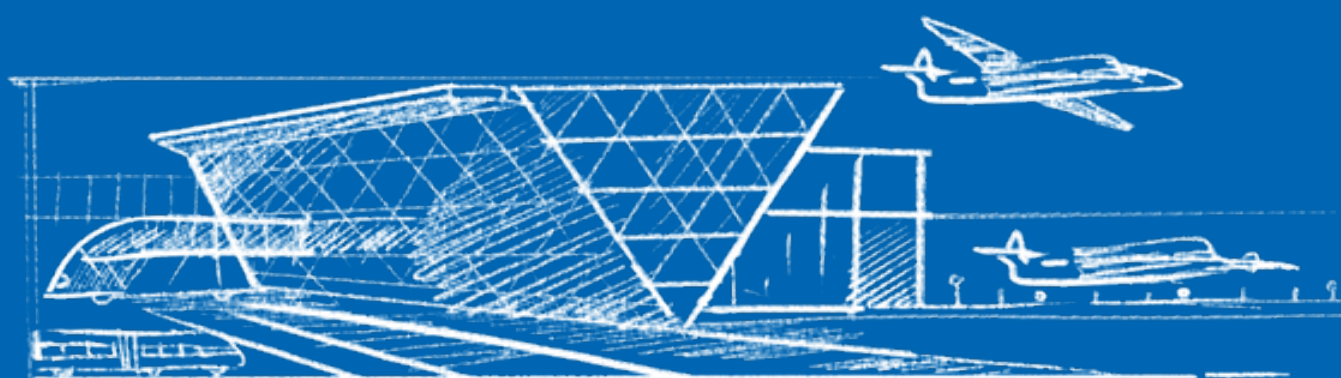

Budapeszt i Kraków mają podobne cele; to rozwój innowacyjnych i zrównoważonych metropolii, które chcą nadal pozostawać atrakcyjne gospodarczo, turystycznie i kulturowo. Jesteśmy zainteresowani współpracą i wymianą doświadczeń bo w taki sposób inspirujemy się do podejmowania wspólnych działań i wzmacniamy potencjał Grupy Wyszehradzkiej.

István Tarlós
Nadburmistrz Budapesztu

Kraków 2030 to otwarta i harmonijna metropolia o znaczeniu międzynarodowym w sferach: innowacji, nauki, gospodarki i kultury

S R K 2 0 3 0

Kraków 2030 będzie otwartą i harmonijną metropolią o znaczeniu międzynarodowym w sferach innowacji, nauki, gospodarki i kultury.

Chcemy potencjał Krakowa i Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego wykorzystać do budowy trwałego partnerstwa z innymi metropoliami Europy.

Chcemy potencjał Krakowa ukierunkować na budowanie nowych relacji wewnętrznych, opartych na zaufaniu mieszkańców, instytucji i lokalnych środowisk.

Chcemy potencjał Krakowa przekuć w silny wizerunek i stabilną pozycję miasta przyszłości.

K R A K Ó W D Z I S I A J

Dziś mieszka tu 765,3 tys. osób, a to oznacza, że Kraków jest drugim miastem w Polsce pod względem liczby mieszkańców. Co cieszy szczególnie, nadal mamy i będziemy mieli dodatni przyrost naturalny (w roku 2016 + 1807 osób) i dodatnie saldo migracji na pobyt stały, jako jedno z nielicznych dużych miast w kraju.

Potencjał demograficzny Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego jest jeszcze większy – ponad 1,5 mln osób.

Każdego dnia Kraków stanowi centrum aktywności dla ponad 1,1 mln przebywających tu osób!

PKB na głowę mieszkańca Krakowa w 2014 roku wyniosło ponad 72 tys. zł. Stanowiło to 109% w stosunku do średniej Unii Europejskiej. To wzrost o 27 punktów procentowych w ciągu ostatnich 8 lat.

Gospodarka Krakowa, wyrażona PKB, dziś to blisko 55 mld zł (2014 r.). Kraków wypracowuje aż 54% PKB całego województwa małopolskiego.

Kraków ma najlepszą reputację wśród dużych miast w Polsce (Ranking miast wojewódzkich 2017r.).

Kraków to także najlepsze europejskie miasto dla turystów (w 2015 r. portal turystyczny Zoover! dał nam najwyższą ocenę 8.80 pkt i nagrodę Zoover Awards „The Best European City Trip 2015”).

Kraków jest najbardziej rozpoznawalnym polskim miastem na świecie. Potwierdza to liczba odwiedzających miasto – 12,1 mln osób, w tym 8,5 mln turystów. Zagraniczni turyści stanowili 31 % tej grupy. Szacunkowe wpływy z turystyki wyniosły 5,4 mld zł (2016r.).

W Krakowie organizowane są wielkie wydarzenia o zasięgu globalnym, takie jak 'Światowe Dni Młodzieży' (2016 r., ok. 3 mln uczestników) oraz sportowe, w randze mistrzostw Europy i świata (piłka ręczna, siatkówka, kajakarstwo, kolarstwo)

Kraków, dysponując nowoczesną infrastrukturą kongresową i widowiskową, przyciąga międzynarodowe wydarzenia, uczestnikami kongresów i wydarzeń w Centrum Kongresowym ICE było niemal 250 tys. osób, w Tauron Arena – niemal 850 tys. osób (w 2016 r.)

Międzynarodowy Port Lotniczy Kraków-Balice – największy regionalny port lotniczy w Polsce, w 2016 roku obsłużył prawie 5 mln pasażerów.

Kraków – węzłem w sieci metropolii Polski, Europy i świata

Musimy stworzyć stabilny węzeł w sieci metropolii Polski, Europy i świata, a to oznacza stwarzanie warunków sprzyjających lokowaniu w Krakowie prestiżowych instytucji o międzynarodowym znaczeniu.

To oznacza większą aktywność w pozyskiwaniu dla Krakowa wydarzeń naukowych, gospodarczych, politycznych i kulturalnych.

Tylko wówczas Kraków stanie się ważnym ośrodkiem międzynarodowym, w którym kreowane będą idee, widoczny będzie transfer wiedzy i innowacji.

AKTYWNOŚCI I DZIAŁANIA¹: PLANUJEMY

Wzmacniać markę Krakowa jako europejskiej otwartej metropolii, atrakcyjnej dla osób utalentowanych, tolerancyjnej; miasta światowego dziedzictwa kulturowego i prężnego ośrodka akademickiego.

Włączać Kraków w realizację wydarzeń o znaczeniu międzynarodowym, naukowym, kulturalnym, sportowym, a także angażować się w rozwój turystyki kongresowej, biznesowej i religijnej.

Stwarzać warunki dla lokowania w Krakowie prestiżowych instytucji o randze krajowej i międzynarodowej, społecznych, gospodarczych, naukowych i kulturalnych, a także siedzib dużych przedsiębiorstw.

Wzmacniać relacje z Warszawą i innymi metropoliami Europy.

Zintensyfikować współpracę z Konurbacją Górnośląską, w tym z Metropolią Śląsko – Zagłębiowską.

Wspierać rozwój kluczowej infrastruktury kolejowej, drogowej i lotniczej, poprawiającej dostępność przestrzenną i włączającej Kraków w sieć powiązań krajowych i europejskich.

Angażować Miasto w rozwój międzynarodowych połączeń lotniczych.

POLITYKI:

Polityka transportowa dla Miasta Krakowa

PROGRAMY STRATEGICZNE:

Program współpracy Krakowa z metropoliami Polski, Europy i świata (planowany)

Program Strategiczny Promocji Miasta

Strategia Rozwoju Turystyki

PROJEKTY STRATEGICZNE:

Ukończenie IV obwodnicy drogowej Krakowa

Modernizacja linii kolejowych, szczególnie E-30 Kraków Katowice oraz budowa dróg krajowych przebiegających przez miasto i Krakowski Obszar Metropolitalny, w tym S-7 Kraków – Warszawa oraz Beskidzka Droga Integracyjna

Rozbudowa Międzynarodowego Portu Lotniczego Kraków - Balice, w tym budowa nowej drogi startowej

Działania na rzecz przygotowania do realizacji systemu szybkiego, bezkolizyjnego transportu szynowego o parametrach metra

Zorganizowanie ośrodka badań o mieście i metropolii

¹ Katalog polityk, programów i projektów strategicznych jest otwarty – w trakcie realizacji SRK2030 będzie możliwość jego aktualizacji, przy uwzględnieniu wyników ewaluacji wdrażania.

Skoordynowane wykorzystywanie potencjałów Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego

Musimy skoordynować wykorzystywanie potencjałów Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego (KOM) i wzmocnić pozycję Krakowa – stolicy jednego z najsilniejszych w kraju obszarów metropolitalnych.

Chcemy blisko współpracować z wszystkimi podmiotami tworzącymi Krakowski Obszar Metropolitalny.

AKTYWNOŚCI I DZIAŁANIA. PLANUJEMY:

Wypracować zasady wspólnego działania w najtrudniejszych dla Miasta obszarach: usprawnieniu publicznego transportu zbiorowego i walki z zanieczyszczeniem powietrza.

Stworzyć zintegrowaną ofertę dla inwestorów, przedsięwzięć kulturalnych, turystycznych i rekreacyjnych.

Wykorzystać mechanizmy wypracowane w ramach realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT), bazujące na doświadczeniach Stowarzyszenia „Metropolia Krakowska”, dla rozszerzenia współpracy na kolejne gminy tworzące Krakowski Obszar Metropolitalny.

Ograniczać negatywne skutki suburbanizacji, poprzez wspólne planowanie przestrzenne oraz rozwój transportu publicznego.

Tworzyć warunki dla równoważenia dostępu do usług publicznych w skali Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego.

POLITYKI:

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krakowa

PROGRAMY STRATEGICZNE:

Strategia Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego (planowany)

Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT)

Program Strategiczny Promocji Miasta

Strategia Rozwoju Turystyki

Program budowy dróg dla rowerów

Program obsługi parkingowej dla miasta Krakowa

Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Krakowa oraz gmin sąsiadujących

PROJEKTY STRATEGICZNE:

Ukończenie Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej (SKA)

Rozbudowa Krakowskiego Szybkiego Tramwaju

Budowa parkingów w systemie Parkuj i Jedź (P+R)

Budowa węzłów przesiadkowych integrujących wszystkie rodzaje komunikacji zbiorowej

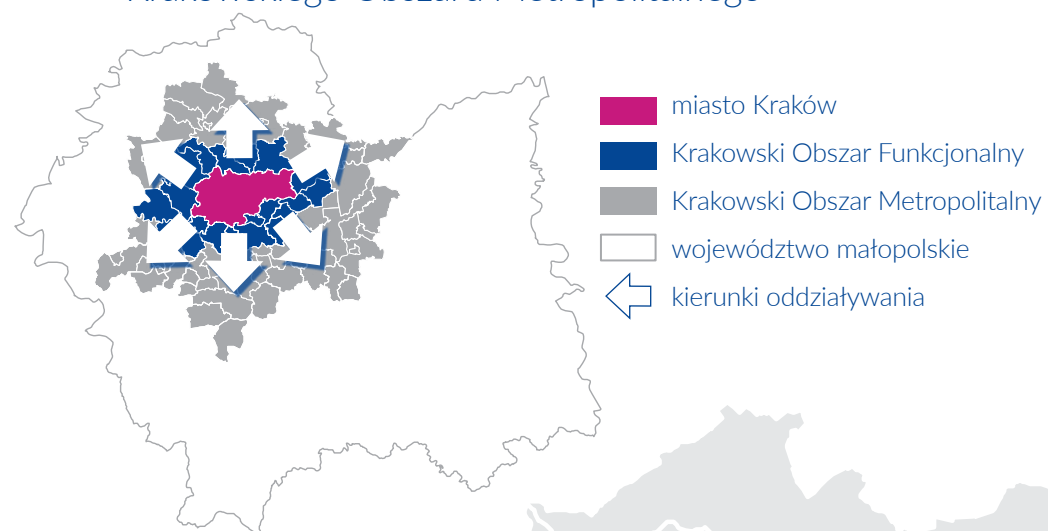
Budowa brakujących fragmentów III obwodnicy Krakowa, w tym: Trasy Łągiwnickiej, Trasy Pychowickiej i Trasy Zwierzynieckiej

Budowa dróg dla rowerów łączących Kraków z Krakowskim Obszarem Metropolitalnym

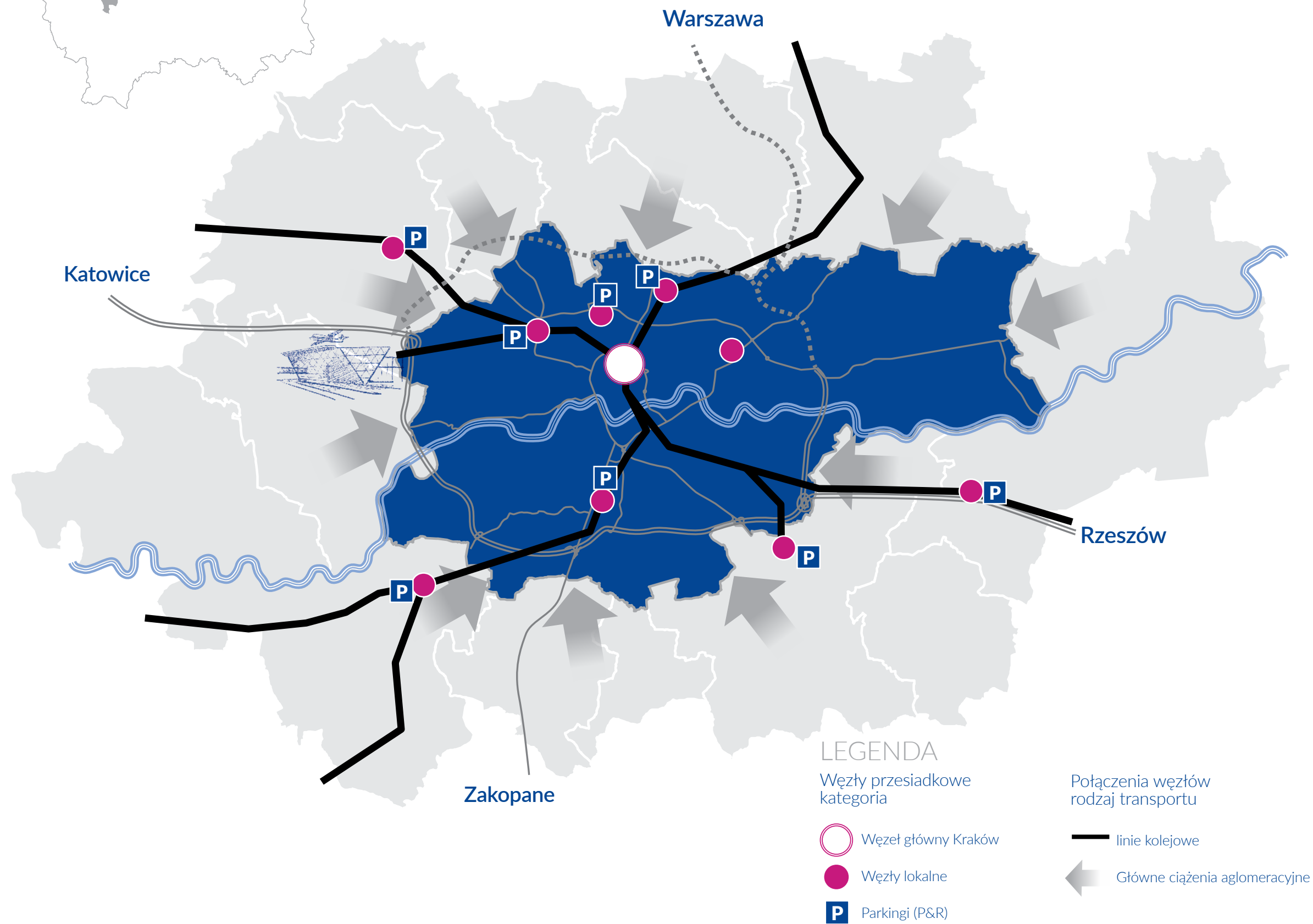
Integracja biletów dla wszystkich środków transportu w KOM

Realizacja przedsięwzięć w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

rys. 3 | Współpraca i integracja
Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego

rys. 4 | Integracja systemów transportowych w Krakowie
i Krakowskim Obszarze Funkcjonalnym

Kraków przyszłości

nowoczesna
gospodarka
i potencjał
naukowy

Nauka i Uniwersytet stanowią istotę tożsamości naszego Krakowa; miasta kreatywnego, otwartego, innowacyjnego i ceniącego rozum. Myślę, że Strategia powinna być ekspresją tej tożsamości, a najważniejszą kwestią, wokół której budować będziemy przyszłość jest dbałość o rozwój środowiska akademickiego i dostępność dobrze wykształconych specjalistów.

prof. Jarosław Górniak
dzikan Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Jagiellońskiego

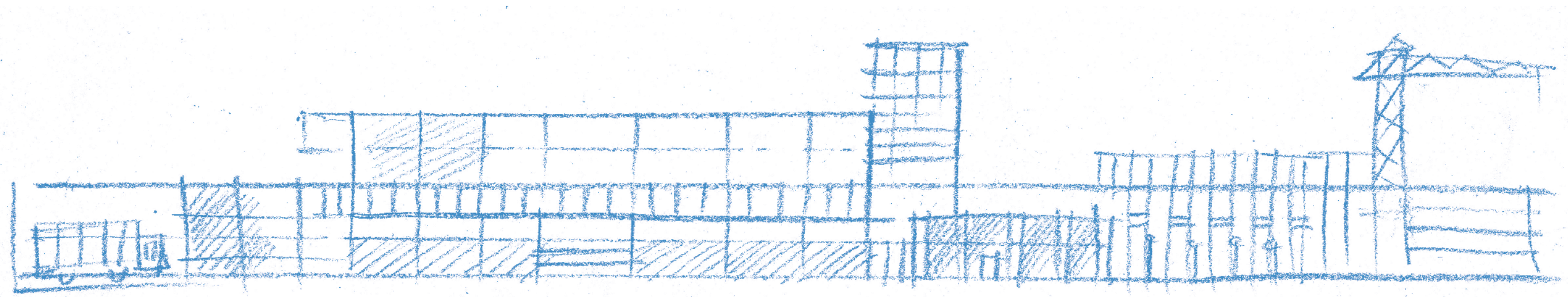

Kraków moich marzeń to miasto Inżynierii Biomedycznej. Uważam, że potrzeby związane ze zdrowiem ludzi nie mają granicy czasowej. Dlatego marzę o połączeniu potencjału dwóch uczelni technicznych i Collegium Medicum UJ; ich wspólna praca naukowa i wsparcie biomedycznych innowacji włączy Kraków w światowy team liderów life science. To będzie zwycięstwo naszych naukowców i Krakowa zarazem.

Prof. Ryszard Tadeusiewicz
były wieloletni rektor Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie

Przyszłość Krakowa musi być oparta na wysokim poziomie uczelni wyższych, szpitali i instytutów badawczych. Jeżeli będziemy kształcić studentów i doktorantów oraz prowadzić badania na wysokim poziomie w takich obszarach jak informatyka, multimedia, life science, medycyna i czysta energia, na które jest duży komercyjny popyt globalny, to Kraków stanie się jednym z najważniejszych ośrodków – europejskim Bostonem.

Paweł Przewięźlikowski
współzałożyciel i prezes zarządu firmy biotechnologicznej Selvita

Kraków 2030 to miasto rozwijające gospodarkę opartą na wiedzy

S R K 2 0 3 0

Chcemy potencjał
Krakowskiego
Obszaru
Metropolitalnego
i potencjał Krakowa
wykorzystać
do budowy
nowoczesnej,
innovacyjnej i silnej
gospodarki opartej
na wiedzy.

Chcemy w tę budowę
zaangażować
lokalny potencjał
intelektualny,
najwyższej
jakości kadry
i dostępne – wciąż
rozbudowywane
zaplecze naukowe.

K R A K Ó W D Z I S I A J

W rankingu atrakcyjności inwestycyjnej Kraków w 2017 r. uplasował się na 2. miejscu w Europie i 8. miejscu na świecie. (Tholons Services Globalization City Index).

Kraków jest uznawany za doskonałe miejsce dla międzynarodowego biznesu, ze względu na dostępność dobrych specjalistów, dostępność nowoczesnych powierzchni biurowych i efektywność kosztową oraz wysoką jakość życia.

W Krakowie w sektorze zaawansowanych usług dla biznesu (BPO) działa 76 międzynarodowych firm i zatrudnionych jest ok. 60 tys. osób, co stanowi ponad 28% z ogółu zatrudnionych w całym kraju. Co ważne, aż 41% z nich w Krakowie pracuje w branży technologii informacyjnych (IT). Szacuje się, że w 2017 r. każdego dnia przybywa tu 28 nowych miejsc pracy.

Rynek pracy Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego tworzą dziś osoby mieszkające w promieniu 50 km od Krakowa. To już blisko 2,5 mln. osób.

Kraków przyciąga coraz więcej cudzoziemców. Tylko w 2016 r. wydano dla nich ponad 20 tys. pozwoleń na pracę.

Stopa bezrobocia w samym Krakowie (3,3%) jest znacząco niższa od wskaźników w województwie małopolskim (6%) i sytuacji w całym kraju (7,4%) (dane z 2017 r.).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto – 4 431 zł – jest niższe niż w innych największych miastach Polski: Wrocławiu (4 570 zł), aglomeracji śląskiej (4 812 zł) czy w Warszawie (5 586 zł).

Szkolnictwo ponadgimnazjalne o kierunkach technicznych od lat zalicza się do ścisłej czołówki w kraju. W rankingu „Perspektyw” w pierwszej 10 znalazły się 3 technika działające w Krakowie (2017 r.).

W Polsce działa 2700 startupów, z czego blisko 300 (11%) zarejestrowanych jest w Krakowie (Raport Polskie Startupy 2016).

W 2017 r. Kraków przekroczył granicę 1 mln m² nowoczesnych powierzchni biurowych, jesteśmy drugim największym rynkiem biurowym (ok. 10% udziału) w Polsce.

Kraków jest największym po Warszawie miastem akademickim w Polsce – w 2016 r. Kraków na miejsce studiów wybrało prawie 172 tys. osób, w tym ponad 8 tys. obcokrajowców.

Co roku studia w Krakowie kończy ok. 50 tys. absolwentów, z tego ponad 13 tys. stanowią absolwenci szkół technicznych (dla porównania – w Warszawie ponad 7 tys. osób).

Uniwersytet Jagielloński od lat jest jedną z dwóch najwyżej notowanych uczelni w kraju.

Potencjał naukowo-badawczy tworzą 23 uczelnie wyższe oraz 37 instytuty badawcze i ośrodki badawczo-rozwojowe (B+R).

Kraków posiada wyjątkową w skali kraju infrastrukturę badawczo – rozwojową (Prometeusz – najszybszy superkomputer w kraju i Europie Środkowej, Solaris – pierwszy polski synchrotron, jedyne takie wielofunkcyjne laboratorium w Polsce).

Współpraca nauki, biznesu i samorządu

AKTYWNOŚCI I DZIAŁANIA. PLANUJEMY:

Wzmocnić współpracę pomiędzy środowiskami nauki, biznesu i samorządu.

Włączyć przedstawicieli biznesu i nauki w strategiczne zarządzanie miastem.

Rozwijać aktywność kongresową oraz turystykę biznesową.

Rozwijać otwarte systemy dostępu do informacji publicznych (Open Data) dla wszystkich potencjalnych interesariuszy.

Zwiększać atrakcyjność Krakowa dla lokowania konkurencyjnych w skali międzynarodowej usług badawczo-rozwojowych, w tym: technologicznych i laboratoryjnych.

Zwiększać zaangażowanie Miasta w pozyskiwanie utalentowanych kadr o najwyższych kwalifikacjach.

Inicjować projekty rozwojowe, powstające we współpracy środowisk biznesu, nauki, organizacji pozarządowych.

Budować wizerunek nowoczesnej metropolii w oparciu o potencjał krakowskiego ośrodka akademickiego.

AKTYWNOŚCI I DZIAŁANIA. PLANUJEMY:

Wspierać zaangażowanie krakowskiego ośrodka akademickiego w międzynarodowych sieciach współpracy oraz zwiększać zainteresowanie studentów zagranicznych nauką w Krakowie.

Intensywną promocję Krakowa jako miejsca studiów i zdobywania doświadczenia zawodowego.

Zintensyfikować współpracę przy organizacji prestiżowych wydarzeń na skalę europejską i światową.

Wspierać środowisko akademickie w celu uzyskania wysokiej pozycji w międzynarodowych rankingach uczelni (Lista Szanghajska, TIME) i najwyższej w kraju.

Wspierać powstawanie miejsc pracy dla osób z najwyższymi kompetencjami zawodowymi, w tym poprzez rozwój staży zawodowych.

PROGRAMY STRATEGICZNE:

Krakowski Program Wspierania Przedsiębiorczości i Rozwoju Gospodarczego Miasta

Program Promocji Zatrudnienia, Aktywizacji Zawodowej dla Gminy Miejskiej Kraków

Strategia Rozwoju Turystyki

Program Strategiczny Promocji Miasta

Program współpracy Miasta z Krakowskim Ośrodkiem Akademickim (planowany)

PROJEKTY STRATEGICZNE:

Kraków – Nowa Huta Przyszłości

Przygotowanie terenów dla realizacji inwestycji strategicznych (Kraków Airport Balice, Kraków Nowe Miasto Płaszów - Rybitwy)

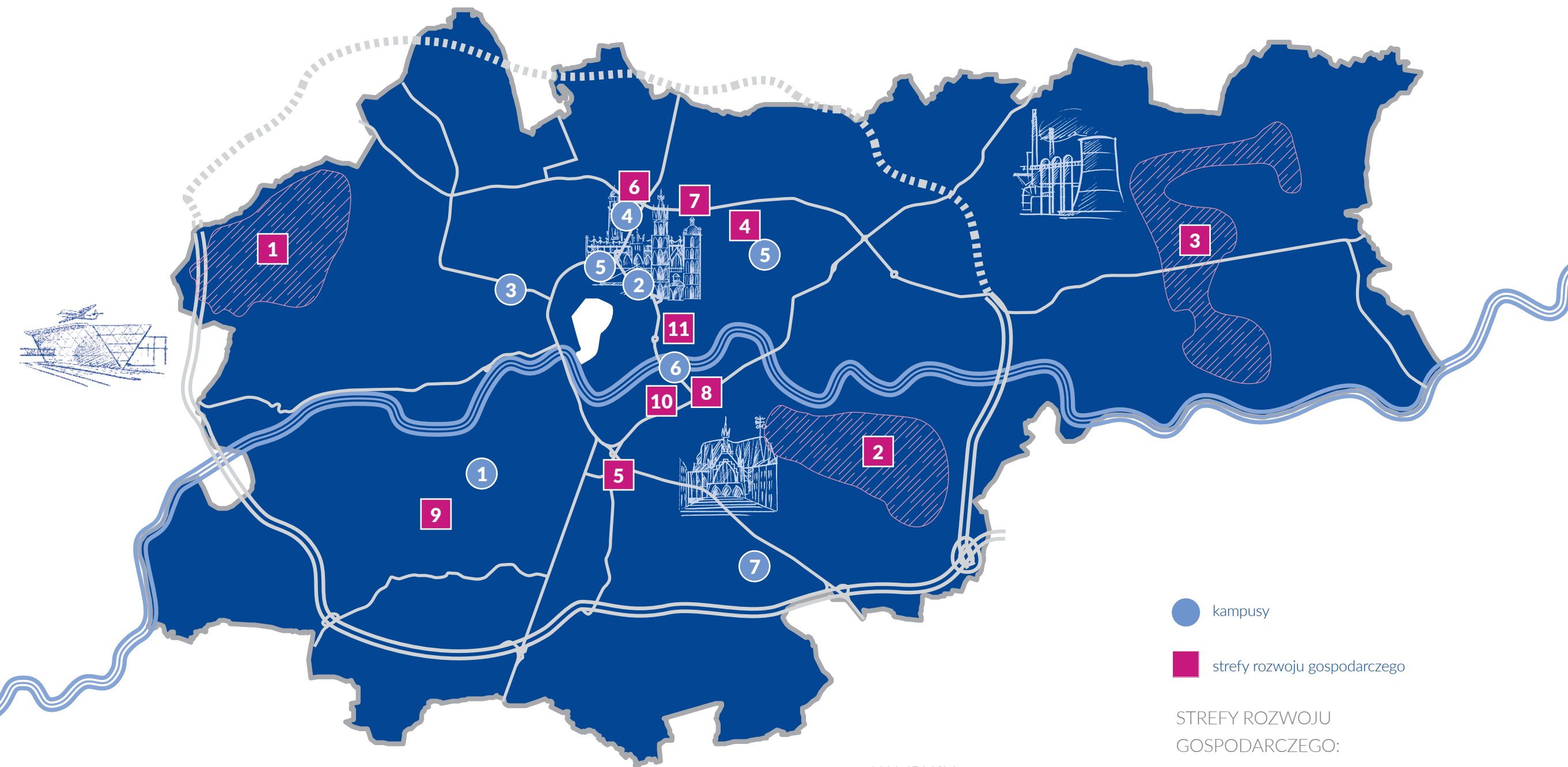
Budowa Małopolskiego Centrum Nauki

Upowszechnienie otwartych systemów dostępu do informacji publicznych (Open Data)

Zorganizowanie ośrodka badań o mieście i metropolii

rys. 5 | Strefy rozwoju gospodarczego i kampusy uniwersyteckie

● kampusy

■ strefy rozwoju gospodarczego

STREFY ROZWOJU
GOSPODARCZEGO:

1. Kraków Airport Balice
2. Kraków Nowe Miasto Płaszów-Rybitwy
3. Nowa Huta Przyszłości
4. Czyżyny
5. Bonarka
6. rejon ul. Opolskiej – ul. 29 Listopada
7. rejon ul. Bora Komorowskiego
8. rejon ul. Powstańców Wielkopolskich
9. rejon ul. Bobrzyńskiego
10. Zabłocie
11. rejon ul. Powstania Warszawskiego

KAMPUSY:

1. Uniwersytet Jagielloński,
Kampus 600-lecia
2. Uniwersytet Ekonomiczny
3. Akademia Górniczo-Hutnicza
4. Uniwersytet Rolniczy
5. Politechnika Krakowska
6. Krakowska Akademia im. A. Frycza
Modrzewskiego
7. Kampus Medyczny,
Kraków-Prokocim

Wspieranie innowacyjności przedsiębiorstw

Chcemy tworzyć warunki dla rozwoju lokalnych start-upów oraz stymulować w Krakowie rozwój przyjaznego ośrodka gospodarczo – naukowego dla inteligentnych technologii

AKTYWNOŚCI I DZIAŁANIA. PLANUJEMY:

Prowadzić stabilną progospodarczą politykę miasta.

Przygotowywać atrakcyjną ofertę inwestycyjną Krakowa.

Wprowadzić mechanizmy wsparcia dla firm świadczących wysoko wyspecjalizowane usługi dla biznesu, szczególnie usługi finansowe oraz związane z technologiami informacyjnymi (IT).

Wprowadzić system wsparcia dla startupów oparty na współpracy z lokalnym środowiskiem przedsiębiorców, wykorzystując doświadczenia Krakowskiego Tygodnia Startupów.

Stymulować transfer wiedzy pomiędzy środowiskami nauki i biznesu.

Szerzej udostępniać przestrzeń miejską dla działań innowacyjnych, inkubacyjnych i akceleryacyjnych.

Udostępniać miejskie nieruchomości na potrzeby przedsiębiorców, zgodnie z polityką gospodarczą Miasta.

Wprowadzić ulgi podatkowe wspomagające rozwój firm, zgodnie z polityką gospodarczą Miasta.

Przygotować ofertę terenów inwestycyjnych z dostępnością komunikacyjną i wyposażeniem infrastrukturalnym.

POLITYKI:

Polityka gospodarowania mieniem gminy (planowana)

PROGRAMY STRATEGICZNE:

Krakowski Program Wspierania Przedsiębiorczości i Rozwoju Gospodarczego Miasta

PROJEKTY STRATEGICZNE:

Kraków – Nowa Huta Przyszłości.

Przygotowanie terenów dla realizacji projektów strategicznych (Kraków Airport Balice, Kraków Nowe Miasto Płaszów – Rybitwy).

Zorganizowanie platformy informacyjnej dla przedsiębiorców w ramach miejskich serwisów internetowych.

System kształcenia dostosowany do potrzeb gospodarki opartej na wiedzy

Chcemy uzyskać najwyższy w kraju poziom edukacji przedszkolnej i szkolnej.

Chcemy od najmłodszych lat rozwijać kreatywność, kompetencje i postawy przedsiębiorcze wśród mieszkańców Krakowa.

Chcemy stymulować różnorodne formy kształcenia ustawicznego z wykorzystaniem struktur miejskich, społecznych i prywatnych.

Chcemy wspierać krakowski ośrodek akademicki, a także zintensyfikować współpracę dla lepszego dopasowania systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy.

AKTYWNOŚCI I DZIAŁANIA. PLANUJEMY:

Stwarzać warunki dla doskonalenia systemu edukacji ukierunkowanej na uzyskanie najwyższego standardu edukacyjnego w Polsce.

Wprowadzać preferencyjne formy kształcenia postaw i kompetencji przedsiębiorczych wśród mieszkańców Krakowa.

Promować kształcenie ustawiczne (przez całe życie) jako naturalny element ścieżki zawodowej mieszkańców Krakowa, sprzyjające mobilności na rynku pracy oraz utrzymaniu jak najdłuższej aktywności zawodowej.

Wspierać dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb globalnego rynku pracy.

Rozwinąć ofertę możliwości kształcenia w językach obcych przez szkoły samorządowe oraz kształcenia języka i kultury polskiej dla cudzoziemców.

PROGRAMY STRATEGICZNE:

Krakowski Program Wspierania Uzdolnionych Uczniów

Krakowski Program Wspierania Przedsiębiorczości i Rozwoju Gospodarczego Miasta

Program Promocji Zatrudnienia, Aktywizacji Zawodowej dla Gminy Miejskiej Kraków

PROJEKTY STRATEGICZNE:

Angielski 5 x w tygodniu

Krakowska Szkoła Doradztwa Zawodowego

Konkurs „Mój pierwszy biznes”

A high-angle, wide shot of a large concert hall during a performance. The stage is on the left, with a large orchestra and a conductor. A large screen on the left side of the stage shows a close-up of a performer. The audience fills the right and center of the frame, illuminated by blue and white spotlights. The ceiling is a complex network of metal trusses and lighting rigs, with a prominent bright light source in the upper center creating a starburst effect. The overall atmosphere is dramatic and high-tech.

Kraków
przyszłości

kultura
i dziedzictwo
kulturowe

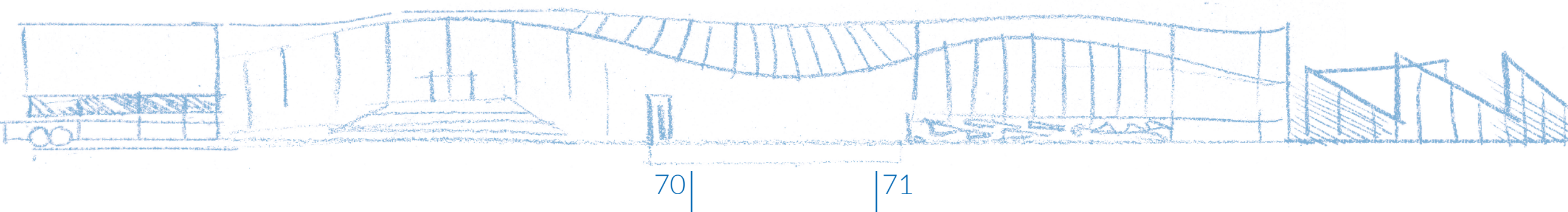
Wizja Edynburga 2050 i Strategia Rozwoju Krakowa 2030 to ten sam sposób myślenia i troski o przyszłości. Myślimy globalnie i działamy lokalnie; chcemy stworzyć spójne miasto o międzynarodowej pozycji. Edynburg i Kraków są powiązane wieloma aktywnościami – Listą Światowego Dziedzictwa UNESCO, statusem Miasta Literatury, naszymi festiwalami, światowej klasy uniwersytetami oraz gospodarką opartą na wiedzy. Mamy bezpośrednie połączenia lotnicze oraz doskonałe stosunki ze szkocką Polonią; jednym słowem – mamy wszystko co potrzebne zarówno do rozwoju miast jak i naszej współpracy.

Lord Rt Hon Frank Ross
Przewodniczący Rady Miasta Edynburg

KRAKÓW 2030 może być miastem naszych marzeń. Jak wysniona kraina, do której chce się wracać. Piękny i wykorzystujący tradycję; otwarty na nowoczesność. Czysty i pełen zieleni, pośród której dobrze się oddycha. Mądry i atrakcyjny; przyciągający bogactwem i różnorodnością swojej kultury.

Zofia Gołubiew
historyk sztuki,
wieloletnia dyrektor Muzeum Narodowego w Krakowie

Kraków 2030 to kreatywna i korzystająca z potencjału kulturowego nowoczesna metropolia

S
R
K
2
0
3
0

Chcemy twórczo wykorzystać dziedzictwo historyczne i potencjał kulturowy Krakowa do budowy nowoczesnej metropolii, znaczącej w skali europejskiej i globalnej, sprzyjającej eksperymentom i innowacjom.

Chcemy pobudzać i rozwijać kreatywność mieszkańców; budując wspólnotę otwartych obywateli realizujących swoje pasje i ambicje.

Chcemy utrzymać bogactwo, różnorodność i wysoką jakość oferty kulturalnej, zapewniając mieszkańcom Krakowa równy i powszechny dostęp do wydarzeń kulturalnych, miejsc spotkań i twórczych dyskusji.

K
R
A
K
Ó
W
D
Z
I
S
I
A
J

Kraków to miasto Jana Pawła II, Kopernika, Wyspiańskiego, Wajdy, Lema, Szymborskiej, Pendereckiego i Miłosza.

W 1978 r. Stare Miasto oraz dzielnica Kazimierz zostały wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, jako pierwsze obiekty w Polsce. Na liście UNESCO znajdują się także, położone w Krakowskim Obszarze Metropolitalnym: kopalnie soli w Wieliczce i Bochni oraz zespół architektoniczny w Kalwarii Zebrzydowskiej.

W 2000 r. Kraków uzyskał, jako podkreślenie wkładu w osiągnięcia kultury i cywilizacji światowej, tytuł „Europejskiego Miasta Kultury 2000”, wraz z m.in.: Awinionem, Bolonią, Brukselą i Pragą.

To właśnie w Krakowie znajduje się niemal jedna trzecia (ok. 4,3 mln) wszystkich muzealiów w Polsce. W rejestrze zabytków znajduje się 1 207 obiektów. Tutaj możemy oglądać obraz Leonardo da Vinci „Dama z Gronostajem”.

4,5 mln osób z kraju i z zagranicy zwiedziło krakowskie muzea (dane za 2016 r.).

Tworzący i żyjący w Krakowie Stanisław Lem jest najczęściej tłumaczonym polskim pisarzem. W Krakowie powstała najczęściej tłumaczona na świecie polska książka – „Dzienniczek” Św. Siostry Faustyny.

Tylko w 2016 r. w Krakowie zorganizowano niemal 100 festiwali, w tym wiele o znaczeniu międzynarodowym, np.: Festiwal UNSOUND, Festiwal Kultury Żydowskiej, Międzynarodowy Festiwal Teatrów Ulicznych, Misteria Paschalia, Conrad Festival, Boska Komedia, Materia Prima.

3 100 absolwentów kierunków kreatywnych opuszcza co roku krakowskie uczelnie.

Wśród 84 bibliotek działających w Krakowie – najstynniejsza Biblioteka Jagiellońska pełni funkcję Biblioteki Narodowej, w Krakowie działa około 70 scen i grup teatralnych oraz 30 muzeów.

Kraków jest siódmym miastem na świecie, któremu przyznano tytuły „Miasta Literatury” (UNESCO) oraz „Światowego Miasta Festiwali i Wydarzeń Kulturalnych 2016”.

Kraków - miastem europejskiej stolicy kultury

Będziemy wzmacniać wizerunek Krakowa jako miasta kreatywności i kultury, miasta dziedzictwa, miasta festiwalowego i kongresowego.

Będziemy systematycznie poszerzać ofertę prestiżowych w skali europejskiej wydarzeń kulturalnych.

Będziemy wzmacniać najlepsze istniejące marki i produkty kulturowe i wspierać twórców nowych aktywności.

AKTYWNOŚCI I DZIAŁANIA. PLANUJEMY:

Rozwijać i promować kluczowe produkty kulturowe.

Chcemy zwiększyć wpływ kultury na gospodarkę, co pobudzi rozwój przemysłów kreatywnych, takich jak projektowanie, sztuka użytkowa, architektura, przemysł filmowy, przemysł wydawniczy, nowe media.

Integrować działania środowisk/instytucji na rzecz wspólnego budowania marki ... „Kraków – miasto festiwalowe”.

Będziemy aktywnie wykorzystywać nasze członkostwo w globalnej sieci miast kreatywnych UNESCO oraz w innych międzynarodowych sieciach współpracy w dziedzinie ochrony dóbr kultury i rozwoju kreatywności.

Kreować nowe marki wydarzeń kulturalnych, animować życie artystyczne w dzielnicach, chronić pejzaż kultury w turystycznych częściach Krakowa.

Stymulować transfer wiedzy, doświadczeń i najnowszych trendów w sektorze kultury, kreatywności i dziedzictwa.

Z myślą o krakowskich artystach – tworzyć bogatą ofertę programów grantowych i stypendialnych.

Wspierać debiutantów i młodych artystów; promując ich twórczość w kraju i za granicą.

Wspierać finansowo właścicieli zabytków i zanikających środowisk życia kulturalnego (księgarnie, antykwariaty, galerie).

Chronić dziedzictwo kulturowe (materialne i niematerialne) oraz digitalizować zasoby kultury.

PROGRAMY STRATEGICZNE:

Program Rozwoju Kultury w Krakowie do roku 2030

Program „Kraków Miasto Literatury UNESCO”

Program Opieki nad Zabytkami Gminy Miejskiej Kraków

Miejski Program Rewitalizacji Krakowa

PROJEKTY STRATEGICZNE:

Krakowskie Festiwale

Budowa Centrum Muzyki

Utworzenie Centrum Literatury i Języka „Planeta LEM” w dawnym Składzie Solnym

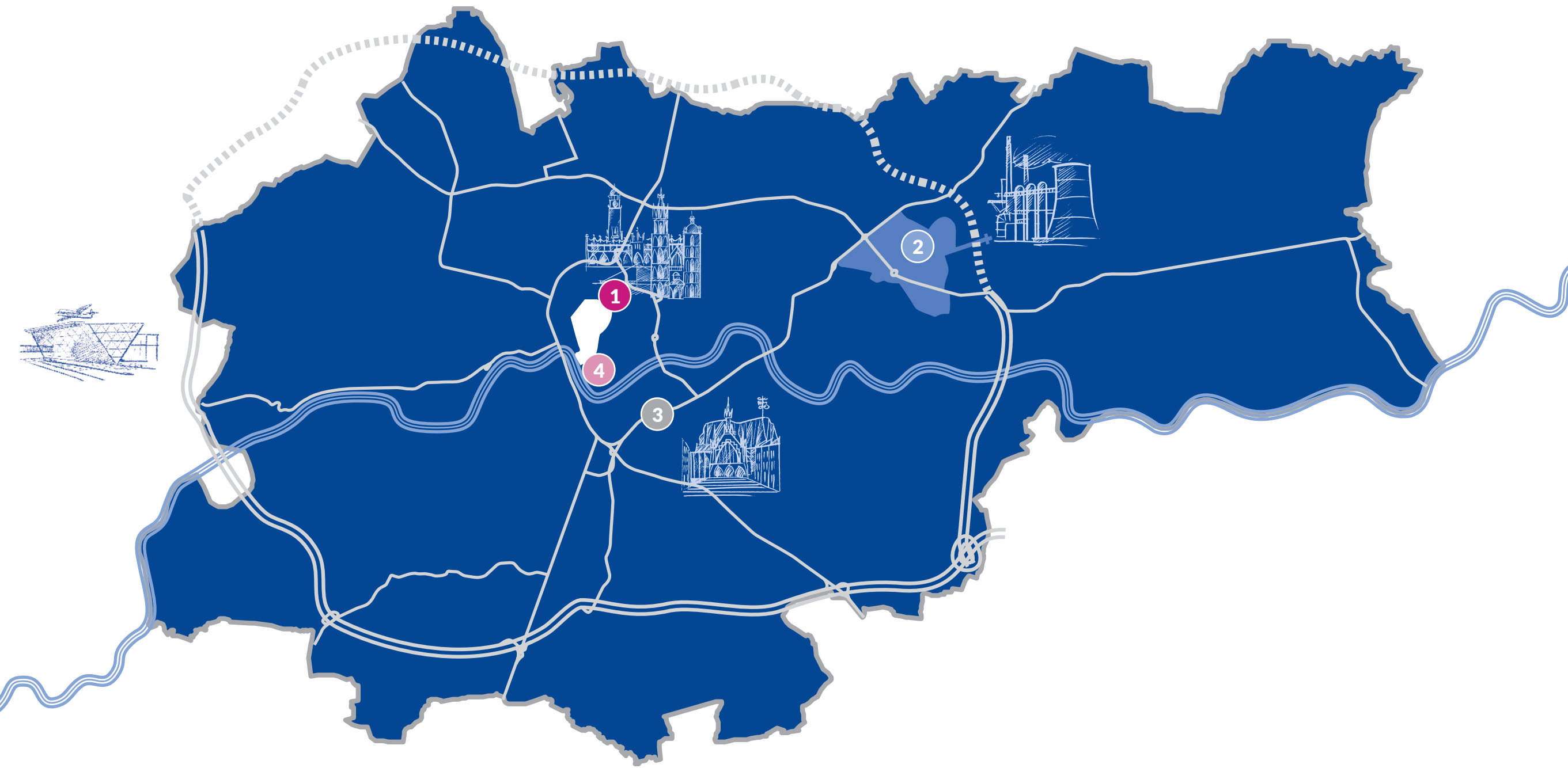
Utworzenie parków kulturowych: Nowa Huta, Stare Podgórze z Krzemionkami, Kazimierz – Stradom z Bulwarami Wisły

Modernizacja siedziby Galerii Sztuki Współczesnej „Bunkier Sztuki”

„Krzysztofory od nowa Muzeum Kompletne” – modernizacja siedziby głównej Muzeum Historycznego Miasta Krakowa

Adaptacja budynku dawnej Zbrojowni przy ul. Rakowickiej 22 na centrum wystawienniczo – edukacyjne – Muzeum Historii Fotografii w Krakowie

rys. 6 | Parki kulturowe - istniejące i planowane

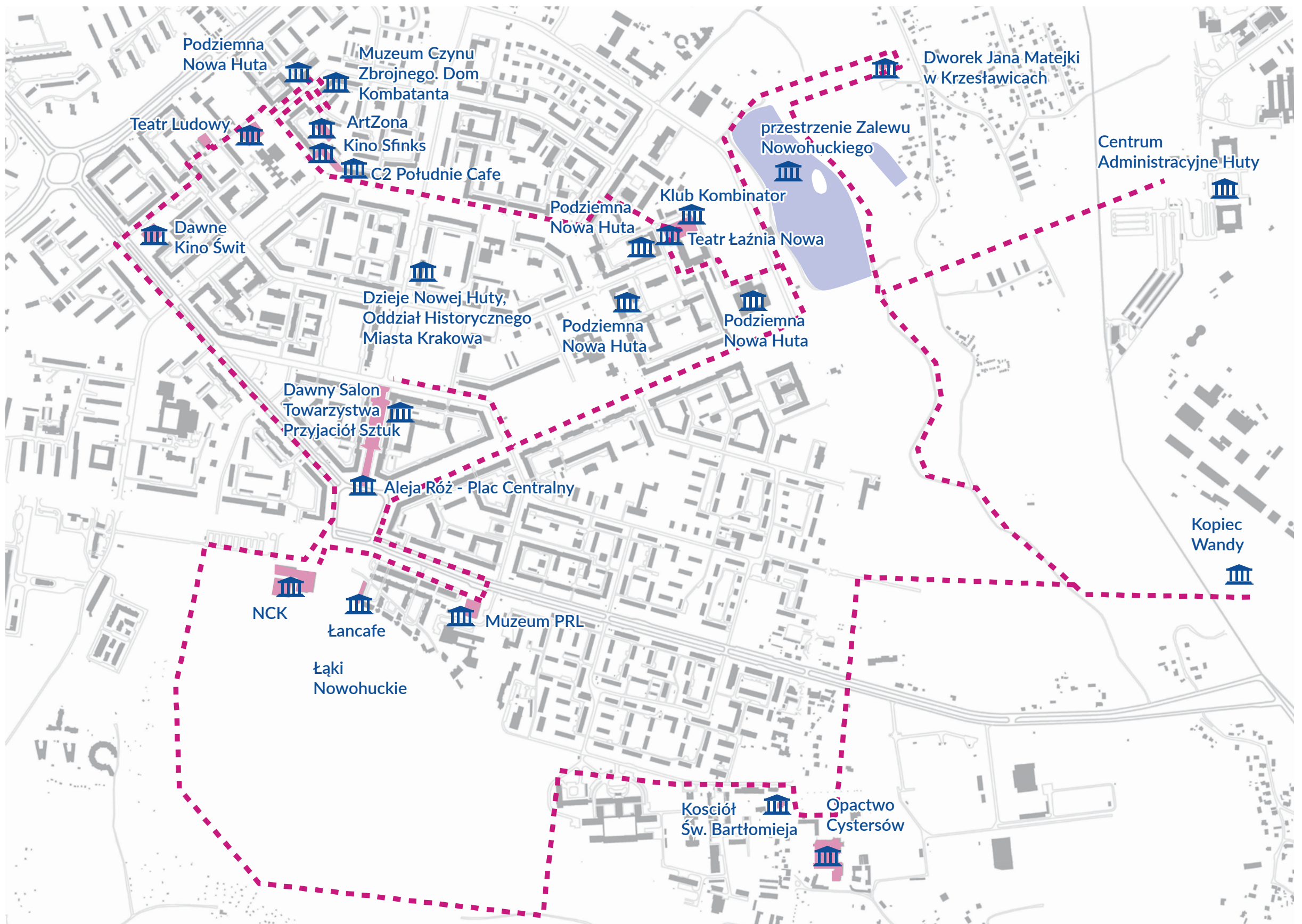

PARKI KULTUROWE:

- 1. Park Kulturowy Stare Miasto
- 2. Park Kulturowy Nowa Huta – planowany
- 3. Park Kulturowy Stare Podgórze z Krzemionkami – planowany
- 4. Park Kulturowy Kazimierz – Stradom z Bulwarami Wisły – planowany

rys. 7 | Strefa kultury – Nowa Huta

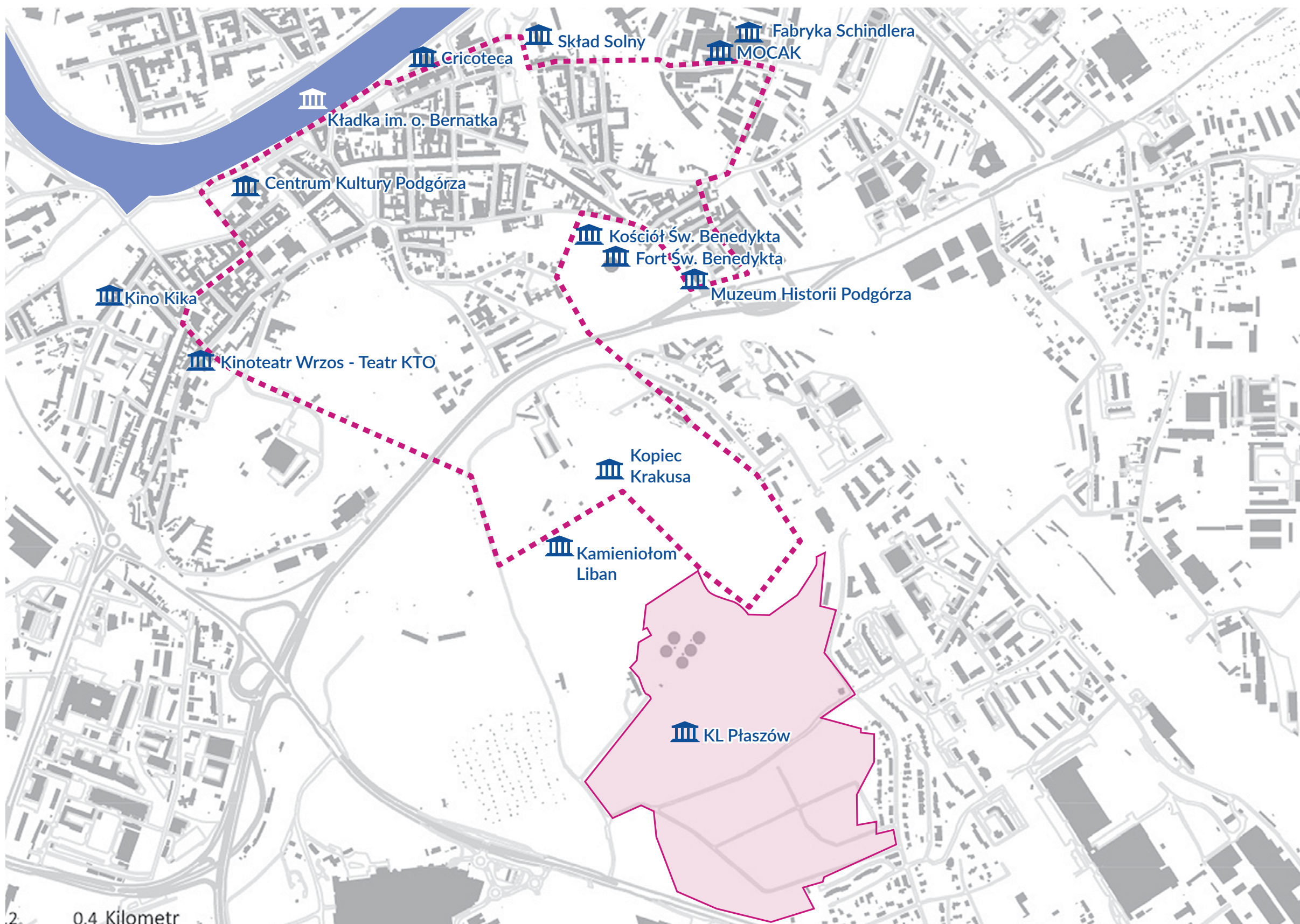

 Obiekty Kultury

 szlak pieszy łączący obiekty kulturalne

 Przestrzeń Kultury

rys. 8 | Podgórze – dzielnica kultury

 Obiekty Kultury

 szlak pieszy łączący obiekty kulturalne

 Przestrzeń Kultury

Wysokie kompetencje kulturalne mieszkańców

Chcemy kreować kompetencje kulturowe różnych grup mieszkańców i wzmocnić wizerunek Krakowa jako najlepszego miasta do zamieszkania, życia, odpoczynku i pracy.

Chcemy poprawiać jakość edukacji kulturowej wzmocniając umiejętności w czytaniu i interpretacji kodów kulturowych oraz potrzebę współtworzenia i uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym i artystycznym.

Chcemy stworzyć funkcjonalne centra kultury w każdej z dzielnic.

AKTYWNOŚCI I DZIAŁANIA. PLANUJEMY:

Artystom i twórcom kultury stworzyć dogodne warunki do rozwoju i pracy w Krakowie.

Podjąć działania umożliwiające mieszkańcom i przyjeźdźcom jak najszersze uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych.

Wzmocnić ekosystem kultury sprzyjający współpracy, stwarzający dobre warunki do rozwoju talentów, wykorzystujący potencjał i energię miasta oraz jego mieszkańców.

Wspierać integrację i współpracę różnych środowisk, domów, centrów i ośrodków kultury i młodzieżowych domów kultury, szczególnie w podejmowaniu niestandardowych aktywności dotyczących edukacji kulturalnej i artystycznej.

Prowadzić efektywne zarządzanie przestrzenią kulturową (lepsze wykorzystanie istniejącej infrastruktury i powstanie nowych wielofunkcyjnych obiektów).

Przygotować spójne narracje o kulturze krakowskiej i ofercie Miasta, dedykowane różnym odbiorcom, turystom, obcokrajowcom mieszkającym w Krakowie, studentom, seniorom, rodzinom; znacząco wzbogacić ofertę anglojęzyczną.

Wypracowanie „Kanonu Krakowianina” obejmującego najważniejsze miejsca, które powinien poznać każdy uczeń krakowskich szkół w czasie swojej edukacji.

Wspierać niedochodową działalność kulturalną, w tym społeczną.

Zlikwidować bariery i zapewnić zrównoważony dostęp do kultury mieszkańcom z grup zagrożonych wykluczeniem.

Wspierać finansowo właścicieli zabytków i branże zanikające (księgarnie, antykwariaty, galerie).

PROGRAMY STRATEGICZNE:

Program Rozwoju Kultury w Krakowie do roku 2030

Program „Kraków – Miasto Literatury UNESCO”

PROJEKTY STRATEGICZNE:

Krakowskie Noce

Wianki – Święto Muzyki

Dni Krakowa

Rewaloryzacja siedziby Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie na potrzeby nowoczesnego Muzeum Nauki i Techniki

Przebudowa dawnego kinoteatru Wrzos na siedzibę Teatru KTO

Utworzenie nowoczesnej siedziby Biblioteki Kraków

Kraków
przyszłości

jakość
życia

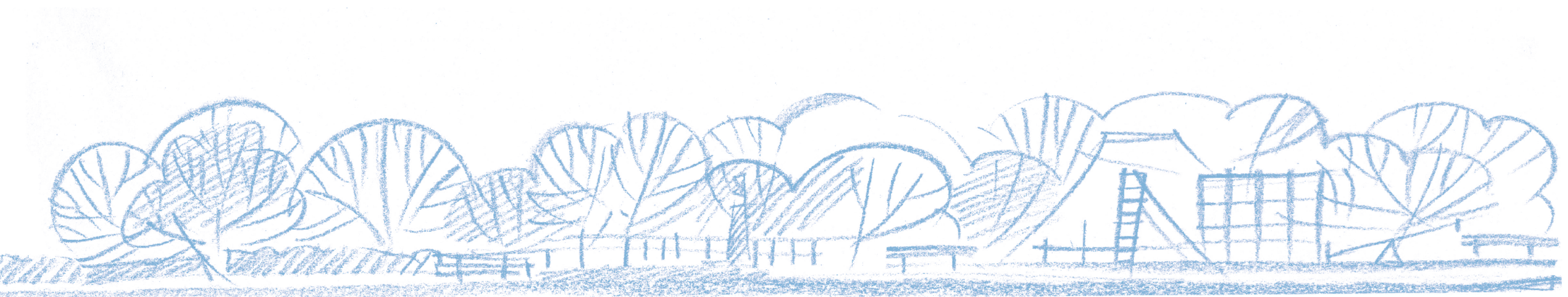
Rozwój Krakowa musi opierać się na tych samych trzech filarach, które zapewniają mu dziś unikalność i tożsamość, tj. na tradycji, kulturze i edukacji. Wyobrażam sobie miasto tonące w zieleni i uwolnione od dwóch plag: smogu i samochodów. Miasto przyjazne mieszkańcom, którzy rewanżują się zainteresowaniem i zaangażowaniem w życie ukochanego miejsca na Ziemi. Tak może być w Krakowie ...

Prof. Piotr Sztompka
socjolog, członek rzeczywisty PAN i PAU

Mieszkam w Krakowie już od ponad 20 lat i naprawdę kocham to miasto. To co lubię w nim najbardziej to jego zdolność do adaptacji zmiany przy jednoczesnym zachowaniu swojego własnego charakteru. Kraków nie tylko z dumą spogląda w przeszłość, ale z nadzieją i uwagą patrzy w przyszłość.

Andrew Hallam
sekretarz generalny oraz współzałożyciel stowarzyszenia ASPIRE
(największa w Polsce organizacja zrzeszająca firmy sektora BPO)

Kraków 2030 to miasto przyjazne do życia

S
R
K
2
0
3
0

Bezpieczeństwo, komfort i wysoka jakość życia mieszkańców Krakowa jest priorytetem wszystkich działań Strategii.

Chcemy udostępnić nowe przestrzenie publiczne, rozumiane jako miejsca spotkań, aktywności, integracji społecznej, wymiany poglądów oraz dialogu; chcemy poprawić standardy jakości środowiska i zrewitalizować przestrzeń miejską.

Chcemy zapewnić wysoki poziom bezpieczeństwa, powszechny dostęp do usług publicznych i rozwijać przyjazny, ekologiczny i efektywny system transportowy, z uprzywilejowaniem transportu zbiorowego.

Chcemy promować w Krakowie zdrowy styl życia.

K
R
A
K
Ó
W
D
Z
I
S
I
A
J

Przeciętny wiek życia, który przeżyją dzieci urodzone w Krakowie w 2016 r. należy do najwyższych w Polsce. Dla kobiet jest to 82,6 lat, dla mężczyzn 76,8 lat. Ponad 25% mieszkańców to osoby powyżej 60 roku życia.

Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w 2016 r. wyniósł w Krakowie 2,18 i był znacząco wyższy niż średnia dla Polski - 0,15.

Blisko 97,5% dzieci objętych jest opieką przedszkolną; średnia dla Polski to tylko 84,2%. Dzieci uczęszczające do przedszkoli mają większe szanse edukacyjne i, w konsekwencji, w przyszłości lepszy start na rynku pracy.

Kraków posiada najbardziej rozbudowaną, spośród największych miast (obok Poznania i Wrocławia), sieć placówek świadczących opiekę nad dziećmi do lat 3 (żłobki, kluby dziecięce, dzienni opiekunowie). Jednocześnie od 2012 r. działalność placówek świadczących taką opiekę jest dofinansowywana przez Miasto. Rocznie w mieście przybywa ok. 1000 miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

Z przeprowadzanych badań opinii mieszkańców, a zwłaszcza rodzin z dziećmi, wynika, że bardzo wysoko oceniany jest poziom nauczania, a także oferta krakowskich szkół, w tym tych, w których uczą się uczniowie z niepełnosprawnością.

Kraków zajął 2. miejsce wśród miast metropolitalnych w rankingu „Miejsce sprzyjające edukacji” (*Evidence Institute, 2017 r.*).

W Krakowie działają Centra Aktywności Seniora (CAS) tworząc, jedyną taką w kraju, sieć miejsc organizujących możliwość wszechstronnej aktywności osób starszych.

W Krakowie użytkowanych jest prawie 360 tys. mieszkań. Aż 70% osób mieszka w budynkach 4 i więcej kondygnacyjnych.

47 parków miejskich zajmuje ponad 4,4% powierzchni całego miasta (ok. 473 ha). Co szczególnie ważne, aż 75% mieszkańców ma do nich dostęp pieszo w czasie do 15 minut. Obecnie powstają kolejne parki np. Zakrzówek i Reduta.

Na koniec 2016 r. miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmowały swoim zasięgiem aż 48,7% powierzchni miasta.

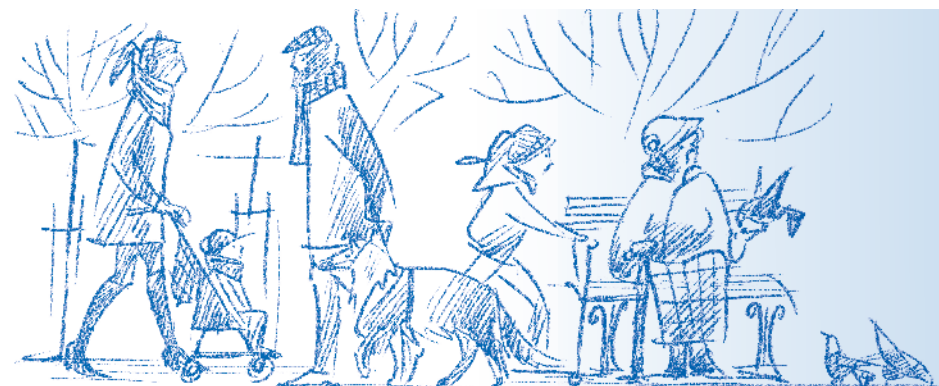
Dopuszczalne normy dobowe pyłu zawieszonego PM10 były wielokrotnie przekraczane w 2016 r.

W 2016 r. ponad 33% materiałów odpadowych poddano ponownemu wykorzystaniu (papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło).

W 2016 r. popełniono 23 704 przestępstwa, co stanowi 31 przestępstw w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców.

Codziennie do Krakowa wjeżdża 120 tys. samochodów; w samym Krakowie w 2016 r. zarejestrowanych było 448 tys. samochodów osobowych, co oznacza 585 samochodów osobowych na 1000 mieszkańców. Stanowi to wielkie obciążenie dla Miasta.

Dzięki nowoczesnej infrastrukturze Miasto zapewnia usługi komunalne dla ponad 1,1 mln użytkowników (mieszkańców, dojeżdżających do pracy lub miejsca nauki, turystów).

Powszechnie dostępna, wysokiej jakości przestrzeń publiczna

Chcemy wykreować powszechnie dostępne przestrzenie publiczne, w których kreatywnie łączona będzie tradycja i nowoczesność, place, ulice i parki staną się atrakcyjnymi miejscami spotkań i aktywności mieszkańców, a wysokiej jakości publiczne tereny zielone będą równomiernie dostępne w skali miasta.

AKTYWNOŚCI

I DZIAŁANIA. PLANUJEMY:

Wzmacniać systemowe działania, w efekcie których wzrośnie dbałość o krajobraz miasta, jego piękno, ład przestrzenny, estetykę i walory widokowe.

Skutecznie walczyć z nielegalnym reklamami i graffiti.

Przywracać przestrzenie publiczne mieszkańcom poprzez ograniczenie dostępu samochodów osobowych do centrum miasta, w zamian rozwijając efektywny i przyjazny środowisku system transportu zbiorowego.

Kształtować ulice, szczególnie w centrum miasta i wewnątrz osiedli, jako przestrzenie publiczne (odwołując się do koncepcji „ulic – ogrodów”), poprzez uspokajanie ruchu, wprowadzanie pasów zieleni, znoszenie rozgraniczenia na chodnik i jezdnię oraz równoważenie ruchu pieszego, rowerowego i samochodowego.

Pozyskać nowe tereny dla przestrzeni publicznych, tworząc ich zintegrowaną sieć. W każdej z dzielnic będziemy tworzyli funkcjonalne centra lokalnej tożsamości, obejmujące m.in. Kluby Rodzica i Centra Aktywności Seniorów.

Przeciwdziałać nadmiernej komercjalizacji przestrzeni publicznych; stymulować na tych terenach, szczególnie placach, powstawanie atrakcyjnych miejsc spotkań, wypoczynku i rekreacji, dostępnych nie tylko dla użytkowników obiektów komercyjnych.

Zrewitalizować istniejące tereny zieleni oraz zwiększyć powierzchnie nowych terenów dla rekreacji w obszarze miasta.

Łączyć rozproszone elementy zieleni w zintegrowany system.

Tworzyć i chronić parki rzeczne.

Projektować zielone przestrzenie w otoczeniu zabudowy miejskiej oraz wewnątrz osiedli i w centrum miasta („parki kieszonkowe”, podwórka, skwery).

Przeciwdziałać tworzeniu barier architektonicznych w przestrzeni publicznej, wykluczających osoby z niepełnosprawnością ruchową.

Stosować zasady zapobiegania przestępczości przez kształtowanie bezpiecznych przestrzeni.

POLITYKI:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Krakowa

Zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń (planowane)

Kierunki Rozwoju i Zarządzania Terenami Zieleni w Krakowie

Polityka gospodarowania mieniem gminy (nowa)

PROGRAMY

STRATEGICZNE:

Program Rozwoju Kultury w Krakowie do roku 2030

Miejski Program Rewitalizacji Krakowa

Program rehabilitacji zabudowy blokowej na terenie Gminy Miejskiej Kraków (planowany)

Program Opieki nad Zabytkami Gminy Miejskiej Kraków

PROJEKTY

STRATEGICZNE:

Utworzenie parków kulturowych: Nowa Huta, Stare Podgórze z Krzemionkami, Kazimierz - Stradom z Bulwarami Wisły

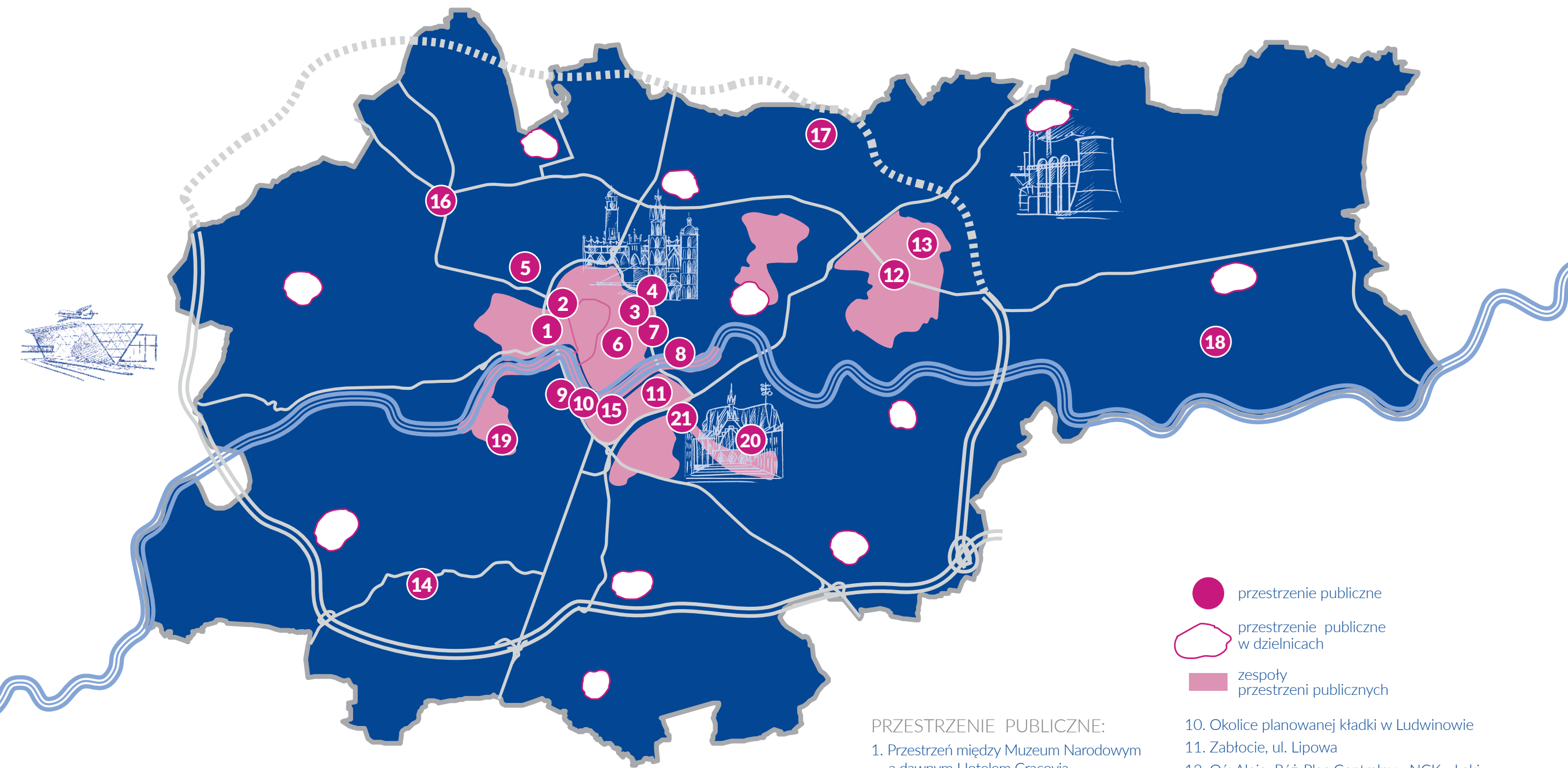
Utworzenie parków rzecznych, w tym w pierwszej kolejności na odcinkach rzek: Wisły, Drwinki, Dłubni, Wilgi, Sudół Dominikański, Białuchy

Budowa kładki pieszo-rowerowej Kazimierz - Ludwinów

Realizacji koncepcji „ulic - ogrodów”, w tym w pierwszej kolejności ulic: Krupnicza, Mostowa, Bożego Ciała, Meiselsa, Lipowa, Trynitaraska, Plac Słowiański, Plac Biskupi

Organizacja nowego Systemu Informacji Miejskiej

Rozbudowa „Obserwatorium” - Miejskiego Systemu Informacji Przestrzennej

- przestrzenie publiczne
- przestrzenie publiczne w dzielnicach
- zespoły przestrzeni publicznych

PRZESTRZENIE PUBLICZNE:

1. Przestrzeń między Muzeum Narodowym a dawnym Hotelem Cracovia
2. Przestrzeń pomiędzy ul. Karmelicką a ul. Rajską
3. Przestrzeń pomiędzy ul. Kopernika a ul. Śniadeckich
4. Przestrzeń utworzona przez Unity Centre (dawny Szkieletor)
5. Rynek Krowoderski
6. Centrum Grzegórzki - Rejon Hali Targowej
7. Super ścieżka pomiędzy Rondem Mogiłskim a Rondem Grzegórzeckim
8. Przestrzeń wokół Centrum Muzyki na Grzegórkach
9. Rejon ICE i os. Podwawelskiego
10. Okolice planowanej kładki w Ludwinowie
11. Zabłocie, ul. Lipowa
12. Oś: Aleja Róż-Plac Centralny - NCK - Łąki nowohuckie
13. Otoczenie Teatru Łaźnia Nowa
14. Kobierzyn - otwarta przestrzeń parku dla mieszkańców
15. Bulwary Wiślane od Kładki o. Bernatki do Ludwinowa
16. Park Motel Krak - rejon ul. Radzikowskiego
17. os. Piastów - plac targowy
18. Błonia 2.0
19. Zakrzówek
20. Bagry

Zrewitalizowane obszary miejskie

Przy aktywnym udziale mieszkańców chcemy ograniczyć nierówności w warunkach życia w Krakowie oraz poprawić dostęp do możliwości jakie stwarza miasto.

Cel ten chcemy osiągnąć poprzez poprawianie jakości życia, ożywianie przestrzeni lokalnej, wzrost aktywności gospodarczej oraz pobudzanie aktywności społecznej i obywatelskiej.

AKTYWNOŚCI I DZIAŁANIA. PLANUJEMY:

Ograniczać niekorzystne skutki masowego ruchu turystycznego w niektórych dzielnicach Krakowa, szczególnie wyludnianie się Starego Miasta, Kazimierza i Starego Podgórze-Zabłocia.

Ograniczać niekorzystne skutki, w tym w postaci gentryfikacji, intensywnej aktywności budowlanej, szczególnie na obszarze Zabłocia.

Odbudować pozytywny wizerunek Nowej Huty, który jest czynnikiem kształtowania tożsamości i wspólnoty lokalnej.

Dostosowywać otoczenie osiedli i terenów mieszkaniowych do potrzeb rodzin z dziećmi oraz osób starszych.

Umożliwiać włączenie społeczne, poprzez poprawę infrastruktury stwarzającej lepsze warunki dla edukacji, nauki, kultury oraz zapewniając pomoc społeczną.

Podejmować działania na rzecz aktywizacji zawodowej mieszkańców terenów rewitalizowanych, w tym wzmacniając przedsiębiorczość społeczną.

Dążyć do harmonizacji struktury funkcjonalnej i przestrzennej terenów mieszkaniowych.

POLITYKI:

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krakowa
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa

Kierunki Rozwoju i Zarządzania Terenami Zieleni w Krakowie

PROGRAMY STRATEGICZNE:

Miejski Program Rewitalizacji Krakowa

Program rehabilitacji zabudowy blokowej na terenie Gminy Miejskiej Kraków (planowany)

Krakowski Program Wspierania Przedsiębiorczości i Rozwoju Gospodarczego Miasta

Program rozwoju przedsiębiorczości społecznej dla Gminy Miejskiej Kraków (planowany)

Program Rozwoju Dzielnic (planowany)

Program Rozwoju Edukacji Obywatelskiej (planowany)

Wieloletni program współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi

Program Rozwoju Kultury w Krakowie do roku 2030

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Kraków oraz zasobem tymczasowych pomieszczeń

PROJEKTY STRATEGICZNE:

Park Zabłocie - „Stacja Wisła”

Klaster Innowacji Społeczno - Gospodarczych Zabłocie 20-22

Rewitalizacja terenów przy moście Kotlarskim - Bulwar Podolski

Budowa „Mariny Krakowskiej”

Rewitalizacja placów: Wolnica, Nowego i św. Ducha

Przebudowa przestrzeni ul. Sławkowskiej

Przywrócenie funkcji publicznych zdegradowanym terenom wokół Nowohuckiego Centrum Kultury

Rewitalizacja wewnątrz kwartałów zabudowy w Nowej Hucie projekt „Spotkajmy się na podwórku”

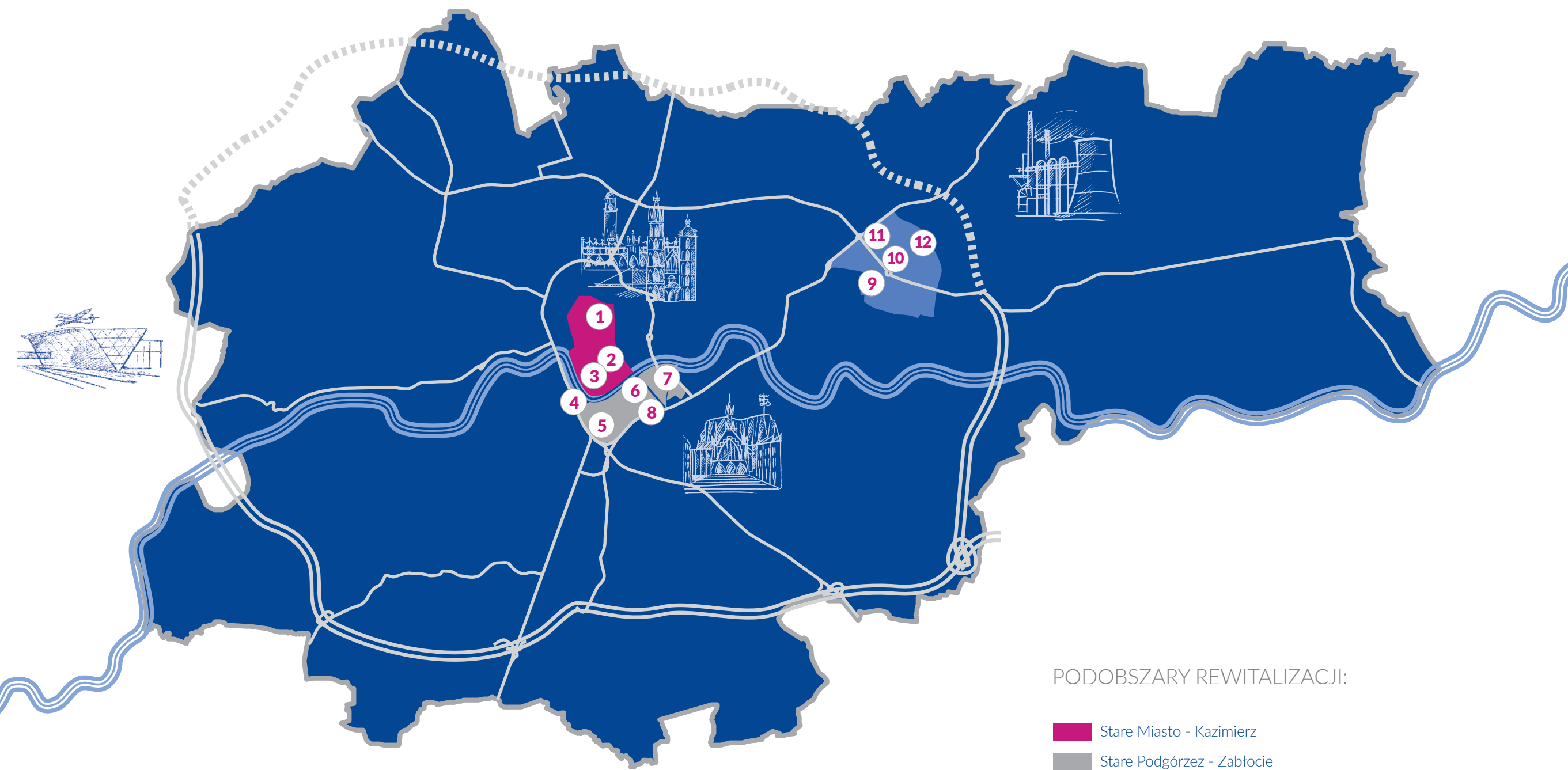
Budowa kładki pieszo-rowerowej Kazimierz - Ludwinów

Realizacja koncepcji „ulic - ogrodów”, w tym w pierwszej kolejności ulic: Krupnicza, Mostowa, Bożego Ciała, Meiselsa, Lipowa, Trynatarska, Plac Słowiański, Plac Biskupi

Organizacja lokalnych biur rewitalizacji

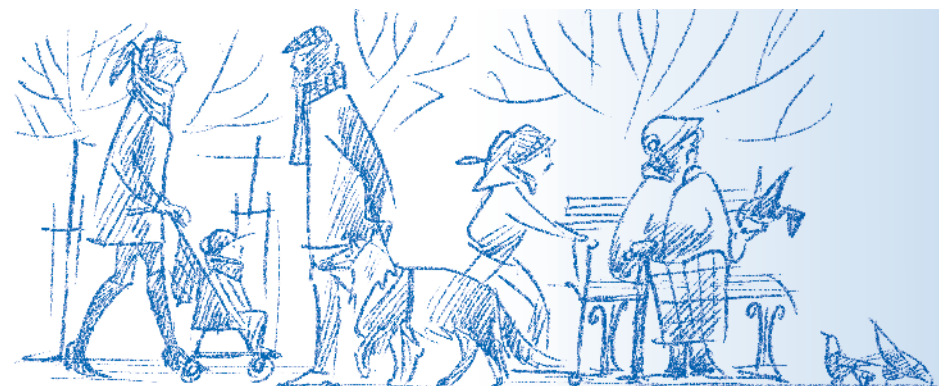
Rewitalizacja tradycyjnych ulic handlowych w tym: Długa, Karmelicka, Zwierzyniecka, Kalwaryjska, Krakowska i Starowiślna (zintegrowane spojrzenie na funkcje, jakość przestrzeni, parkowanie, dostawy oraz mobilność)

rys. 10 | Obszar rewitalizacji w Krakowie

PODOB SZARY REWITALIZACJI:

- Stare Miasto - Kazimierz
- Stare Podgórze - Zabłocie
- „Stara” - Nowa Huta
- 1. Plac Św. Ducha
- 2. Plac Nowy
- 3. Plac Wolnica
- 4. Kładka Kazimierz-Ludwinów
- 5. Teatr KTO
- 6. Skład Solny
- 7. Klaster Innowacji Społeczno-Gospodarczych Zabłocie 20.22
- 8. Muzeum Historii Podgórza
- 9. Nowohuckie Centrum Kultury
- 10. Oś Aleja Róż-Plac Centralny
- 11. Teatr Ludowy
- 12. Łaźnia Nowa i rejon Zalewu Nowohuckiego

Zrównoważone środowisko

W Krakowie chcemy mieć wysokiej jakości środowisko naturalne, ze szczególnym uwzględnieniem poprawy jakości powietrza, ograniczenia poziomu hałasu oraz ograniczenia emisji pól elektromagnetycznych.

AKTYWNOŚCI I DZIAŁANIA. PLANUJEMY:

Ograniczyć niską emisję, poprzez likwidację wszystkich pieców węglowych, z równoczesną kontynuacją programu osłonowego, oraz zintensyfikowanie współpracy Krakowa z otaczającymi gminami oraz samorządem województwa na rzecz ograniczenia emisji napływowych.

Zmniejszyć emisję komunikacyjną poprzez zwiększanie udziału w ruchu transportu zbiorowego i innych ekologicznych form mobilności, szczególnie rowerów, oraz radykalne ograniczenie ruchu samochodów w centrum Krakowa.

Ograniczyć emisję hałasu poprzez wprowadzanie wyciszonych torowisk tramwajowych, zakup nowoczesnego taboru tramwajowego i autobusowego (w tym elektrycznego), stosowanie nawierzchni drogowych o ograniczonej emisji hałasu, ograniczanie dopuszczalnej prędkości ruchu samochodów i stosowanie ekranów akustycznych tylko w przypadku braku alternatywy.

Ograniczać emisję pól elektromagnetycznych (PEM) do środowiska poprzez preferowanie niekonfliktowych lokalizacji źródeł emisji pól elektromagnetycznych.

Efektywnie gospodarować odpadami komunalnymi, aby do 50% odpadów (papieru, metalu, tworzyw sztucznych, szkła) podlegało ponownemu wykorzystaniu.

Modernizować i rozbudowywać infrastrukturę komunalną.

Niemal dwukrotnie zwiększyć powierzchnię lasów w obszarze miasta.

Stosować zasadę tzw. zielonych zamówień publicznych przy planowaniu inwestycji i zakupów.

Edukować i promować postawy proekologiczne.

POLITYKI:

Kierunki Rozwoju i Zarządzania Terenami Zieleni w Krakowie

PROGRAMY STRATEGICZNE:

Program Ochrony Środowiska dla miasta Krakowa

Program Ograniczania Niskiej Emisji dla miasta Krakowa

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Miejskiej Kraków

Program Ochrony Powietrza dla Województwa Małopolskiego

Program Ochrony Środowiska przed Hałasem

Powiatowy program zwiększenia lesistości miasta Krakowa (planowany)

Program Ochrony Środowiska przed Promieniowaniem Elektromagnetycznym (planowany)

PROJEKTY STRATEGICZNE:

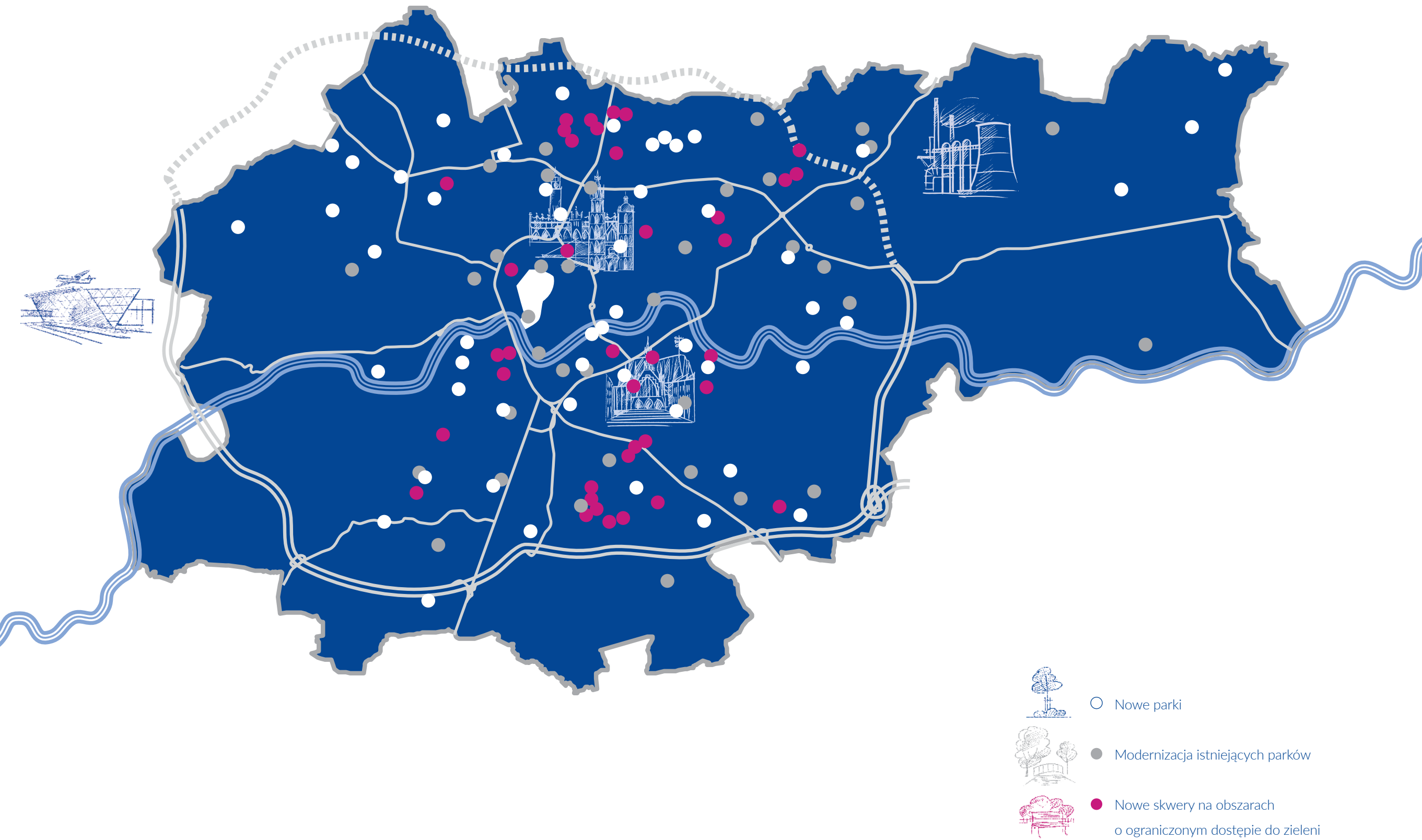
Systemowa zmiana systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym

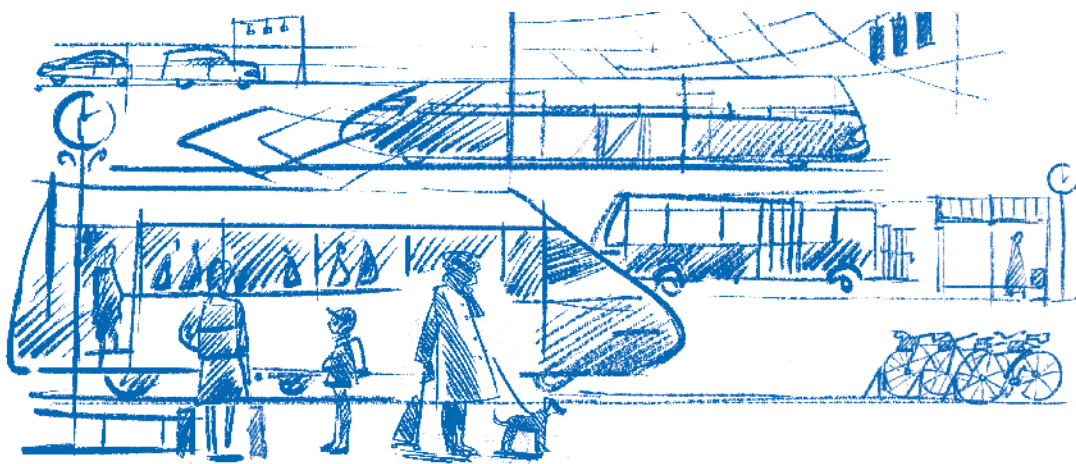
Rozbudowa sieci ciepłowniczej w centrum miasta, w tym doprowadzenie ciepła do Starego Miasta i Kazimierza

Poprawa efektywności energetycznej gminnych budynków użyteczności publicznej (termomodernizacja, zarządzanie energią, wykorzystanie energii odnawialnej)

Rozbudowa i modernizacja systemu odwodnienia Miasta

rys. 11 | Parki i tereny zielone w Krakowie

**Przyjazny
mieszkańcom,
efektywny
i ekologiczny
system
transportowy**

W Krakowie chcemy lepszej i zintegrowanej komunikacji miejskiej! Dlatego zagwarantujemy jej uprzywilejowaną pozycję w ruchu miejskim; zapewnimy jej wysoką dostępność i korzystną dla mieszkańców częstotliwość oraz integrację różnych form transportu.

Zwiększymy udział ekologicznych form mobilności: publicznego transportu zbiorowego, ruchu pieszego i rowerowego przy jednoczesnym ograniczeniu lub eliminacji indywidualnego ruchu samochodowego w mieście (szczególnie ruchu tranzytowego w Śródmieściu).

Poprawimy bezpieczeństwo na ulicach, szczególnie w odniesieniu do niechronionych uczestników ruchu.

**AKTYWNOŚCI
I DZIAŁANIA. PLANUJEMY:**

Wprowadzić zdecydowane uprzywilejowanie komunikacji zbiorowej w ruchu miejskim oraz lepszą dostępność i odpowiednią częstotliwość kursów.

Zintegrować systemy transportowe z przyznaniem priorytetu dla transportu szynowego.

Zadaptować istniejące linie kolejowe dla potrzeb ruchu pasażerskiego, wprowadzić połączenia szybkie, regularne, o dużej częstotliwości, w ramach SKA - docelowo co 20 minut.

Zintegrować bilety wszystkich środków transportu, w tym transportu kolejowego.

Podjąć działania na rzecz miasta przyjaznego pieszym, w tym poprzez obniżanie lub likwidację krawężników, uwalnianie chodników od parkujących samochodów, wyłączenie sygnalizacji świetlnej, oświetlanie ciągów pieszych i stosowanie elementów małej architektury.

Rozwijać infrastrukturę rowerową, obejmującą także parkingi dla rowerów, w tym parkingi zadaszone.

Wprowadzać ograniczenia prędkości ruchu w obrębie II obwodnicy, w tym strefy „tempo 30 km/h” (obszary o dużym ruchu pieszych oraz na osiedlach mieszkaniowych).

Ograniczyć międzydzielnicowy tranzytowy ruch samochodowy wewnątrz III obwodnicy.

Podjąć działania na rzecz uznania terenów wewnątrz II obwodnicy za obszar o obniżonej emisji komunikacyjnej.

Promować model współdzielenia (współużytkowania) samochodów i rowerów oraz wprowadzać rozwiązania komunikacyjne dla osób o obniżonej mobilności (osoby z niepełnosprawnością, starsze, z dziećmi).

Wyznaczyć wydzielone pasy ruchu przeznaczone dla autobusów (bus pasy) w celu zwiększania niezawodności transportu zbiorowego.

POLITYKI:

Polityka Transportowa dla Miasta Krakowa

PROGRAMY STRATEGICZNE:

Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Gminy Miejskiej Kraków oraz gmin sąsiadujących

Program Budowy Dróg dla Rowerów

Program Obsługi Parkingowej dla Miasta Krakowa

Program rozwoju infrastruktury transportowej Krakowa

PROJEKTY STRATEGICZNE:

Budowa nowych linii tramwajowych, w tym budowa kolejnych etapów Krakowskiego Szybkiego Tramwaju

Ukończenie Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej (SKA)

Budowa i rozbudowa głównych węzłów przesiadkowych, w tym: Krakowskie Centrum Komunikacyjne, Grzegórzki, Bronowice, Swoszowice/Borek Fałęcki, Bonarka, os. Piastów

Budowa przystanków kolejowych, w tym: Żabinec, Prądnicka, Prądnik Czerwony, os. Piastów, Prądnik Biały, Lubocza, Złocień, Grębatów, Jagiełły, Kliny, Opatkowice, Swoszowice

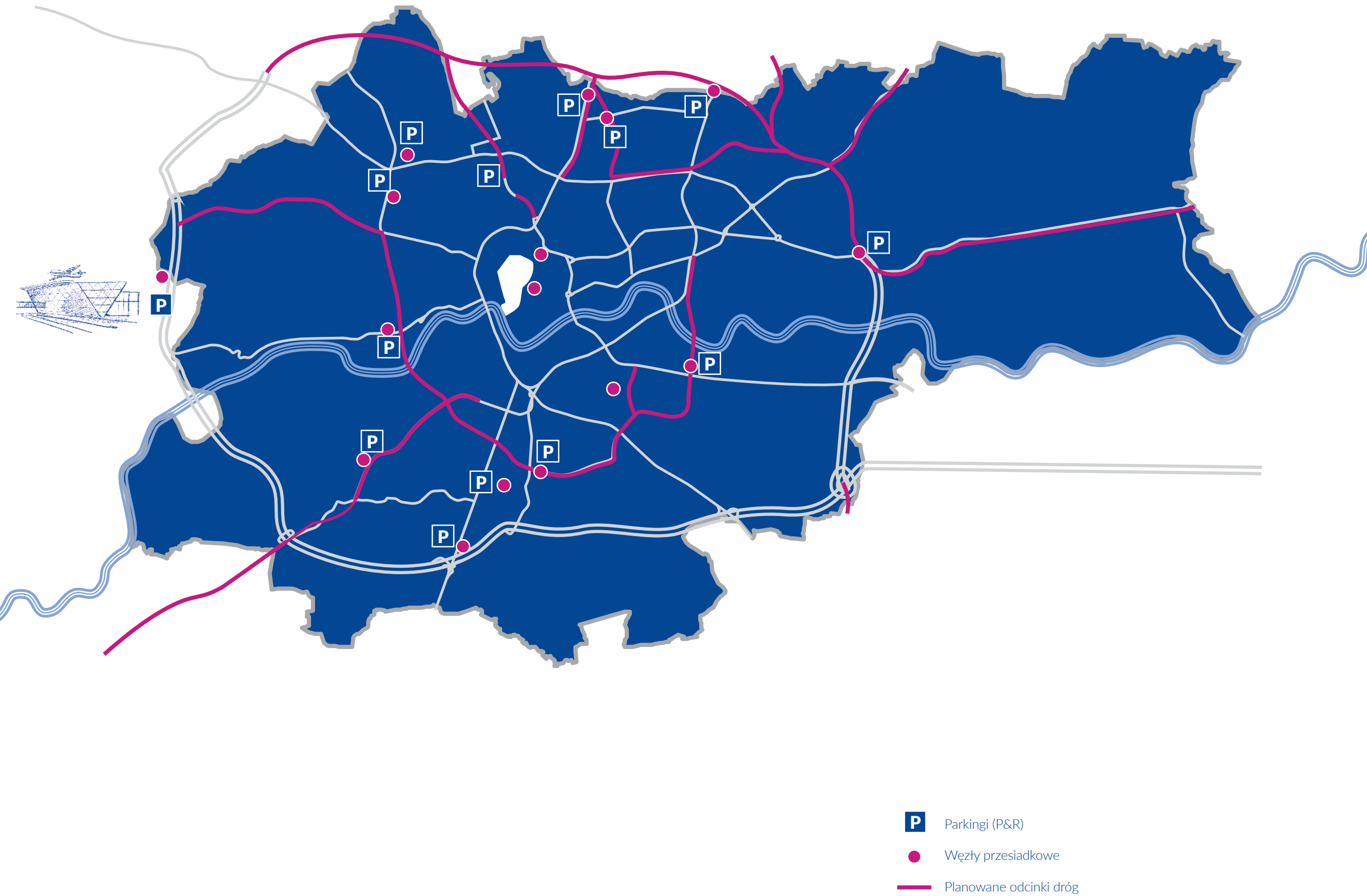
Budowa brakujących fragmentów III obwodnicy, w tym: Trasy Łągowickiej, Trasy Pychowickiej, Trasy Zwierzynieckiej, oraz brakujących elementów łączących III i IV obwodnicę Krakowa, w tym: ul. Okulickiego, ul. Kocmyrzowska, ul. Igołomska, al. 29 Listopada, ul. Wolbromska, ul. gen. Wittek, ul. Humboldta, ul. Bunscha

Budowa parkingów w systemie Parkuj i Jedź (P&R)

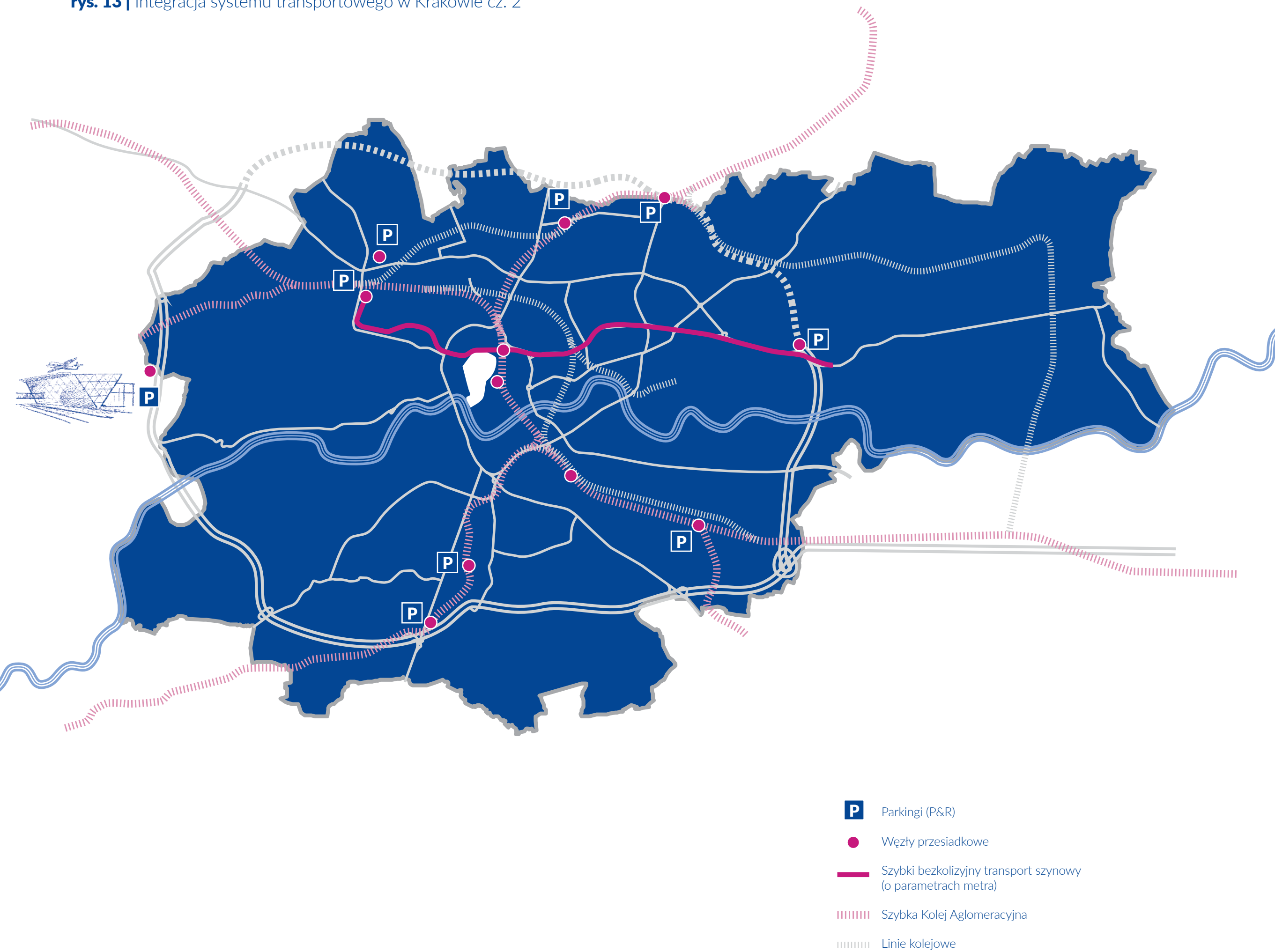
Inwestycje realizujące koncepcję miasta przyjaznego pieszym, w tym m.in. Plac Nowy, ul. Krupnicza, ul. Lipowa, al. Róż

Działania na rzecz przygotowania realizacji systemu szybkiego, bezkolizyjnego transportu szynowego o parametrach metra

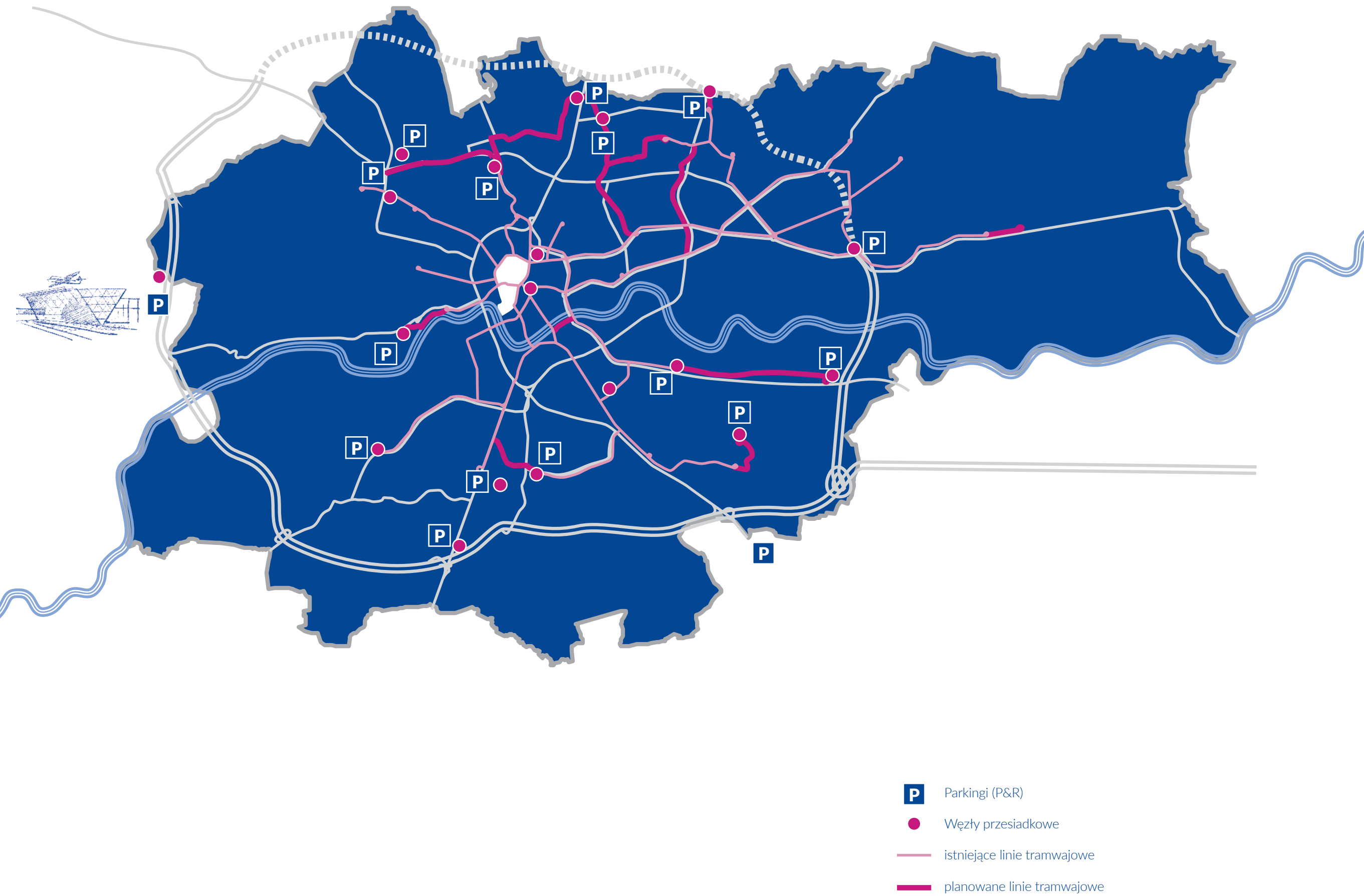
rys. 12 | Integracja systemu transportowego w Krakowie cz. 1

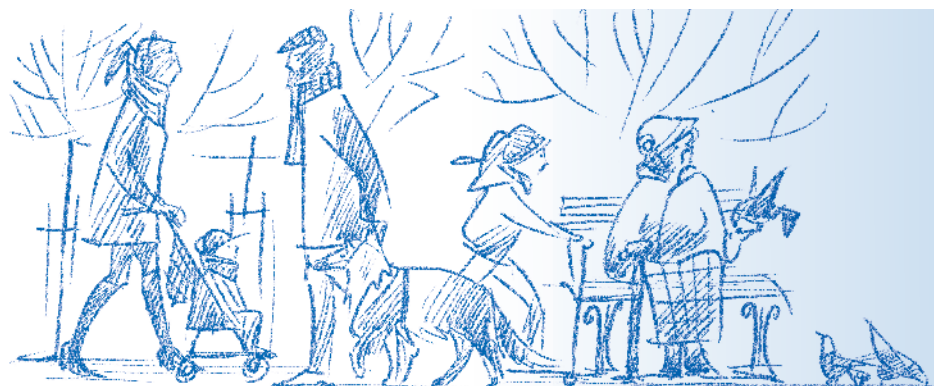
rys. 13 | Integracja systemu transportowego w Krakowie cz. 2

rys. 14 | Integracja systemu transportowego w Krakowie cz. 3

Wysoki poziom bezpieczeństwa w Krakowie

Chcemy podnieść poziom i poczucie bezpieczeństwa w Krakowie poprzez współpracę służb i instytucji zaangażowanych w zapewnianie bezpieczeństwa i porządku publicznego w mieście oraz zaangażowanie obywateli w działania z zakresu prewencji kryminalnej i edukacji dla bezpieczeństwa.

Chcemy zwiększyć zabezpieczenie miasta przed skutkami klęsk żywiołowych, awarii infrastruktury krytycznej, katastrof technicznych, przed skutkami niekorzystnych zmian klimatycznych.

AKTYWNOŚCI I DZIAŁANIA. PLANUJEMY:

Zwiększyć poziom bezpieczeństwa w przestrzeniach miejskich.

Zintensyfikować edukację dla bezpieczeństwa.

Integrować i koordynować działania w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego w Krakowie.

Promować Kraków jako miasto przyjazne, otwarte i bezpieczne.

Usprawnić zarządzanie kryzysowe.

Podjąć działania adaptacyjne do zachodzących zmian klimatycznych, zagrożeń wynikających z ekstremalnych zjawisk pogodowych, takich jak gwałtowne deszcze, wiatry, burze, susze, fale upałów i zimna, miejskie wyspy ciepła.

Dążyć do „wizji 0” – zero ofiar śmiertelnych na drogach wśród pieszych i rowerzystów.

PROGRAMY STRATEGICZNE:

Program poprawy bezpieczeństwa dla miasta Krakowa „Bezpieczny Kraków”

Program aktywizacji społecznej młodzieży w Krakowie pod nazwą „Młody Kraków”

Lokalny plan ograniczania skutków powodzi i profilaktyki powodziowej dla Krakowa

Krakowski Program Małej Retencji Wód Opadowych

Plan adaptacji do zmian klimatu dla miasta Krakowa (planowany)

PROJEKTY STRATEGICZNE:

Rozbudowa sieci monitoringu miejskiego, także we współpracy z podmiotami zewnętrznymi

Organizacja Centrum Bezpieczeństwa i Monitoringu Miasta w Krakowie

Rozwój Krakowskiego Centrum Budowania Bezpieczeństwa i Przeciwdziałania Przemocy Szkolnej

Powszechność realizacji idei zdrowego i aktywnego życia

Chcemy stworzyć warunki i motywować mieszkańców do realizacji idei zdrowego i aktywnego trybu życia, edukować w zakresie profilaktyki zdrowotnej oraz motywować do podejmowania aktywności sportowej i rekreacyjnej.

Chcemy w Krakowie uczyć zdrowego starzenia się, promować świadomość, że proces starzenia się to nie tylko koszt, ale i zasób rozwojowy.

AKTYWNOŚCI I DZIAŁANIA. PLANUJEMY:

Promować aktywny i zdrowy tryb życia wśród mieszkańców.

Kontynuować i rozwijać działania z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia.

Zapewnić dostępność i podniesienie jakości usług zdrowotnych i usług z zakresu edukacji zdrowotnej.

Wprowadzić systemowe rozwiązania na rzecz opieki zdrowotnej nad osobami starszymi i dziećmi.

Zorganizować sieć miejsc aktywizujących osoby starsze: Dzielne Domy Pomocy Społecznej oraz Centra Aktywności Seniora, stwarzających kompleksowe warunki dla intelektualnego i ruchowego rozwoju osób starszych.

Wprowadzić bardziej kompleksową edukację sportową.

Poprawić efektywność współpracy Miasta z organizacjami sportowymi.

Zwiększyć dostępność infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, tak aby wszystkie szkoły gminne miały zmodernizowaną infrastrukturę sportową w postaci boisk wyposażonych w nowoczesną, sztuczną nawierzchnię.

Zwiększyć ilość miejsc w żłobkach, klubach dziecięcych i u dziennych opiekunów, w tym poprzez kontynuowanie dotowania miejsc w prywatnych placówkach oraz budowę lub kupno lokali z przeznaczeniem na żłobki.

PROGRAMY STRATEGICZNE:

Program Rozwoju Sportu w Krakowie

Miejski Program Ochrony Zdrowia „Zdrowy Kraków”

Miejski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego

Program Aktywizacji i Integracji Osób Starszych

PROJEKTY STRATEGICZNE:

Budowa nowej siedziby Szpitala Uniwersyteckiego Kraków-Prokocim

Organizacja Miejskiego Centrum Zdrowia dla Osób Wieku Dojrzałego

Utworzenie Centrum Diagnostyki, Leczenia i Profilaktyki Chorób Przewodu Pokarmowego i Gruczołów Dokrewnych w SMS im. Gabriela Narutowicza w Krakowie

Budowa hali 100-lecia Cracovii

Budowa basenu o parametrach olimpijskich (przy ul. Monte Casino)

Unowocześnienie infrastruktury sportowej przy szkołach, w tym budowa co najmniej 15 hal sportowych oraz 7 krytych basenów sportowych

Unowocześnienie infrastruktury klubów sportowych, w tym: budowa hal sportowych, boisk piłkarskich o sztucznej nawierzchni, nowoczesnych obiektów zaplecza

Budowa Dzielnicowych Centrów Sportu i Rekreacji, w tym przy ul. Eisenberga, Kozłówek, Korona

Organizacja sieci Centrów Aktywności Seniora

Program budowy urządzeń rekreacyjno - sportowych (typu siłownia na świeżym powietrzu itp.) w miejscach ogólnodostępnych, w tym parkach i terenach zielonych

Kraków przyszłości

kapitał
społeczny

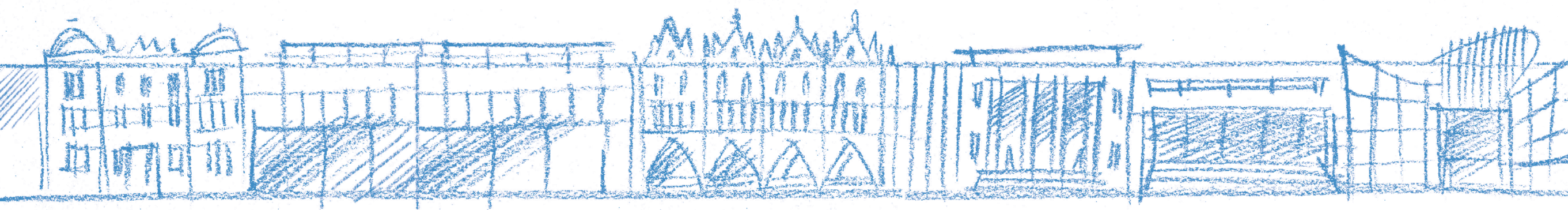
Dostojewski napisał (a wielu mądrych i dobrych ludzi to powtarzało), że piękno zbawi świat. Wyobrażam sobie, że trzeba to mieszkańcom pięknego Krakowa powtarzać i przypominać, bo wydaje się, że czasami uważają, że wystarczy by Kraków był ładny. Ale przecież miasto to nie tylko zabytki i turyści. To przede wszystkim piękni mieszkańcy: mili, uprzejmi, otwarci, uśmiechający się życzliwie do obcych na ulicy czy w tramwaju. Takie piękno promienieje, nie trzeba go propagować w mediach czy przewodnikach; ono po prostu jest zaraźliwe.

Jan Andrzej Kłoczowski OP
dominikanin, teolog, profesor filozofii

Wiedeń i Kraków od lat intensywnie współpracują. Cieszymy się, że Kraków jako „inteligentne miasto przyszłości” w ramach swojej nowej Strategii Rozwoju 2030 postawił sobie za cel – tak jak i Wiedeń – szukanie najlepszych rozwiązań dla mieszkańców. Bo smart city oznacza też zaoferowanie mieszkańcom jak najlepszej jakości życia.

Dr. Michael Häupl
Burmistrz i Naczelnik Kraju Związkowego Wiednia

Kraków 2030 to silna wspólnota samorządowa mieszkańców Krakowa

S R K 2 0 3 0

Miasto jest
dobrem wspólnym.

Chcemy w Krakowie
budować wspólnotę
podzielanych wartości
i celów, wzmacniać
poczucie wspólnotowości
mieszkańców
Krakowa i zwiększać
ich zaangażowanie
w zarządzanie miastem.

Tak rodzi się
świadomość solidarności
obywatelskiej,
tak przyciąga się nowych
mieszkańców, dla których
ważne jest poczucie
wspólnotowości.
Tak pielęgnuje się
wspólne wartości i osiąga
najtrudniejsze cele.

K R A K Ó W D Z I S I A J

85% mieszkańców deklaruje bycie przywiązanym do Krakowa.

82% mieszkańców deklaruje bycie dumnym z życia w Krakowie.

50% mieszkańców deklaruje zainteresowanie sprawami miasta.

Jednocześnie tylko 56% mieszkańców czuje się dumnymi z życia w swojej dzielnicy, co oznacza niższy poziom identyfikacji z dzielnicami.

26% mieszkańców twierdzi, że większości ludzi można ufać, jednakże równocześnie aż 72% mieszkańców wyraża zaufanie do swoich sąsiadów (na podstawie badania „Barometr Krakowski 2016”).

Frekwencja w pierwszej turze samorządowych wyborów na urząd Prezydenta Miasta Krakowa w 2014 r. wyniosła niecałe 42%.

W Budżecie Obywatelskim głosowało w 2017 r. 5% mieszkańców Krakowa.

W Krakowie aktywnie działa 4 500 organizacji pozarządowych.

Na realizację zadań publicznych przy udziale organizacji pozarządowych w 2016 r. wydatkowano ponad 74 mln zł, co stanowiło blisko 2% środków przeznaczanych na realizację wszystkich zadań Miasta.

**Wysoki
poziom
partycypacji
społecznej
mieszkańców**

Chcemy wzmocnić obywatelskie poczucie odpowiedzialności – „Moje Miasto”, „Moja sprawa” – i rozwijać komunikację pomiędzy administracją samorządową, mieszkańcami i pozostałymi podmiotami.

Chcemy budować wspólnotę i tożsamość w kategorii najbliższego sąsiedztwa oraz wzmocnić współpracę w obszarach dzielnic.

Chcemy otworzyć instytucje miejskie na organizacje społeczne i inicjatywy obywatelskie, wykorzystać media lokalne do upowszechniania informacji, budowania poczucia tożsamości lokalnej

**AKTYWNOŚCI
I DZIAŁANIA. PLANUJEMY:**

Edukować mieszkańców - zwłaszcza dzieci i młodzież - w zakresie budowania poczucia odpowiedzialności, więzi, wspólnoty i patriotyzmu.

Rozbudować skuteczne mechanizmy konsultacyjne, pozwalające mieszkańcom i organizacjom pozarządowym na współkształtowanie decyzji i polityk miejskich.

Wprowadzić mechanizmy wspierania lokalnych inicjatyw, opierających się na szerokiej partycypacji i oddolnych inicjatywach, budujących wspólnotę w skali sąsiedzkiej i osiedlowej (np. mikrogranty dla inicjatyw lokalnych).

Stworzyć spójny system komunikacji społecznej, obejmujący osiedla i wspólnoty sąsiedzkie, w tym także w sposób nie wymagający umiejętności cyfrowych.

Wzmocnić instytucje miejskie (szkoły, biblioteki, domy kultury, rady dzielnic), aby efektywniej umożliwiały prowadzenie aktywności społecznych i obywatelskich.

Zwiększyć kompetencje gremiów doradczych, takich jak: Młodzieżowa Rada Miasta, Rada Krakowskich Seniorów, Komisje Dialogu Obywatelskiego.

Rozszerzyć funkcje i kompetencje Rad Dzielnic w kierunku pełniejszej reprezentacji potrzeb społeczności lokalnych.

Zapewnić lepszą integrację osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, w tym poprzez organizowanie placówek dla dzieci, młodzieży, osób starszych i z niepełnosprawnościami.

**PROGRAMY
STRATEGICZNE:**

Program Rozwoju Edukacji Obywatelskiej (planowany)

Program Rozwoju Dzielnic (planowany)

Miejski Program Rewitalizacji Krakowa

Program rehabilitacji zabudowy blokowej na terenie Gminy Miejskiej Kraków (planowany)

Program aktywizacji społecznej młodzieży w Krakowie pn. Młody Kraków

Program Rozwoju Kultury w Krakowie do roku 2030

**PROJEKTY
STRATEGICZNE:**

Centrum Obywatelskie (kontynuacja)

Budżet Obywatelski (kontynuacja)

Silny sektor organizacji społecznych (pozarządowych)

Chcemy wspierać organizacje pozarządowe, budować zaufanie i przyjazną atmosferę dla ich aktywności.

Chcemy usprawnienia i profesjonalizacji wzajemnych działań; przejrzystych procedur i pełnej dostępności do danych publicznych. Tylko w takim klimacie można razem pracować na sukces.

AKTYWNOŚCI I DZIAŁANIA. PLANUJEMY:

Wspierać przez Miasto działalność organizacji społecznych na rzecz wzrostu aktywności obywateli.

Wspierać działania zmierzające do profesjonalizacji sektora organizacji społecznych.

Wspierać niesformalizowane ruchy miejskie, poprzez m.in. zapraszanie do debat, konsultacji.

Promować ideę wolontariatu w różnych grupach społecznych.

PROGRAMY STRATEGICZNE:

Wieloletni program współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi

Program Rozwoju Edukacji Obywatelskiej (planowany)

Spójność społeczna

Prawo do Miasta mają wszyscy jego Mieszkańcy. Chcemy współtworzyć Kraków równych szans, równego dostępu do wszystkich jego zasobów .

Chcemy wspierać rodziny, aktywizować i dbać o osoby starsze oraz eliminować wszelkie wykluczenia społeczne.

Chcemy budować wizerunek Miasta przyjaznego i otwartego na wszystkich ludzi bez względu na płeć, pochodzenie rasowe lub etniczne, religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek, orientację seksualną czy wykluczenie ekonomiczne.

Miasto jest silne siłą swojego kapitału społecznego, tj. umiejętności współpracy między organizacjami i instytucjami nawet działającymi w różnych obszarach według odmiennych reguł i procedur.

AKTYWNOŚCI I DZIAŁANIA. PLANUJEMY:

Wspierać inicjatywy samopomocowe mieszkańców.

Realizować programy przeciwdziałania zjawiskom wykluczenia społecznego.

Realizować programy integracji społecznej, międzypokoleniowej i międzykulturowej.

Promować model rodziny z dziećmi, rodziny wielopokoleniowej i kształtować pozytywny wizerunek rodziny.

Prowadzić cykliczne programy aktywizujące rodziny z dziećmi, w oparciu o centra kultury, młodzieżowe domy kultury, Kluby Rodzica, muzea, biblioteki i inne przestrzenie wielofunkcyjne.

Wspierać rodziny z dziećmi z niepełnosprawnością oraz dążyć do zapewnienia ciągłości życia zawodowego osób starszych.

Rozwijać i dostosowywać usługi publiczne, infrastrukturę techniczną i systemy informacji do potrzeb osób starszych.

Wspierać cudzoziemców i migrantów w asymilacji i funkcjonowaniu w mieście.

POLITYKI:

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa

Polityka mieszkaniowa Gminy Miejskiej Kraków

PROGRAMY STRATEGICZNE:

Program Aktywności Społecznej i Integracji Osób Starszych

Program „Otwarty Kraków”

Program Promocji Zatrudnienia, Aktywizacji Zawodowej w Gminie Miejskiej Kraków

Program rozwoju przedsiębiorczości społecznej dla Gminy Miejskiej Kraków

Program Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Kraków

Powiatowy Program Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych

Program Wspierania Osób Bezdomnych w Gminie Miejskiej Kraków

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej Gminy Miejskiej Kraków

PROJEKTY STRATEGICZNE:

Kontynuacja i rozwinięcie Krakowskiej Karty Rodzinnej 3+

Organizacja Klubów rodziców (wraz z infrastrukturą, w tym place zabaw) jako miejsc integracji rodzin z dziećmi

Kontynuacja i rozwinięcie projektu pn. Kraków dla Rodziny „N”

Kraków przyszłości

zarządzanie
miastem

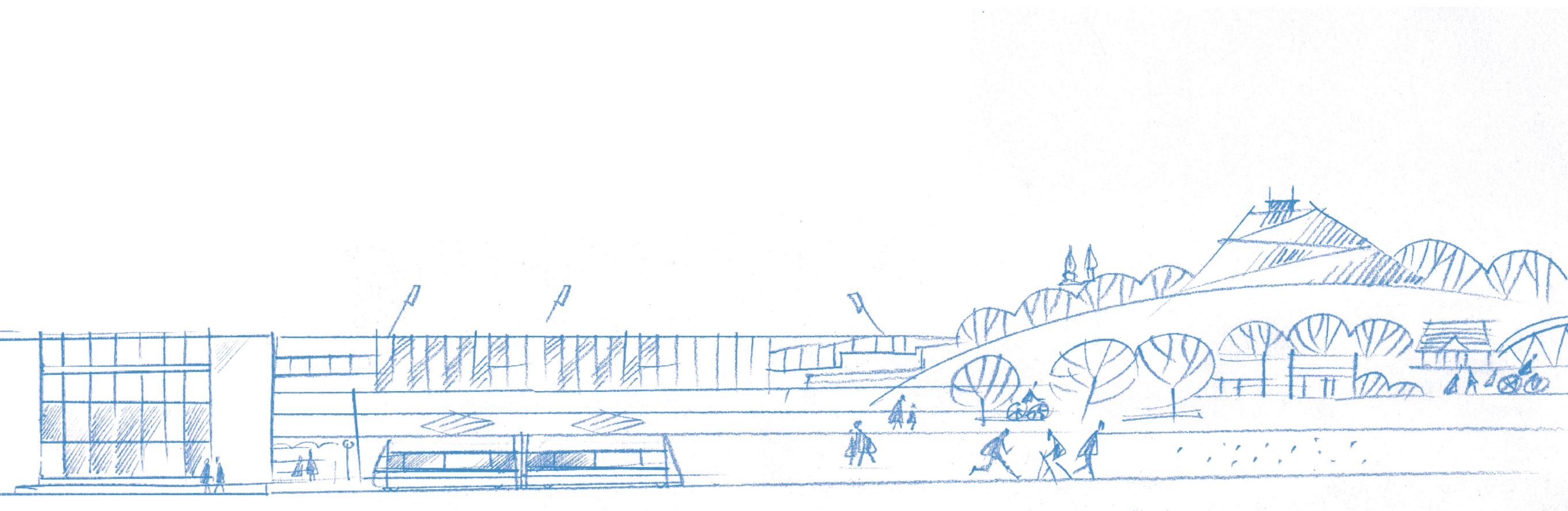
'Rozwój milionowej metropolii musi zostać oparty na dobrym prawie. Potencjał rozwojowy Krakowa osłabia dziś nieadekwatna do współczesnych wyzwań legislacja i centralistyczna polityka państwa. Celem strategicznym polityki miejskiej winno być więc wzmocnienie pozycji ustrojowej Krakowa.

Prof. Jacek Purchla
dyrektor Międzynarodowego Centrum Kultury

W świecie nowoczesnych technologii bardzo często mówi się o tzw. „smart cities”. Ja mam wrażenie, że Kraków jest właśnie takim „smart city” już od ponad 760 lat. Niezwykła harmonia kultury, nauki, biznesu, a także otwartość na innych przy jednoczesnej dbałości o pielęgnowanie wartości. To jest prawdziwa cecha smart.

Jakub Krzych
współzałożyciel i lider firmy Estimote Inc

Kraków 2030 to nowoczesnie zarządzana metropolia

S R K 2 0 3 0

Nowoczesne
i profesjonalne
zarządzanie miastem
to zarówno sprawna
i przejrzysta koordynacja
polityk publicznych
realizowanych
w mieście jak
i aktywna partycypacja
obywatelska.

To wysoka jakość
świadczonych usług
publicznych i racjonalna
gospodarka przestrzenna
godzącą różne interesy
mieszkańców.

K R A K Ó W D Z I S I A J

Wiarygodność kredytowa Krakowa (rating), została oceniona przez agencję Standard & Poor's w 2016 r. na poziomie BBB+ z perspektywą stabilną. To najwyższa możliwa ocena dla miasta (ocena dla miasta nie może być wyższa od oceny dla kraju).

W 2017 r. budżet Miasta Krakowa wyniósł ponad 4 mld zł, co oznacza wzrost o około miliard zł w ciągu 5 lat.

Dług publiczny Krakowa (relacja zadłużenia do dochodów) wyniósł w 2016 r. 47,8%, co plasuje nas na średniej pozycji w porównaniu z dużymi miastami w Polsce.

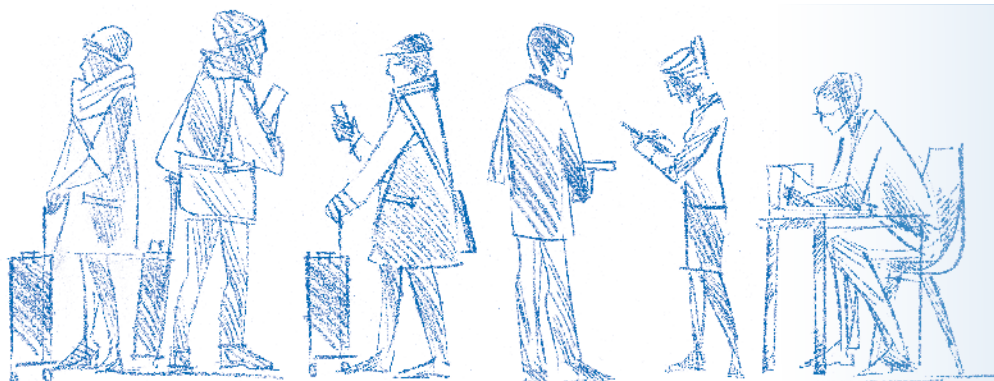
Wydatki inwestycyjne budżetu Miasta Krakowa i spółek miejskich w 2016 r. wyniosły łącznie ponad 980 mln zł (w tym spółki miejskie: 443 mln zł).

Wydatki inwestycyjne dzielnic w 2016 r. wyniosły ponad 13 mln zł. W ciągu ostatnich 5 lat (od 2012) wydatki te wyniosły w sumie ponad 62 mln zł.

W 2016 r. pozyskano bezzwrotne środki zagraniczne łącznie w kwocie 393 mln zł (przez budżet miasta i spółki miejskie).

W ramach regularnie od 11 lat prowadzonego badania, ocena satysfakcji klienta Urzędu Miasta z każdym rokiem rośnie i obecnie utrzymuje się na wysokim poziomie - 4,25 (w skali 1 - 5) (2016r.)

Gmina Miejska Kraków udostępnia na stronach Biuletynu Informacji Publicznej opisy 684 usług publicznych z możliwością pobrania i wydrukowania formularzy wniosków. Z tej liczby 104 usługi Urzędu Miasta można załatwić w formie elektronicznej za pośrednictwem Elektronicznej Skrzynki Podawczej Urzędu, w tym: 49 - w całości drogą elektroniczną, a 55 - częściowo (możliwe jest elektroniczne złożenie wniosku).

Przyjazna i sprawna administracja

Dbając o profesjonalizm i wysokie kompetencje pracowników administracji publicznej podniesiemy jakość świadczonych usług.

Zwiększymy dostępność poprzez otwartość samorządu na mieszkańca i inwestora oraz promując dostęp do procedur drogą elektroniczną.

Naszym priorytetem będzie przejrzystość w realizacji zadań publicznych i monitorowanie sprawności.

AKTYWNOŚCI I DZIAŁANIA. PLANUJEMY:

Doskonalić formy obsługi mieszkańców przez jednostki organizacyjne Gminy Miejskiej Kraków, w tym e-usługi.

Ułatwiać dostęp do informacji publicznej.

Wzmacniać potencjał pracowników administracji samorządowej oraz budować pozytywny wizerunek i zaufanie wobec administracji samorządowej.

Rozwijać i integrować systemy teleinformatyczne pomiędzy jednostkami administracji oraz ułatwiać dostęp do usług informatyczno-technologicznych, w tym systemy informacji przestrzennej (GIS).

Powiększyć zasób nieruchomości z przeznaczeniem na mieszkania komunalne.

PROGRAMY STRATEGICZNE:

Program Strategiczny Informatyzacji Gminy Miejskiej Kraków (planowany)

PROJEKTY STRATEGICZNE:

Rozwój Systemu Elektronicznych Usług Publicznych w Urzędzie Miasta Krakowa

Rozwój Strategii Dużego Obszaru Miejskiego (STRADOM)

Rozbudowa Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Miejskiej Kraków oraz nowoczesnych serwisów elektronicznych

**Wysoka
jakość
strategicznego
zarządzania
miastem**

Chcemy budować wizerunek Krakowa – miasta **smart**. Oznacza to upowszechnianie zarządzania strategicznego w zakresie polityk publicznych, zapewnienie spójności wszystkich działań, wykorzystywanie nowoczesnych rozwiązań w tym technologii informacyjno – komunikacyjnych (ICT) w świadczeniu usług publicznych.

Smart City to również zintegrowane zarządzanie zużyciem mediów w gminnych budynkach użyteczności publicznej czy zintegrowane zarządzanie infrastrukturą komunalną. Ale to przede wszystkim szerokie włączanie mieszkańców w procesy zarządzania miastem.

**AKTYWNOŚCI I DZIAŁANIA.
PLANUJEMY:**

Chronić i dbać o ład przestrzenny poprzez planowanie przestrzenne.

Integrować planowanie przestrzenne i społeczno - gospodarcze oraz planowanie sieci transportowych.

Wdrożyć spójny system decyzyjny w administracji samorządowej wynikający z SRK 2030.

Kontynuować proces podejmowania decyzji w oparciu o analizy i dostępną wiedzę, uwzględniając w planowaniu oceny skutków i rezultatów.

Wykorzystywać nowoczesne technologie udostępniania danych (Open Data) dla budowy inteligentnego miasta (smart city).

Systemowo włączać podmioty spoza administracji samorządowej do procesów zarządczych i budować z nimi sieci współpracy .

Dywersyfikować źródła finansowania działalności i rozwoju jednostek administracji samorządowej (w tym intensyfikować pozyskiwanie funduszy pozabudżetowych).

Wprowadzić działania zmierzające do deglomeracji ruchu turystycznego poza ścisłe centrum miasta.

Oceniać i uwzględniać wpływ masowego ruchu turystycznego w procesie planowania przez Miasto przedsięwzięć i programów strategicznych.

Koordinować relacje pomiędzy turystyką masową i kwalifikowaną (np. biznesową, medyczną, kulturową), z uwzględnieniem różnic w uzyskiwanych przychodach.

Podjąć działania zmierzające do pozyskania większej akceptacji mieszkańców dla masowego ruchu turystycznego.

POLITYKI:

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krakowa

PROGRAMY STRATEGICZNE:

Program Strategiczny Informatyzacji Gminy Miejskiej Kraków (planowany)

Wieloletni Program Współpracy Gminy Miejskiej Kraków z Organizacjami Pozarządowymi

PROJEKTY STRATEGICZNE:

Rozwinięcie Miejskiego Systemu Informacji Przestrzennej (MSIP)

Upowszechnienie otwartych systemów dostępu do informacji publicznych (Open Data)

Zorganizowanie ośrodka badań o mieście i metropolii

Rozwój Strategii Dużego Obszaru Miejskiego (STRADOM)

Prowadzenie badań opinii społecznej

Recepta na sukces

W Strategii Rozwoju Krakowa 2030 pokazaliśmy nasz plan na Kraków i opisaliśmy kierunek budowy Krakowa dla następnych Pokoleń. Jeżeli stanie się on najważniejszym dokumentem programowym Miasta; jeżeli jego realizacja oparta będzie na czytelnych mechanizmach i konsekwentnie prowadzonych działaniach – Kraków stanie się miastem w którym hasło promujące Strategię - „Tu chcę żyć” - będzie zarówno realną rzeczywistością dla mieszkańców jak i świadomą deklaracją dla przyjeźdźnych.

Chcemy podkreślić znaczenie SRK2030 jako faktycznego punktu odniesienia dla podejmowanych przez administrację samorządową decyzji, wzmacniając tym samym przewidywalność i transparentność procesów rozwojowych oraz standardy strategicznego zarządzania Miastem.

SRK2030 będzie realizowana z wykorzystaniem kilku zestawów narzędzi, zarówno finansowych jak i programowych i organizacyjnych. Należy jednak jasno podkreślić, że większość środków finansowych, które będą potrzebne aby zrealizować wskazane w SRK2030 cele, będzie pochodziła z zasobów finansowych innych podmiotów niż administracji samorządowej, a więc głównie ze źródeł prywatnych oraz innych publicznych.

Dodatkowym wsparciem dla skuteczności podejmowanych działań będą informacje zwrotne, pozyskiwane w trakcie monitorowania i prowadzonej ewaluacji (oceny) sytuacji, szczególna dbałość o zasilanie wiedzą procesów decyzyjnych oraz inicjowane w obszarze rozwoju Miasta debaty publicznej, w tym z aktywnym udziałem organu doradczego jakim będzie Rada Strategii.

Kluczem do sukcesu SRK2030 będzie umiejętność zaangażowania przez Miasto różnych interesariuszy na rzecz realizacji Planu strategicznego.

Instrumenty finansowe i programowe w bezpośredniej dyspozycji władz miasta.

Wśród nich najważniejszą rolę pełnią instrumenty finansowe budżet Miasta oraz Wieloletnia Prognoza Finansowa (WPF) (instrument wieloletniego planowania finansowego, definiuje planowane wydatki na konkretne projekty, w Krakowie prognozowana do 2052 r.). Wśród dokumentów wspierających realizację SRK 2030 znajdują się również programy strategiczne, określające szczegółowe działania dla osiągnięcia celów uzgodnionych w Strategii. Wszystkie programy strategiczne realizowane przez miejskie jednostki organizacyjne będą zaplanowane w systemie STRADOM, dzięki czemu będą posiadać wymiennie zdefiniowane wyniki, wskaźniki, zadania budżetowe i przedsięwzięcia wieloletnie ujęte w WPF.

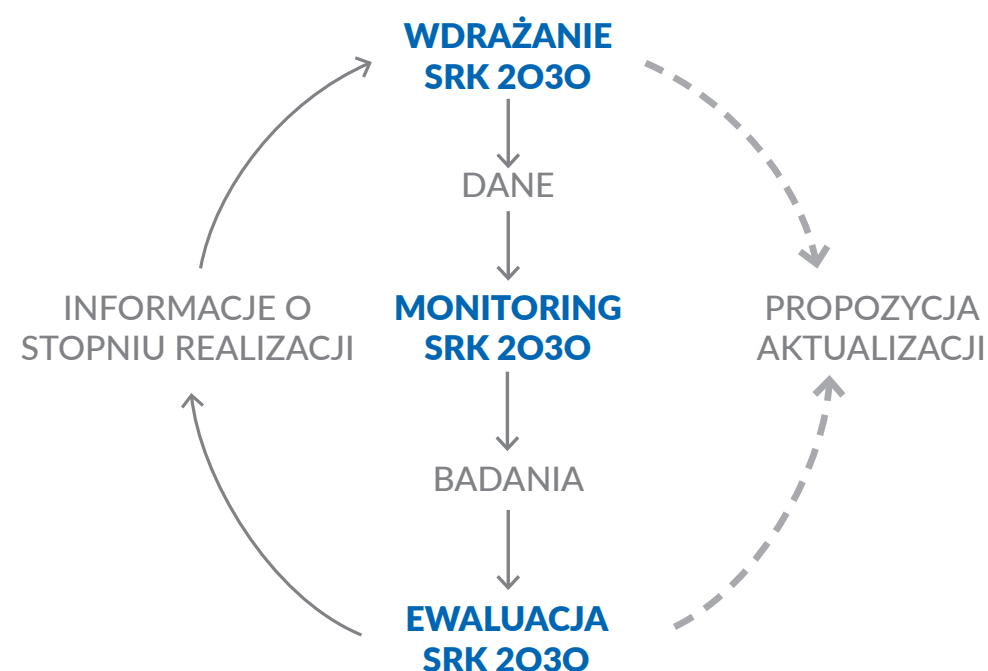
Przewiduje się opracowanie Planu Implementacyjnego, który zapewni odpowiednie powiązania i relacje pomiędzy programami strategicznymi i instrumentami finansowymi oraz wskaże podmioty i struktury odpowiedzialne za realizację przyjętych celów.

Przegląd wszystkich aktywności prowadzonych w ramach programów strategicznych odbywać się będzie raz w roku z udziałem Prezydenta Miasta Krakowa i Kierownictwa Urzędu Miasta Krakowa, według określonych zasad umożliwiających porównywalność procesów i będzie podstawą do ewentualnej korekty Wieloletniej Prognozy Finansowej, programów strategicznych, a także kształtowania budżetu na kolejny rok budżetowy.

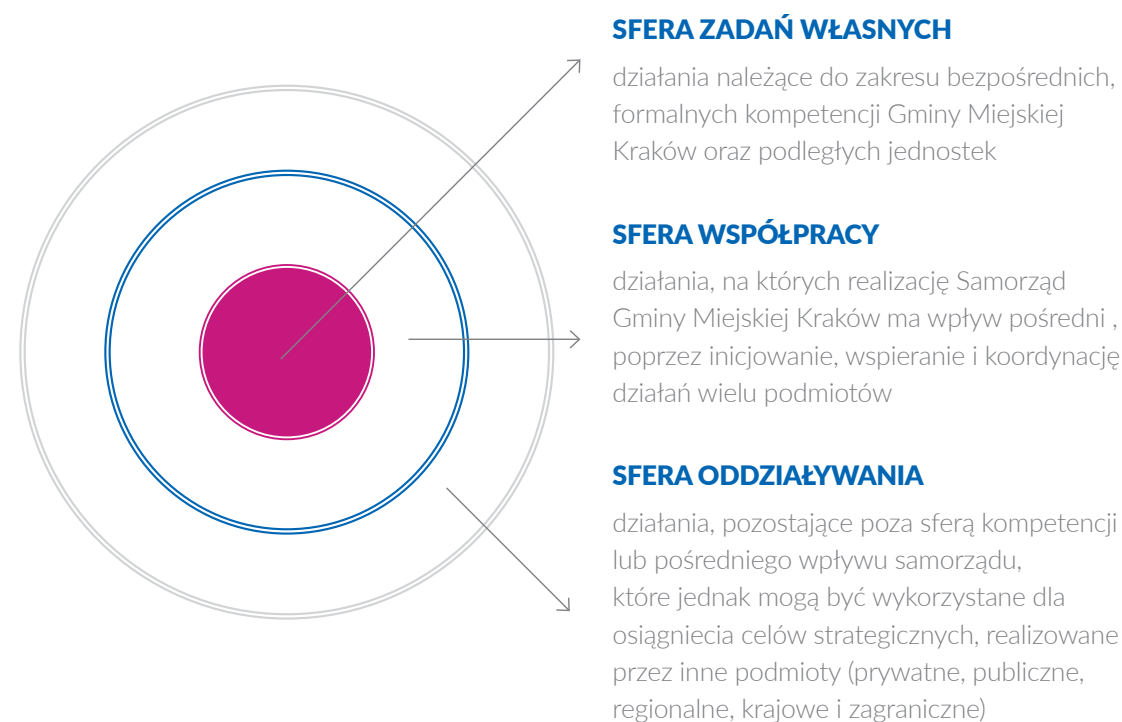

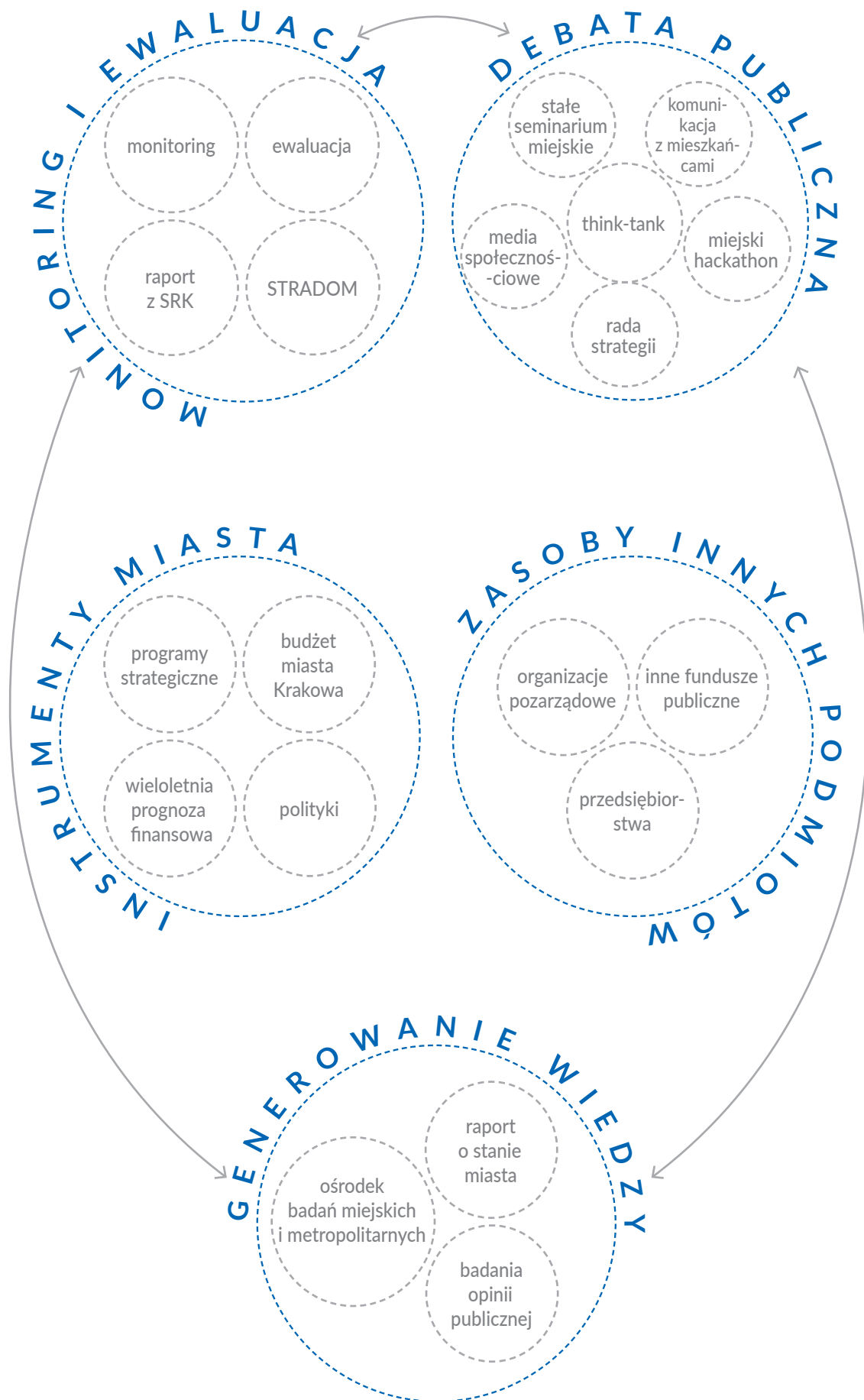
| Schemat systemu monitorowania i ewaluacji SRK 2030

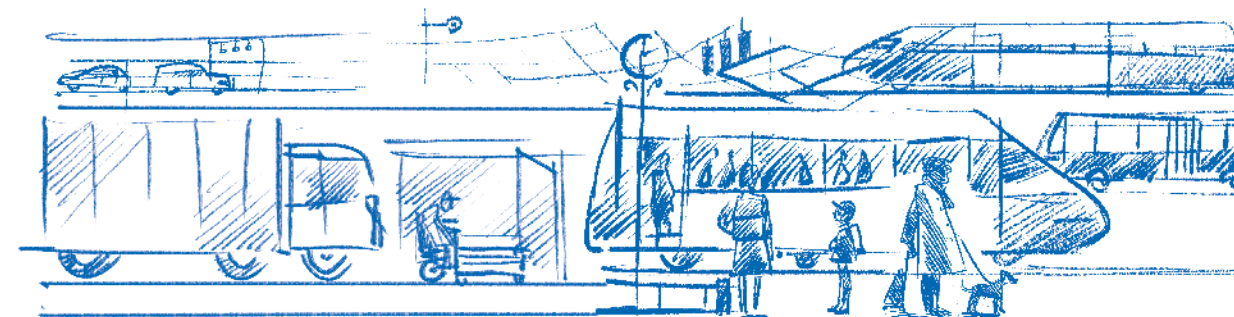
| Schemat relacji pomiędzy sferami realizacji Strategii

Strategia Rozwoju Krakowa 2030 nie ogranicza się do zadań będących w kompetencjach ustawowych Gminy, ale inicjuje działania prowadzone w formule partnerstwa. Znajduje to wyraz w kluczowych działaniach zawartych w Strategii, dla których jednostkami realizującymi są nie tylko struktury organizacyjne Miasta, ale także gminy Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego, administracja rządowa, samorząd regionalny, sfera nauki i rozwoju, podmioty prywatne i społeczne oraz organizacje pozarządowe.

Tylko dla
dociekliwych

1. Ramy finansowe SRK 2030

Dla realizacji celów SRK 2030 podstawowe znaczenie ma budżet Miasta Krakowa. Jednak ważną rolę odgrywają również źródła zewnętrzne, szczególnie środki przedsiębiorstw prywatnych, stąd zasadne jest analizowanie przyszłych możliwości inwestycyjnych sektora prywatnego.

Potencjał finansowy możliwy do zaangażowania w działania służące realizacji celów SRK 2030 obejmuje więc pięć grup źródeł finansowania, w tym:

Budżet Miasta Krakowa

Budżet Państwa

Fundusze Unii Europejskiej

Pozostałe publiczne źródła zewnętrzne

Środki inwestycyjne podmiotów gospodarczych

Tabela.1. Potencjał finansowy możliwy do zaangażowania na rzecz realizacji SRK 2030

Źródła finansowania	2017-2023	2024-2030	Razem
	mld zł, ceny bieżące		
Budżet Miasta	4,1 – 5,7	4,5 – 6,9	8,6 – 12,5
Budżet Państwa	1,9	3,3	5,3
Fundusze UE, w tym:	5,8 – 12,1	0,0	5,8 – 12,1
Fundusze UE – Gmina Miejska Kraków (inwestycje publiczne)	1,3 – 7,4	0,0	1,3 – 7,4
Fundusze UE - firmy krakowskie	2,9	0,0	2,9
Fundusze UE - inne publiczne	1,6	0,0	1,6
Pozostałe publiczne źródła zewnętrzne	0,2	0,2	0,4
Podmioty gospodarcze	69,8	77,6	147,4
Inwestycje przemysłu i budownictwa	52,4	59,7	112,0
Rynek mieszkaniowy	23,7	12,4	36,1
Rynek biurowy	21,3	43,5	64,8
Razem	167,5 – 177,7		

Źródło: Obliczenia własne na podstawie materiałów: UM Kraków, Ministerstwa Finansów, GUS, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie.

Zgodnie z prognozą, w perspektywie roku 2030 można oczekiwać niemal podwojenia wartości wytwarzanego w Mieście PKB, z 58,2 mld zł w 2015 r. do 91,3 mld zł w 2030 r.

Coraz większy udział w gospodarce Krakowa mają usługi, w tym szczególnie wysoko wyspecjalizowane usługi dla biznesu.

W Krakowie szacuje się, że znaczący udział w całościowym PKB ma również strefa gospodarki nierejestrowanej, tym szczególnie obsługa ruchu turystycznego i gastronomia (GUS ją szacuje tylko w skali kraju). Można zatem oczekiwać, że w rzeczywistości wyniki finansowe i skala działalności gospodarczej w Mieście są większe od oficjalnie publikowanych.

Prognoza PKB dla miasta Krakowa obliczona została na podstawie modelu regresji wielu zmiennych w oparciu o powiązanie kategorii liczby pracujących – wytwarzających PKB z wartością wytworzonego PKB.

Dla oszacowania wytwarzanego PKB w podziale na branże (sekcje PKD) przyjęto upraszczające założenie, że wielkość wytwarzanego PKB jest porównywalna dla każdej branży w przeliczeniu na pracującego.

Największy udział w PKB Krakowa w 2015 r. tworzą następujące kategorie:

„Handel”, „Naprawa pojazdów”, „Transport, gospodarka magazynowa”, „Zakwaterowanie i gastronomia” - 17,9 mld zł;

„Pozostałe” (zawierająca m. in. działy: „Informacja i komunikacja”, „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”, „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”) - 17 mld zł;

„Przemysł” - 7,9 mld zł.

Tabela 2. Oszacowane PKB dla Miasta Krakowa; prognozy od 2015 do 2030 r. według głównych branż, w mld zł

Rok	Rolnictwo	Przemysł	Przetwórstwo przemysłowe	Budownictwo	Handel, naprawa pojazdów, transport, gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	Pozostałe	Razem
2015	0,02	7,9	5,8	5,01	17,9	4,6	17,0	58,2
2016	0,02	8,0	5,9	5,2	18,2	4,7	17,3	59,3
2017	0,02	8,3	6,1	5,4	18,9	4,8	18,0	61,6
2018	0,02	8,7	6,3	5,6	19,6	5,0	18,6	63,9
2019	0,03	9,0	6,6	5,8	20,3	5,2	19,3	66,2
2020	0,03	9,3	6,8	6,0	21,0	5,4	20,0	68,4
2025	0,03	10,8	7,9	6,9	24,6	6,3	23,3	79,9
2030	0,04	12,4	9,1	7,9	28,1	7,2	26,6	91,3

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS

2. Wskaźniki realizacji celów strategicznych

Prezentowany w SRK2030 katalog wskaźników będzie służył pomiarowi postępu w realizacji przyjętych celów. Wskaźniki dotyczą najważniejszych ujętych w SRK 2030 zagadnień, zarówno wynikających bezpośrednio z działań administracji samorządowej, jak również tych, które są od niej niezależne. Wybrano przede wszystkim wskaźniki rezultatu i oddziaływania, aby poznać rzeczywiste efekty prowadzonych działań. Katalog jest zbiorem otwartym i będzie uzupełniony bardziej szczegółowym monitoringiem prowadzonym za pośrednictwem wskazanych w SRK 2030 programów strategicznych.

Jednym z podstawowych kryteriów doboru wskaźników jest dostępność danych, co warunkuje możliwość regularnego mierzenia ich wartości według stałej metodologii. Oznacza to, że wybrany katalog wskaźników opiera się na aktualnie istniejących źródłach informacji (m.in. statystyce publicznej, działalności sprawozdawczej Miasta, czy regularnie prowadzonych badaniach społecznych).

Dla umożliwienia porównywania zachodzących zmian na przestrzeni wielu lat, wybrano wskaźniki, dla których możliwe jest zapewnienie stałej dostępności danych. W przypadku pojawienia się nowych zasobów informacyjnych, wskaźniki mogą zostać w przyszłości uzupełnione bądź zmodyfikowane.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego I

Wskaźnik	Wskaźnik mierzy...	Stan aktualny 2016	2030
Liczba placówek dyplomatycznych (ambasady i konsulaty) oraz siedzib instytucji międzynarodowych	Międzynarodową pozycję Krakowa związaną ze zdolnością do przyciągania instytucji międzynarodowych	32	utrzymanie 2. miejsca w kraju
Liczba osób odwiedzających Kraków/ Liczba turystów ogółem / w tym turystów zagranicznych	Atrakcyjność Krakowa związaną ze zdolnością do przyciągania turystów	12,1 mln/8,5 mln/2,7 mln	trend wzrostowy
Udział studentów zagranicznych w ogólnej liczbie studentów	Konkurencyjność Krakowa związaną ze zdolnością do przyciągania zagranicznych studentów	5,23%	silny trend wzrostowy
Liczba firm z kapitałem zagranicznym z siedzibą w Krakowie	Konkurencyjność Krakowa związaną ze zdolnością do przyciągania zagranicznych inwestorów	1 344 (2015)	osiągnięcie 2. miejsca w kraju
Liczba spółek giełdowych z siedzibą w Krakowie	Konkurencyjność Krakowa związaną ze zdolnością do przyciągania biznesu	25 (2016)	osiągnięcie 2. miejsca w kraju
Liczba uczestników wydarzeń organizowanych przez Krakowskie Biuro Festiwalowe (KBF)	Międzynarodową i ogólnopolską pozycję Krakowa związaną z działalnością kulturalną wyrażoną zdolnością miasta do przyciągania uczestników najważniejszych festiwali	372 446	trend wzrostowy
Liczba pasażerów obsłużonych przez Międzynarodowy Port Lotniczy Kraków-Balice	Dostępność Krakowa w ruchu lotniczym	4 983 645	trend wzrostowy
Odsetek mieszkańców powiatów w zasięgu dojazdu do Krakowa transportem drogowym (izochrona 60 minut)	Dostępność Krakowa w ruchu drogowym. Wskaże ona zakres populacji Małopolski będącej potencjalnymi użytkownikami miasta, w tym pracującymi.	72%	75%
Liczba pasażerów ruchu kolejowego (Szybka Kolej Aglomeracyjna)	Dostępność Krakowa w kolejowym ruchu aglomeracyjnym	4,8 mln	trend wzrostowy
Saldo migracji na pobyt stały ludności Krakowa	Atrakcyjność Krakowa jako miejsca do życia i skala zjawiska suburbanizacji	1 807	1 642
Saldo migracji na pobyt stały ludności sąsiadujących powiatów		3185	5 580
Wskaźnik nadatku czasu poświęconego na podróż w stosunku do sytuacji braku utrudnień w ruchu	Utrudnienia w komunikacji (korki) mające związek z mobilnością mieszkańców Krakowa	38%	Utrzymanie lub zmniejszanie wartości wskaźnika

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego II

Wskaźnik	Wskaźnik mierzy...	Stan aktualny 2016	2030
Wysokość dofinansowania projektów badawczych w krakowskich uczelniach ze środków Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	Zdolność środowiska akademickiego do wykorzystywania zewnętrznego finansowania dla realizowania projektów badawczych.	428 mln zł (2015)	Silny trend wzrostowy
Liczba publikacji krakowskich uczelni	Aktywność środowiska akademickiego wyrażoną liczbą publikacji	5 737 (2015)	trend wzrostowy
Liczba absolwentów studiów na wybranych kierunkach technicznych	Kapitał ludzki miasta mierzony liczbą absolwentów kierunków technicznych.	8 289	utrzymanie 1. miejsca w kraju
Pozycja najlepszej krakowskiej uczelni w rankingu „Perspektyw”	Atrakcyjność oraz kondycja krakowskich uczelni wyższych wyrażona pozycją w ogólnopolskim rankingu	1 (ex equo z Warszawą) (2017)	utrzymanie 1. miejsca ex equo w kraju
Odsetek mieszkańców posiadających wyższe wykształcenie	Kapitał ludzki miasta wyrażony odsetkiem osób z wyższym wykształceniem	32% (2011)	niewielki trend wzrostowy
Średni wynik egzaminów maturalnych w stopniu podstawowym z matematyki	Jakość kształcenia matematyki w liceach	65%	uzyskanie 1. miejsca w kraju
Odsetek uczniów przystępujących do egzaminów maturalnych w stopniu rozszerzonym z matematyki	Odsetek uczniów przystępujących do egzaminów maturalnych w stopniu rozszerzonym z matematyki	39%	utrzymanie 1. miejsca w kraju
Średni wynik egzaminów maturalnych w stopniu podstawowym z języka polskiego	Jakość kształcenia języka polskiego w liceach	65%	utrzymanie 1. miejsca w kraju
Odsetek uczniów przystępujących do egzaminów maturalnych w stopniu rozszerzonym z języka angielskiego	Odsetek uczniów przystępujących do egzaminów maturalnych w stopniu rozszerzonym z języka angielskiego	70%	uzyskanie 1. miejsca w kraju
Odsetek mieszkańców w wieku produkcyjnym	Odsetek mieszkańców będących potencjalnymi pracownikami	61%	52%
Zatrudnienie w sektorze usług	Udział zatrudnionych w sektorze usług na tle liczby zatrudnionych ogółem	79% (2015)	87%
Skumulowana powierzchnia biurowa na wynajem w Krakowie	Przestrzeń biurowa dostępna dla nowoczesnych gałęzi gospodarki	1 mln m ² (2017)	utrzymanie 2. miejsca w kraju

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego III

Wskaźnik	Wskaźnik mierzy...	Stan aktualny 2106	2030
Liczba uczestników imprez artystyczno-rozrywkowych	Skala uczestnictwa w wydarzeniach kulturalno-rozrywkowych.	606 081	trend wzrostowy
Odsetek czytelnictwa (1 lub więcej książek w ciągu roku)	Czytelnictwo mieszkańców związane z priorytetem SRK 2030, która wskazuje Kraków jako miasto literatury	79% (2015)	trend wzrostowy
Odsetek mieszkańców korzystających z wybranych usług kulturalnych (teatr, muzeum, galeria, filharmonia, opera)	Uczestnictwo mieszkańców Krakowa w kulturze	64%	trend wzrostowy
Zadowolenie mieszkańców z dostępnej oferty kulturalnej	Ocenę oferty kulturalnej Krakowa skierowanej do mieszkańców	76%	trend wzrostowy
Liczba podmiotów w sekcji PKD kultura, rozrywka i rekreacja	Zasób rozwojowy miasta wyrażony wielkością sektora kreatywnego (tworzonego przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą związaną z kulturą).	2 433	trend wzrostowy
Liczba absolwentów uczelni kierunków kreatywnych	Kapitał ludzki miasta wyrażony dostępną dla sektora kreatywnego kadrą absolwentów.	3 139	2. miejsce w kraju

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego IV

Wskaźnik	Wskaźnik mierzy...	Stan aktualny 2016	2030
Odsetek powierzchni Krakowa pokryty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	Zakres obszaru miasta Krakowa kształtowany przez samorząd planem zagospodarowania przestrzennego.	48,7%	95%
Dostępność publicznych terenów zielonych dla mieszkańców	Odsetek osób mieszkających w zasięgu 300 metrów (ok. 15 minut spaceru) od zieleni miejskiej o charakterze rekreacyjnym.	75% (2017)	86%
Udział lasów w powierzchni miasta ogółem	Powierzchnia lasów w relacji do powierzchni miasta ogółem	4,4%	7,0%
Liczba parków „kieszonkowych”	Ilość małych parków (do 0,5 ha)	4 (2017)	70
Liczba dni z przekroczeniem dopuszczalnego poziomu stężeń dobowych pyłu zawieszonego PM10 w ciągu roku	Zagrożenie zanieczyszczeniem powietrza.	104	poniżej 35 dni w roku
Poziom recyklingu	Postawy ekologiczne mieszkańców wyrażone udziałem odpadów przygotowanych do odzysku w całości odpadów.	33%	do 50%
Udział transportu zbiorowego w podziale zadań przewozowych	Zakres wykorzystywania komunikacji publicznej przez mieszkańców.	33%	Przedział 38-42%
Udział transportu rowerowego w podziale zadań przewozowych	Zakres wykorzystywania roweru jako środka komunikacji przez mieszkańców.	4,5%	Przedział 13-17%
Indeks strachu przed przestępczością	Poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców	14%	trend spadkowy
Liczba przestępstw stwierdzonych ogółem w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Skala zjawisk przestępczych w Krakowie.	31,09	trend spadkowy
Odsetek mieszkańców uprawiających sport	Postawy prozdrowotne mieszkańców wyrażone uczestnictwem mieszkańców w aktywnościach sportowych.	31%	trend wzrostowy
Liczba Centrów Aktywności Seniora	Zaangażowanie Miasta w działania aktywizujące seniorów	26	ok. 70
Średnie dalsze trwanie życia kobiet	Kondycje zdrowotną mieszkańców Krakowa	82,6	86,1
Średnie dalsze trwanie życia mężczyzn	Kondycje zdrowotną mieszkańców Krakowa	76,3	82,4
Liczba zgonów związanych z chorobami cywilizacyjnymi w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców (choroby układu oddechowego, układu krążenia, nowotwory)	Zagrożenie chorobami cywilizacyjnymi.	510,6 (2015)	415

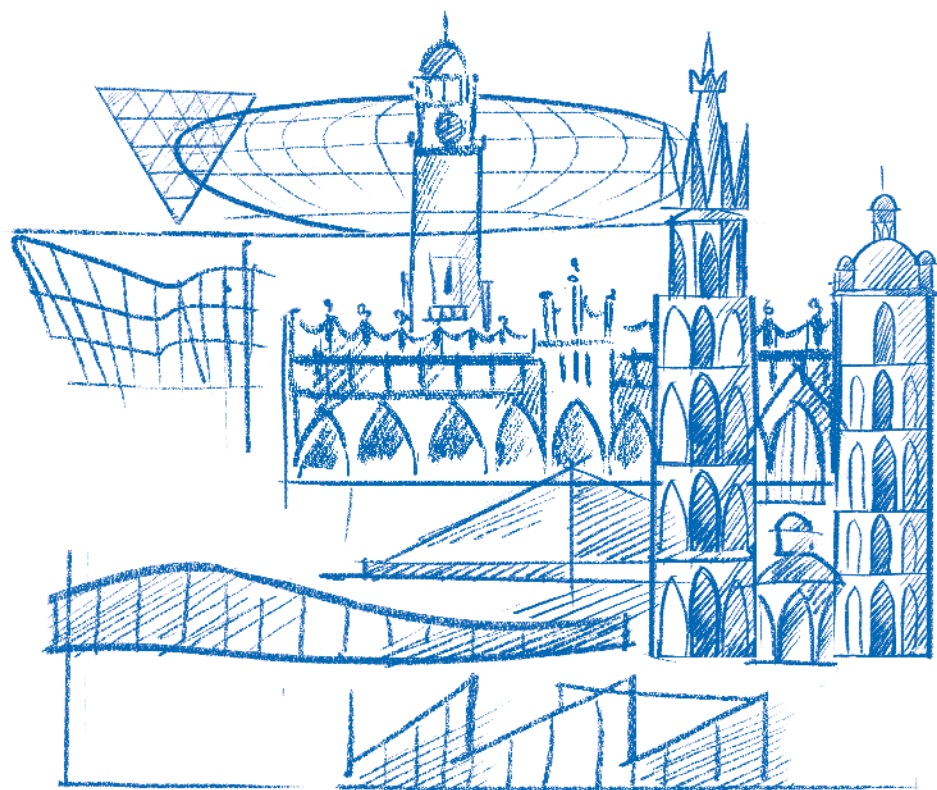
Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego V

Wskaźnik	Wskaźnik mierzy...	Stan aktualny 2016	2030
Frekwencja w wyborach samorządowych (wybory burmistrza / prezydenta I tura)	Aktywność obywatelską mieszkańców.	41,9% (2014)	trend wzrostowy
Frekwencja w ramach głosowania na budżet obywatelski	Aktywność obywatelską mieszkańców.	5% (2017)	trend wzrostowy
Liczba organizacji pozarządowych wnioskujących o wsparcie	Wielkość trzeciego sektora związanego z miastem (organizacje realnie funkcjonujące, podejmujące współpracę z Miastem).	1 164	trend wzrostowy
Zadowolenie mieszkańców z możliwości wpływania na władze miasta	Zdolność do prowadzenia dialogu społecznego przez administrację samorządową.	22%	trend wzrostowy
Skala interwencji w ramach zadań pomocy społecznej w Gminie Miejskiej Kraków	Odsetek osób w rodzinach objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej odniesiona do liczby mieszkańców Krakowa	4,4%	trend spadkowy

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego VI

Wskaźnik	Wskaźnik mierzy...	Stan aktualny 2016	2030
Rating Krakowa	Wiarygodność kredytową Miasta	BBB+	Najwyższa możliwa w kraju
Liczba e-usług publicznych	Dostępność usług publicznych, które można załatwić przez Internet	104	100% wiadczonej usług publicznych
Poziom długu publicznego	Relację zadłużenia do dochodów miasta	47,8%	trend spadkowy
Ogólny poziom zadowolenia z obsługi klienta w UMK w okresie ostatniego roku	Zadowolenie mieszkańców korzystających z usług Urzędu Miasta	82%	trend wzrostowy

1. Kraków – współpraca metropolitalna
2. Kraków w sieci współpracy metropolii Europy
3. Współpraca i integracja Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego
4. Integracja systemów transportowych w Krakowie i Krakowskim Obszarze Funkcjonalnym
5. Strefy rozwoju gospodarczego i kampusy uniwersyteckie
6. Parki kulturowe – istniejące i planowane
7. Nowa Huta – dzielnica kultury
8. Podgórze – dzielnica kultury
9. Przestrzenie publiczne
10. Obszar rewitalizacji w Krakowie
11. Parki i tereny zielone w Krakowie
12. Integracja systemu transportowego w Krakowie część I
13. Integracja systemu transportowego w Krakowie część II
14. Integracja systemu transportowego w Krakowie część III

SPORZĄDZAJĄCY:

Jacek Majchrowski, Prezydent Miasta Krakowa

NADZÓR MERYTORYCZNY:

Elżbieta Koterba, Zastępca Prezydenta ds. Rozwoju Miasta Krakowa

STERUJĄCY PROCESEM BUDOWY DOKUMENTU W URZĘDZIE MIASTA KRAKOWA:

Tadeusz Trzmiel, Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa ds. Inwestycji i Infrastruktury
Andrzej Kulig, Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Społecznej, Kultury i Promocji Miasta
Katarzyna Król, Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa ds. Edukacji i Sportu
Lesław Fijał, Skarbnik Miasta Krakowa
Paweł Stańczyk, Sekretarz Miasta Krakowa
Marta Nowak, Dyrektor Magistratu
Bogdan Dąsal, Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Osób Niepełnosprawnych
Marzena Paszkot, Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Rodziny
Anna Okońska-Walkowicz, Doradca Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Senioralnej
Krzysztof Pakoński, Generalny Audytor

KOORDYNATOR MERYTORYCZNY PRAC:

Jacek Woźniak, Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju Miasta (od września 2015)
Rafał Kulczycki, Dyrektor Wydziału Rozwoju Miasta,
Marta Żak, Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju Miasta (do sierpnia 2015)

ZESPÓŁ EKSPERTÓW:

Beata Bujak-Szwaczka, Wyższa Szkoła Europejska im. ks. Józefa Tischnera; Michał Chrzanowski, Uniwersytet Jagielloński; dr Michał Dulak, Uniwersytet Jagielloński; Przemek Dziewitek, Stowarzyszenie Pracownia Obywatelska; dr hab. Łukasz Gawęł, Uniwersytet Jagielloński; dr hab. Jacek Gądecki, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie; prof. Jarosław Górniak, Uniwersytet Jagielloński; dr Krzysztof Jakóbiak, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie; prof. Anna Karwińska, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie; prof. Tadeusz Kudłacz, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie; Jacek Kwiatkowski, Fundacja Małopolska Izba Samorządowa; dr Piotr Lityński, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie; prof. Aleksander Noworól, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie; prof. Ewa Okoń-Horodyńska, Uniwersytet Jagielloński; Bożena Pietras-Goc, FRDL Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji; prof. Jacek Szlachta, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie; prof. Krzysztof Zieliński, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie; prof. Zbigniew Zuziak, Politechnika Krakowska

PRZEDSTAWICIELE WYDZIAŁU ROZWOJU MIASTA:

Jan Adam Barański, Agata Chełstowska, Agnieszka Czerwińska, Renata Filip, Wojciech Gorczyca, Leszek Jasiński, Magdalena Kałwa, Rusłana Krzemieńska, Anna Niemiec, Tomasz Ostrowski, Wojciech Piątkowski, Marta Skalny

PRZEDSTAWICIELE URZĘDU MIASTA KRAKOWA, MIEJSKICH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH I INNYCH PODMIOTÓW ZAANGAŻOWANYCH W PRACĘ:

Dariusz Domajewski, Zastępca Dyrektora, Wydział Edukacji; Łukasz Franek, Zastępca Dyrektora, Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu; Bożena Kaczmarska-Michniak, Dyrektor, Biuro Planowania Przestrzennego; Piotr Kempf, Dyrektor, Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie; Anna Korfel-Jasińska, Dyrektor, Wydział Edukacji; Witold Kramarz, Dyrektor, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie; Alina Kwaśniak, Dyrektor, Biuro Skarbnika; Michał Marszałek, Dyrektor, Biuro ds. Ochrony Zdrowia; Katarzyna Olesiak, Dyrektor, Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego; Ewa Olszowska-Dej, Dyrektor, Wydział Kształtowania Środowiska; Paweł Opach, Zastępca Dyrektora, Wydział Sportu; Ryszard Pażucha, Kierownik, Wydział Mieszkalnictwa; Robert Piaskowski, Zastępca Dyrektora, Krakowskie Biuro Festiwalowe; Mateusz Płoskonka, Dyrektor, Biuro Miejski Ośrodek Wspierania Inicjatyw Społecznych; Katarzyna Rajss-Kałużna, Miejski Architekt Krajobrazu; Wacław Skubida, Dyrektor, Wydział Gospodarki Komunalnej; Łukasz Szewczyk, Zastępca Dyrektora, Wydział Gospodarki Komunalnej; Joanna Szulborska-Łukaszewicz, Główny Specjalista, Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego; Przemysław Waśniowski, Kierownik, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego; Oliwia Wiśtock-Miarecka, Główny Specjalista, Wydział Kształtowania Środowiska; Daniel Wrzoszczyk, Dyrektor Biura, Stowarzyszenie Metropolia Krakowska

REDAKCJA, KONCEPCJA GRAFICZNA: Edyta Przybylska

OPRACOWANIE GRAFICZNE: Małgorzata Flis

AUTORZY ZDJĘĆ: Paweł Baranowski, Paweł Krawczyk, Paweł Krzan, Bartosz Kutniowski, Wiesław Majka, Elżbieta Marchewka, Paweł Mazur, Barbara Radziszewska, Marcin Sigmund, Bogdan Świerzowski, zdjęcia z archiwum Urzędu Miasta Krakowa

DLACZEGO PISALIŚMY STRATEGIĘ?

8

STRATEGIĘ TWORZYMY RAZEM
czyli ... jak to się robi w Krakowie?

24

A CO TY WIESZ O KRAKOWIE?

32

NASZ PLAN NA KRAKÓW.

Kraków przyszłości to...

40

1. Inteligentna i nowoczesna metropolia

42

2. Nowoczesna gospodarka i potencjał naukowy

54

3. Kultura i dziedzictwo kulturowe

68

4. Jakość życia

84

5. Kapitał społeczny

114

6. Zarządzanie miastem

126

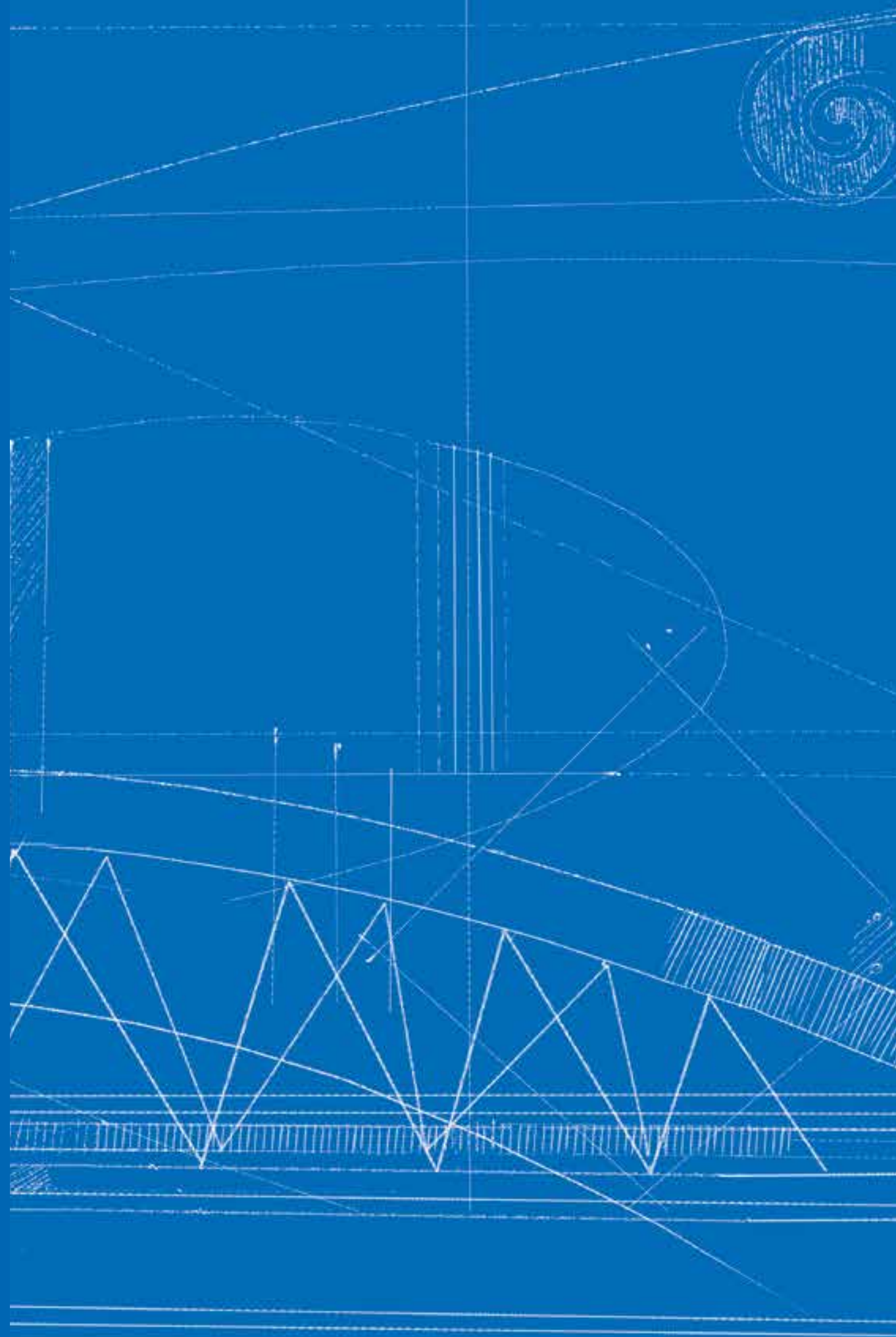
RECEPTA NA SUKCES

136

TYLKO DLA DOCIEKLIWYCH

1. Ramy finansowe SRK 2030
2. Wskaźniki realizacji celów

144

Urząd Miasta Krakowa
Wydział Rozwoju Miasta
Pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków
Tel.: +48 12 616 1548
e-mail: wr.umk@um.krakow.pl

ISBN: 978-83-944879-0-4